

"Vi har inte ens pengar till mat"

Castarbetare i misär – ny löneskandal på järnvägsområdet
inte får ett öre i lön av staten
– Vi har inte ens pengar till mat, säger Janer

Neplačani slovenski delavci – škandal za švedski sindikat

Jelko Čopi
zdravniški
proti-
kandidat
Bojanu
Korošcu

Nova naložba Panonskih term v Termah Lendava

Odpri apartmajsko naselje Lipov gaj – Zmogljivosti so se povečale za 240 postelj

Japonca v Ljutomersko-Ormoških goricah

Nekaj posebnega se jima je zdela tudi »čarovniška prireditev« pri Gradu

V Pomurskih mlekarnah letos rdeče številke? Na vstop v Evropsko unijo premalo pripravljeni

Izguba zaradi izpada izvoznih stimulacij in nizkega tečaja dolarja

poglej in odpotuj!

Sončkov klub v PIRANU
4* Tartini, izleti; otroci do 5 let
brezplačno, dodatni dan 4.990 SIT
5., 12.11./2D/NZ **10.980**

UMAG, novo leto
Sončkov klub, 2/3* h. in dep.
Istra, silvestrska večerja v ceni
30.12./3D/POL **od 27.490**

SMUKA, La Jolie du Loup
6D app/os. + 5D smuč. vozovnica,
bus dopl. 14.900 SIT (iz Mb, Ce, Lj)
9.1./6D/N **od 31.900**

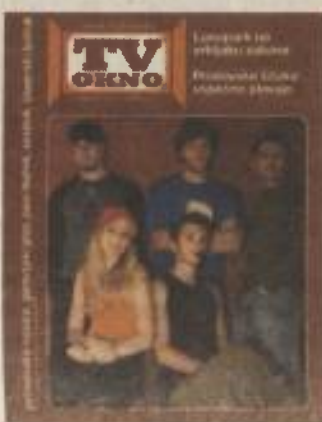
TURČIJA, Antalija
3* hotel, polet iz Brnika
(14D 75.900)
13.11./7D/POL **56.900**

SONČEK

TUI potovalni center

M. Sobota 02/521 41 92

Tel. prodaja: 02/22 080 33 • www.soncek.com

Str. 16 – Tako je to na
malem nogometu

**Beznovci vs.
Puževci**

Str. 2 – Novi župan
podedoval dolg
mestne občine

**Ne bom
se ustrašil**

Odlučba za direktorja občinske up-
rave Taborja Cigüta – Z njim nadalj-
nje sodelovanje ne bo mogoče

Str. 4 – Sodišče razsoja
o primeru hiše že 15 let

**Adolf Kumer v
sodnem kolesju**

Str. 2 - Pomurje

**Kdo bo podpisal
pogodbo?**

NAROČNIK

Desni breg zahteva nadaljnje usklajevanje

Tudi novinarji smo bili povabljeni na prostorsko konferenco, ki poteka danes v Klubu Pac v Murski Soboti in kateri naj bi sledil slavnostni podpis Pogodbe o izgradnji in obratovanju ter skupnem upravljanju regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja. Pa nas je včeraj presenetil zapisnik s sestanka županov desnega brega reke Mure, da se slavnostnega podpisa pogodbe ne morejo udeležiti.

Župani in predstavniki občin desnega brega Mure so zapisali, da jih motita predvsem način in hitrost usklajevanja tako pomembnega akta, kot je predlagana pogodba. To naj bi občinam pretekli petek po elektronski pošti poslala RRA Mura, vsa nestrinjanja in zadržke do pogodbe pa naj bi poslali do ponedeljka. Časa za usklajevanje je bilo odločno premalo, zatrjujejo v občinah, še posebej zaradi tega, ker je bil konec tedna. Strinjuje se s tem, da je ta pogodba neprimerno boljša od tiste, ki je bila osnovana že pred volitvami, vendar jih motita dve ključni stvari. Predvsem to, da niso upoštevali ene ključnih postavk, zapisanih v Pismu o nameri, da je smotno zaradi specifičnosti Pomurja sistem vodooskrbe v soglasju s predstavniki občin in na osnovi strokovnih argumentov največjih aktualnih upravljalcev (komunalnih podjetij) tehnično upravljsko obravnavati kot dva celotna podsklopa oziroma podsistema, in sicer kot levi in desni breg reke Mure, sistem odvajanja in čiščenja komunalnih padavinskih voda Pomurja pa pogajalsko prilagoditi učinkovitemu. Nova pogodba, ki naj bi jo usklajevala le ministrstvo in RRA Mura, definira enega velikega upravljalca in že definira način izvajanja javne službe in, tako občine, bolj vpeljuje sistem upravljanja kot sistem izgradnje. To naj bi bila bistvena težava. Moti pa jih tudi to, da niso bili povabljeni med koordinatorje in usklajevalce pogodbe.

Razlogi za vsiljevanje podpisa pogodbe naj bi bili zaradi menjave vlade, menijo v občinah. Sicer pa so pritiski k njenemu podpisu veliki. Sredstva za izgradnjo sistema pitne vode naj bi se črpala iz kohezijskega sklada sredstev Evropske komisije. Minister Kopač je vsem občinam poslal pismo, v katerem navaja, da postopke za pripravo vloge, naslovljene na kohezijski sklad, lahko začnejo takoj, če sklenejo pogodbo o izgradnji in obratovanju ter skupnem upravljanju regionalnega sistema oskrbe prebivalstva s pitno vodo Pomurja. Konkretizacijo in realizacijo projekta pa naj bi uredili z dodatkom k tej pogodbi takoj, ko bodo sredstva iz sklada odobrena. Predstavniki občin desnega brega vztrajajo, da pogodbe zaradi še omenjenih razlogov ne morejo podpisati, in zahtevajo nadaljnje usklajevanje.

V. P.

V. P.

Novi župan podedoval dolg mestne občine

Ne bom se ustrašil

Odločba za direktorja občinske uprave Tiborja Cigüta - Z njim nadaljnje sodelovanje ne bo mogoče

Novi župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec želi delati transparentno in o delu občinske uprave seznanjati javnost, zato je napovedal, da bo vsaj enkrat mesečno skliceval novinarske konference. V ponedeljek je bila prva, kjer je predstavil obstoječe finančno stanje občinskega proračuna, kadrovske premike in tudi načrte za naprej.

Že na prvem sestanku s podžupanom Rudolfom Horvatom smo prišli do skupne ugotovitve, da v proračunu primanjkuje sredstev za plačilo projektov, za katere so že sklenjene pogodbe ali so v realizaciji. Izračunali so, da je v proračunu za okoli 300 milijonov tolarjev primanjkljaja. Vodjem posameznih oddelkov na občinski upravi je na skupnem sestanku naročil, da nekatere projekte ustavijo, vse druge postavke pa naj tudi racionalizirajo.

Ugotavljajo tudi, katere račune lahko prenesejo na prihodnje leto. Iz proračunskih postavk so črtali tudi vse investicije, za katere še niso bile sklenjene pogodbe. Začeli so tudi s pripravo rebalansa in nekaj postavk poskušali cenovno znižati.

Kot župan prevzel 300 milijonov prlmanjkljaja

MOMS ima do konca leta 2004 sklenjenih za 305 milijonov tolarjev pogodb. Računa se, da bi se letos nabralo za 156 milijonov prihodkov, še vedno pa ostaja za 150 milijonov nepokritih obveznosti. Po racionalizaciji so prvotni primanjkljaj še nekoliko zmanjšali. Tako je pogodbenih obveznosti za prihodnje leto za 137 milijonov tolarjev. »Skupno je nepokritih računov za 287 milijonov tolarjev, in to je dejstvo, ki ga prevzemam kot novi župan,« je povedal.

Realizacija proračuna je običajno 2,7 milijarde tolarjev, od tega sta 2,2 milijarde po zakonodaji razporejeni za socialo, šolstvo, zdravstvo in druge obveznosti. Za prostorsko urejanje ter komunalno in drugo infrastrukturo ostane le 500 milijonov tolarjev.

Od tega je treba odšteti še pogodbene obveznosti iz preteklosti, ki se prenesejo v novo proračunsko leto, in potem ostane 360 milijonov, občina pa mora za komunalno urejanje severne obrtne cone odšteti še 233 mi-

lijonov tolarjev, če želi računati na sredstva države. Na koncu ostane 130 milijonov za tiste investicije, ki jih želimo izvesti.

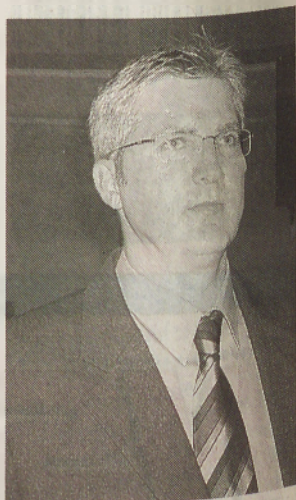
Teh dejstev se ne bom ustrašil, ampak bom poskušal poskrbeti za čim več drugih prihodkov, za katere je župan odgovoren.«

V zadnjem času je bil zelo slabo realiziran komunalni prispevek, poleg tega pa želim pripeljati nove investitorje. Kot je povedal Štihec, je občina zadolžena skoraj do skrajne mere, kolikor se lahko zadolži, to pa je 10 odstotkov prihodkov. Načrtujejo, da bi v prihodnjem letu izkoristili še 3 odstotke in se dodatno zadolžili, sredstva pa namensko uporabili za komunalno opremo severne industrijske cone.

Kdo bo novi direktor uprave?

Lotil se je tudi kadrovskih sprememb. Sedanjemu direktorju občinske uprave Taborju Cigutu je že izdal odločbo, kjer je zapisano, da nadaljnje sodelovanje ne bo mogoče.

Po preteku pritožnega roka bo sledil sklep o prenehanju mandata. Novega direktorja bo

Slavko Štihek

Tibor Cigut

izbral po razpisu. Trenutno so vsi štirje vodji oddelkov na svojih delovnih mestih, če pa se bodo ugotovile nepravilnosti, so mogoče tudi ustrezne korekcije, še dodaja Štihec. Povedal tudi, da je trenutno v občinski upravi zaposlenih 48 oseb, ki mu prizadeval pa si bo, da bi se njihovo povečalo na 52.

A. Nana Rituper Rodez
foto: Natalija Juhro

Nova naložba Panonskih term v Termah Lendava

V Lendavi odprli apartmajsko naselje Lipov gaj

Zmogljivosti so se povečale za 240 postelj

V Termah Lendava so v sredo odprli novo apartmajsko naselje Lipogaj, v katerem je 84 apartmajev z 240 ležišči. Lipogaj je doslej največja naložba v okviru skupine Panonske terme v vrednosti okrog 750 milijonov tolarjev, od česar je bilo 40 odstotkov sredstev zagotovljenih iz evropskih strukturnih skladov.

Na otvoritvi so bili med drugimi direktor Term Lendava Franc Huber, direktor Term 3000 Dušan Bencik, direktor Slovenske turistične organizacije Bojan Meden, član uprave delniške družbe Sava Emil Vizovišek, direktor dejavnosti Turizma v Poslovni skupini Sava Andrej Šprajc in župan občine Lendava Anton Balažek.

Pred otvoritvijo so na novinarski konferenci predstavniki vodstva Save, Term 3000 in Term Lendava predstavili apartmajsko naselje ter njegov pomen za Pansonske terme in Lendavo z okolico, obenem pa so tudi predstavili načrte za prihodnost Term Lendava. Direktor Term Lendava Franc Huber je povedal, da je apartmajsko naselje zgrajeno na 4.200 m² površine. Z novim apartmajskim naseljem predvidevajo tudi nove

zaposlitve, saj se bo na osnovi lokalnega zaposlitvenega programa predvidoma zaposlilo do 35 delavcev. Naložba pomeni tudi možnost za uspešnejše poslovanje Term Lendava s povečanjem posteljnih kapacitet, ki jih je bilo doslej le 209, še za 240. Ob 40 odstotkih sredstev, ki so jih za projekt zagotovili ko-nepovratna sredstva iz strukturnih skladov Evropske unije, je 25 odstotkov lastnih sredstev, 35 odstotkov pa posojil.

Obiskovalcem, ki bodo v Lipovem gaju, pa bodo Terme Lendava ponujale aktivne, doživljaljske in zdraviliške programe. V zdraviliške programe bodo vključili kopanje v termalni vodi, masaže, kopeli in terapevtske storitve. Ker pa so apartmajski gosti običajno nekoliko mlajša populacija kot hotelski gosti, bodo uvedli tudi rekreativne aktivnosti, kot so vodna aerobika, kolesarski izleti v bližnje okolice, jahanje, vožnjo s kanuji in podobno, vključili pa bodo tudi več aktivnosti za najmlajše.

Dostop do apartmajev so uredili z novimi asfaltiranimi cestami in parkirnimi prostori, uredili pa so tudi tlakovane sprehajalne poti, po katerih je omogočen dostop do hotela Lipa in vseh baze-

V okolici hotela Lipa v Lendavi je zrastle v pol leta 84 apartmajev z 240 posteljami.

nov. Po Hubrovem mnenju ima apartmajsko naselje tudi pomembno vlogo za občino Lendava in širšo pomursko regijo, saj bo nova pridobitev pomembno vplivala na nadaljnji razvoj turizma v tem skrajnem severovzhodnem obmejnem delu Slovenije.

Glavni direktor Trem 3000 Dušan Bencik je k temu dodal, da se z izgradnjo apartmajskega naselja Lipov gaj nadaljuje Savina strategija razvoja termalnega turizma v okviru Panonskih term. Cilj je čim boljše izkoristiti pozitivne siner-

gijske učinke in s tem ustvariti blagovno znamko, ki se bo tako laže in hitreje vključevala v mednarodne turistične tokove ter vstopala na zahtevnejše trge.

Ob tej naložbi nameravajo v Termah Lendava dokončati še izgradnjo novega bazena v vrednosti 332 milijonov tolarjev, kjer je prav tako kot za Lipov gaj blizu 40 odstotkov nepovratnih sredstev zagotovljenih iz strukturnih skladov Evropske unije. Naložbe bodo gotovo privabile več kopalcev in gostov, ki tu prenočijo, zato bodo imele zagotovo

tudi neposreden vpliv na okolje, se bodo gostje gibali.

K temu je direktor dejavnosti v poslovnem sistemu Sava Andrej Spradodajal, da je strategija poslovanja Sava v turizmu usmerjena v nove nišne tržni segmente in storitvene ponudbe, s katerimi se bo povečala dodana vrednost na zaposlenega, in v turistično infrastrukturo, s tem pa se bo povečalo tudi število gostov in s tem posledično letni promet.

foto: Natasa

Na razpis za novega direktorja bolnišnice prispele štiri vloge

Razpis objavljen brez vednosti sveta zavoda

Jelko Čopi zdravniški protikandidat Bojanu Korošcu

V soboto, 6. novembra, se iztekel rok za prijavo kandidatov za mesto direktorja murskosoboške bolnišnice. Prispele so štiri vloge, ob doseganju direktorja Bojanu Korošcu se je prijavil še Jelko Čopi, zdravnik z oddelka za kirurgijo, o drugih dveh vlogah pa je mogoče le uganiti. Poznavalci razmerju pisujejo strokovnemu direktorju bolnišnice Danijelu Grubarju in finančnemu direktorju Štefanu Vučaku, bili pa naj bi odgovor na prijavo Koroščevega protikandidata.

mu ne zdi pomembno niti to, da so z razpisom zamudili štiri dni, saj mandat sedanjemu poteče 25. januarja, razpis pa bi moral biti objavljen tri mesece prej. Prav tako se ni vedel povedati, kdaj bo sklical svet zavoda, povedal pa je, da bodo o imenovanju direktorja vsekakor odločali še letos, saj bo tako ostalo dovolj časa, da svoje mnenje o izboru poda še ministrstvo.

Razpis, o katerem svet zavoda ni sprejel sklepa in o katerem ni bila obveščena niti razpisna komisija, pa je sporen za podpredsednika sveta zavoda Vojko Berce. Povedal je, da je na zadnji seji 30. julija svet zavoda pod točko razno in na predlog pravice Katje Toth imenoval le razpisno komisijo v sestavi Jože Šumak, Vojko Berce in Katja Toth, vendar se ta potem nikoli ni sestala, po njegovem pa je v nasprotju s pravilnikom oblikovan tudi sklep o imenovanju komisije, ker da se ta imenuje za »izvedbo« razpisa.

Vojko Berce tudi priznava, da zdravniki bolnišnice v političnih spremembah vidijo priložnost za zamenjavo direktorja bolnišnice, ker če teh ne bi bilo, ne bi imeli na kaj upati. Bojan Korošec je namreč član liberalne demokracije, za Jelka Čopija pa je znano, da je blizu stranke Nova Slovenija. Toda brez protikandidata zamenjava ni mogoča. Ker pa tega niso imeli ne med člani sveta zavoda niti ga niso uspeli najti med ekonomisti ali pravniki, »...smo nagovorili dr. Čopija«, je povedal Berce. Takrat še tudi niso vedeli, ali se bo prijavil še kdo, kakor sedaj ne vedo, kdo stoji za še dvema prijavama. »Če pa sta se prijavila dr. Grabar in gospod Vučak, se nam zdi vse to del ene in iste politike, s katero pa se nismo strinjali,« je izjavil Vojko Berce. Jelko Čopi pa se je prijavil tudi zaradi tega, da če bodo oporekali postopku razpisa, se nanj lahko pritoži le nekdo, ki ima pravni interes. In to je lahko le kandidat.

Politični trenutek zamenjave oblasti pa je pri svojem načrtu za ponovno imenovanje želel sebi v prid obrniti tudi Bojan Korošec z njemu naklonjeno upravo bolnišnice, podpira pa ga tudi strokovni svet s predstojniki oddelkov in svet za zdravstveno nego. Z razpisom in imenovanjem direktorja bi namreč mirno lahko počakali, da bi člani nove vlade zasedli svoja mesta, svet zavoda pa bi dotlej sedanjemu direktorju podelil status vršilca dolžnosti. Objava razpisa brez vednosti sveta zavoda zato napeljuje k razmišljanju, da so z njim pač pohiteli ravno za to, da bi še ujeli ugoden čas zamenjave oblasti na vrhu, vendar z zagotovitvijo, da se bo to vendarle dobro izšlo. Drugače si namreč ni mogoče razlagati Koroščevega obiska pri morebitnem novem ministru dr. Andreju Bručanu, ki pa sta ga isti dan, vendar popoldne, obiskala

Bojan Korošec. Bo še direktor?

tudi Berce in Čopi. Vodstvo bolnišnice bi torej imenovanje direktorja želelo spraviti pod streho še v sedanji sestavi sveta zavoda, ki šteje trinajst članov s premočjo zunanjih, ki jih je imenovalo sedanje ministrstvo, nova oblast pa se bo kadrovskih zamenjav zagotovo lotila s političnim premislekom, vsekakor pa ne prej, dokler sama ne bo trdno stala na nogah ter imela v rokah argumentov za zamenjavo. Dosedanjemu direktorju bolnišnice pa v Ljubljani načeloma ta trenutek ne morejo ničesar očitati, saj je bolnišnica štiri leta poslovala brez izgube, druge težave s pomanjkanjem zdravnikov pa so splošen problem zdravstva in posledica dosedanje zdravstvene politike. Bolnišnični zdravniki, ki Korošcu sicer priznavajo, da obvladujeodenje bolnišnice, mu zamerijo podložno držo do sedanjega ministra in njegove politike, kateri je sledila tudi vizija razvoja bolnišnice.

Majda Horvat

Komentar

Velik skepticizem, ki smo mu bili priča neposredno po volitvah, je bil povsem odveč. V torek smo dobili mandatarja Janeza Janšo, ki je bil izvoljen s skorajda dvotretjinsko večino. To seveda še ne pomeni, da bo vlada potrjena s tako večino. Ne glede na to, kako se bo zgodba izšla z liberalnimi demokrati, ni več nobene nevarnosti, da ne bi bila potrjena tudi vlada. Opcija o vstopu LDS v vlado je v tem trenutku še aktualna, je pa malo verjetna, čeprav se klima znotraj LDS močno spreminja. Čakanje na ponudbo o sodelovanju v vladi je morda slepilni maneuver za nadalje večje nezadovoljstvo znotraj stranke in hkrati iskanje rešilne bilke, da se sedanje vodstvo stranke z morebitnim vstopom v vlado reši morebitnih posledic, ki jih lahko pričakuje na kongresu. Četudi so se razglasili za močno opozicijo, pa nekateri manevri, ki so se formalno zgodili na dan izvolitve novega mandatarja, v mislih imam ustoličenje Igorja Kušarja za člana uprave

Ostati na Triglavu

Zavarovalnice Triglav, v kateri so mu nadzorniki potrdili 2,6 milijona tolarjev mesečne bruto plače in možno visoko odpravnino v primeru razrešitve iz nekrivdnih razlogov, kažejo na to, da kapitalisti struji le ne »diš« umik z oblasti. Glede Triglava, na katerem so se lomila kopja zaradi poskusa divje menedžerske privatizacije in jim je bila z zakonom presekana pot, je bila v predvolilnem času sprejeta odločitev, ki omogoča tej isti zavarovalnici dokapitalizacijo in s tem zmanjšanje vpliva države na sprejemanje odločitev. S tržnega vidika poteza verjetno ni sporna, je pa sporna iz čisto higienskih razlogov. Četudi so tržni argumenti še tako tehtni, se preprosto ni mogoče znebiti občutka, da gre za maneuver, ki naj bi predvsem zaščitil garnituro, ki je prevzela vodenje Triglava in za katero je znano, da izhaja prav iz srčike LDS-a. Poleg tega je tudi dejstvo, da jim je bilo to zaščito treba zagotoviti, saj gre za ljudi, ki so ob prejšnji začasni menjavi vlade z razupito Bajukovo vlado potegnili nekaj umazanih kapitalističnih potez, npr. prodaja deleža KAD v Delu, zaradi česar nova oblast nima razloga za zaupanje. Teh zgodb v ozadju je še kar nekaj, kjer ne gre za državne uradnike, ampak za pozicije, kjer se upravlja državni kapital in kjer se generira moč. In če gledamo s tega zornega kota, ne preseneča čakanje LDS na morebitni dogovor o sodelovanju v vladi. Če se ozremo samo na številke, ki se vrtijo v bruto plačah, so te dovolj, da se izkaže interes po soudeležbi pri oblasti.

J. V.

Novi predsednik vlade Janša

Imenovanje ministrov najkasneje v 15 dneh

V hiši slovenske demokracije se je nadaljevala zgodba, ki smo jo začeli tretjega oktobra na volitvah. Po tem ko so poslanci pred štirinajstimi dnevi izvolili novega predsednika državnega zbora, so v torek izvolili tudi novega premiera.

Na tajnem glasovanju so za novega predsednika vlade tako po pričakovanju brez večjih težav izvolili predsednika največje parlamentarne stranke SDS Janeza Janšo. Že pred glasovanjem so mu podporo napovedali poslanci SDS, NSi, SLS in DeSUS pa tudi poslanca obeh narodnostnih skupnosti. Poslanci Slovenske nacionalne stranke svojih glasov sicer niso javno opredelili, je pa predsednik stranke Zmago Jelinčič pred dnevi dejal, da bodo poslanci glasovali po lastni presoji. Sicer pa je bil z njihovo pomočjo, v zameno za eno podpredsedniško mesto, izvoljen že predsednik parlamenta France Cukjati. Poslanci Liberalne demokracije in Združene liste pa so napovedali, da Janše ne

bodo podprli, saj so v njegovi predstavitvi pogrešali konkretnjšo vsebino programa. Na tajnem glasovanju je tako Janša prejel podporo 57 poslancev, en glas manj, kot jih je prejel predsednik državnega zbora. Proti novemu premieru pa jih je glasovalo 27.

V skladu s poslovnikom Državnega zbora mora novi premier najkasneje v 15 dneh po izvolitvi državnemu zboru predlagati imena ministrov z vsemi potrebnimi osebnimi podatki in konkretno obrazložitvijo. Pred tem pa mora biti podpisana še koalicijska pogodba.

Pogovori Janše z SDS, Novo Slovenijo, SLS in DeSUS o koalicijski pogodbi naj bi bili relativno daleč, ne smemo pa pozabiti na to, da na vsebinski del koalicijske pogodbe čaka tudi druga največja parlamentarna stranka. Kaj se bo torej izcimilo iz načelne pripravljenosti sodelovanja Liberalne demokracije v vladi, naj bi bilo po Janševih besedah znano že sredi prihodnjega tedna.

Vanja Poljanec

RRR Mura

Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o.

V okviru projekta

čezmejni e-poslovni center vzpostavljamo skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije, OE Pomurje in Zavodom Spark internetni portal za pospeševanje gospodarskega sodelovanja med Pomurjem in avstrijsko Štajersko. Sestavni del projekta so tudi usposabljanja za e-poslovanje.

Podjetja, ki se zanimajo za vključitev v projekt in želijo pridobiti nova znanja o e-poslovanju, se lahko oglasijo na

Regionalni razvojni agenciji Mura, Lendavska 5a, 9000 Murska Sobota, tel: 02 536 14 61, e-mail: info@rra-mura.si

Projekt sofinancira Evropska unija

Visoke obresti za toolarske depozite.
Za dobo vezave nad 1 letom.
3,60%
www.dbs.si

Ugodni kratkoročni gotovinski krediti.
Ponudba velja v novembru 2004.

DEŽELNA BANKA SLOVENIJE

Za obnovo Burgeršpitala v Gornji Radgoni okrog 118 milijonov tolarjev

V stavbi bo etnografski muzej

V večini krajev, zlasti v mestih in trgih, je najstarejša ohranjena zgradba cerkev ali grad. V Gornji Radgoni je to grad, ki je v ohranjenih listinah prvič omenjen 1182. leta. Druga najstarejša zgradba pa je Burgeršpital, ki stoji pod sedanjo cerkvijo sv. Petra in so jo gradili po podatkih lokalnega zgodovinarja Milana Kocuvana 1364. leta, v ohranjenih listinah pa je prvič omenjena 1438. leta.

Mogočna zgradba z edinstvenim strmim ostrejšim iz macesnovega lesa v Sloveniji je bila prvotno sirotišnica. V novejšem času so bile v njej različne dejavnosti. Nekaj časa je bila tudi stanovanjska hiša. V zadnjih letih je bila namenjena kulturni dejavnosti. Tako je v njej dolga leta deloval oddelek Muzeja NOB iz Maribora, ki so ga po osamosvojitvi Slovenije zaprli. V teh prostorih so uredili razstaveni prostor, kjer so potekale tudi različne kulturne prireditve. Del prostorov je imelo nekaj časa na razpolago Zgodovinsko društvo Gornja Radgona, ki je v zgradbi prirejalo številne razstave in predavanja.

Burgeršpital obnavljajo.

V zgradbi je nekoč že deloval tudi etnografski muzej, ki so ga zaprli. Sedaj se je Občina Gornja Radgona odločila za ponovno odprtje muzeja. Prav zato so se letos lotili temeljite obnove zgradbe. Prostor za muzejsko zbirko bodo uredili na podstrešju, v srednjem delu zgradbe pa bodo prirejali kulturne prireditve in razstave. Del prostorov bo namenjen tudi zgodovinski zbirki iz NOB. Obnova, ki jo izvajajo podjetje Mlinarič in drugi, bo stala okrog 118 milijonov tolarjev. Od tega bo prispevalo Ministrstvo za kulturo 37,617 milijona tolarjev. Kot je načrtovano, naj bi z deli končali leta 2006.

Ob gradnji ceste proti mejnemu prehodu so zgradbo nameravali porušiti, a so jo po zaslugi nekaterih Radgončanov, ki so imeli smisel za varovanje kulturne dediščine, obvarovali.

Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Deponija v Ljutomeru do leta 2008

V pripravi odlok o odškodnini

Deponijo odpadkov sredi Ljutomera, kjer odlagajo smeti še iz občin Križevci, Razkrije in Veržej, bi morali letos maja zapreti, vendar bi potem občine stale brez odlagališča. Deponija v Puconcih bo namreč zaradi zastojev pri urejanju pripravljena šele konec leta 2007.

Zaradi zahteve prizadetih krajanov, da se upošteva že sprejeti odlok o zaprtju deponije ali pa se jim v drugem primeru zaradi podaljšanja obratovanja do odprtja zbirno-sortirnega centra v Puconcih prizna odškodnina, in ker svetniki niso pristali na izplačilo rente, je potem ljutomerska občina preverjala možnost odlaganja smeti v sosednjih občinah. Odpadke bi bili načeloma pripravljeni sprejeti tako v Ormožu kot Lendavi in Ptuj, vendar bi za to morali imeti organizirano ločeno zbiranje odpadkov, strošek »izvoza« pa bi znašal po izračunih občine okoli 70 milijonov tolarjev letno. Ob tem bi uporabniki morali plačevati še prevoz in druge stroške. To pa je neprimerno več, kot so za odškodnino zahtevali prizadeti krajan, ki živijo v bližini smetišča, saj naj bi bila letna renta 5,6 milijona tolarjev. Občinski svetniki so namreč na junjski seji njihovo zahtevo zavrgli oziroma o njej sploh niso odločali z izgovorom, češ da bo sprožila plaz novih zahtevkov, izplačilo odškodnine pa naj bi bilo po razlagah občinskih služb tudi brez pravne podlage.

Zaprtje deponije bi torej Ljutomer stalo veliko več kot naj bi prispevali za rento, zato so ljutomerski občinski svetniki na zadnji seji konec oktobra sprejeli sklep o spremembi odloka o uporabi ljutomerskega odlagališča do odprtja deponije v Puconcih ali najpozneje do konca leta 2008, hkrati pa naj bi občinske službe pripravile osnutek odloka o odškodninskih rentah.

S tem so zadovoljni tudi prizadeti krajan, vendar pričakujejo, da bo predlog odloka o odškodninskih rentah pripravljen že za prihodnjo sejo občinskega sveta, to pa ni nemogoče, saj se strokovne službe pri pripravi le-tega lahko zgledujejo po rešitvah, ki jih že poznajo na primer v Mariboru, zahtevajo pa tudi njegovo sprejetje še pred sprejetjem odloka o podaljšanju uporabe deponije ali hkrati z njim. V drugem primeru bi namreč ostali povsem brez ognja.

M. H.

Sodišče razsoja o primeru hiše že 15 let

Adolf Kumer v sodnem kolesju

Nedograjena hiša v Črenšovcih propada

Adolf Kumer, ki je z ženo Vero na delu v Nemčiji že 30 let, se je daljnega leta 1988 odločil, da bo v Črenšovcih v Ozki ulici 15 na ženinini parceli zgradil hišo. Sedaj po 15 letih nedograjena hiša propada, Adolf pa se jezi na gradbeno podjetje Zakojč iz Gornje Bistrice in okrogno sodišče v Murski Soboti.

Tako jezen in obupan se je oglašil tudi v uredništvu Vestnika, kjer je povedal, da mu je dokončno prekipelo po zadnji obravnavi na sodišču v Murski Soboti v tožbi proti gradbenemu podjetju Zakojč iz Gornje Bistrice. Adolf pravi: »To je bila tretja obravnava v 15 letih. Z ženo sva se pripeljala iz Düsseldorfa. Na sodišču pa je razprava trajala le nekaj minut, saj so prebrali imena, sodnica Škerget - Logarjeva je povedala, da je zadeva zastarala, zaprla mapo, nam dala papir, da smo podpisali, da smo bili na obravnavi, in s tem se je vse končalo. Od sodnice sem zahteval, da se prebere moja tožba in da se dobimo pri nedograjeni hiši, kjer se na kraju samem razjasni, kako slabo je bila hiša zgrajena, nakar mi je sodnica odgovorila, da bo sodišče odločalo, kako bo to potekalo. Ob tem pa so še ugotovili, da je šlo Zakojčevo gradbeno podjetje v stečaj.«

Tožba proti gradbenemu podjetju je na sodišču v Murski Soboti že 15 let in Adolf je pre-

Nedograjena hiša v Ozki ulici v Črenšovcih je že 15 let razlog tožbe na sodišču v Murski Soboti.

pričan, da sodišče namerno zavlačuje. Začelo se je torej leta 1988: »Zidarski obrtnik Zakojč je dobil takrat ves denar, takratnih 100 tisoč nemških mark, za gradnjo hiše na roko, še preden so se dela začela. Jaz sem namreč delal v Nemčiji in sem se med potekom del občasno vra-

čal domov in preverjal, kako dela potekajo. Na začetku je šlo vse po načrtih in z Zakojčem sva se celo dogovarjala, da bi on zgradbo pozneje uporabljal za gostinske namene. Kmalu pa sem ugotovil, da ne dela tako, kot se dogovoriva, da prihaja do napak pri gradnji in da uporablja slab

material. Do dokončnega konflikta med nama pa je prišlo pri zidavi fasade iz opeke, ko sem zahteval, da jo popravi in naredi, kakor sva se dogovorila, s čimer se je strinjal. Ko pa sem se naslednjič vrnil iz Nemčije, pa sem videl, da je bilo vse tako kot prej, njega, njegovih delavcev, orodja in materiala pa nikjer.«

Ker se nista mogla več dogovoriti o nadaljnjem delu, je Adolf vložil tožbo in prva obravnava je bila že po nekaj mesecih, druga leta 1995, tretja pa prejšnji teden. V tem času Adolf in njegova žena opazujeta, kako hiša

vsakem obisku Slovenije bolj propada, saj notranjost podpirajo tramovi, stene so popukane, ob tem pa sta iz Nemčije pogosto klicala na sodišče in spraševala, kdaj bo naslednja obravnava, a so jima odgovarjali, da kmalu.

Čutita se prevarana, ugotovljata in obtožujeta podjetnika Zakojča, sodišče, Zakojčevega odvetnika Alojza Horvata in druge, ki so v celotno zadevo tako ali drugače vpleteni. Prepričani, da sodišče namerno zavlačuje in zatrjuje, da se kaj takega v Nemčiji ne bi moglo zgoditi. Hoče le, da bo hiša primerno zgrajena, tako, kot sta se s podjetjem dogovorila, ali pa jo bo prikom dogovorila, ali pa jo bo siljen porušiti. »Nikoli ne bom dovolil, da bi šla hiša prek tega sodišča v tuje roke. Raje jo porušim,« jezno končuje pripoved Adolf Kumer.

J. Ga

Križevci pri Ljutomeru

Ograjo bo treba podreti

Izbrali eno od treh možnosti

Zgodba sicer sega že v september. V Ključarovcih je družina začela na svoji parceli graditi betonsko ograjo in si za njeno izgradnjo pred tem pridobila gradbeno dovoljenje. Ob cesti je položila robnike za morebitni pločnik in položila kanalizacijo. Kmalu so se začele pritožbe in ogledi inšpekcije, ki je ugotovila, da je betonski del ograje postavljen na zemljišče občinskega premoženja.

45 kvadratnih metrov je družina nato želela od občine odkupiti in tako se je dokumentacija znašla na mizi občinskih svetnikov. Inšpekcija je določila, da je treba ograjo porušiti, tudi komunalno podjetje, ki skrbi za vodovod, ni bilo najbolj navdušeno nad obstoječo ograjo, saj so bili njeni temelji zgrajeni le okrog 50 centimetrov od vodovodnega sistema in ne 150, kot je potrebno. Mnenja svetnikov so bila zelo različna. Kaj bo, če bo počila vodovodna cev, jih je zanimalo. Skrbelo jih je, ker je betonska ograja tik ob cesti, hkrati pa so bili zadovoljni s tem, da družina obcestni jarek lepo urejuje. Menili so, da se v primeru prodaje zemljišča lahko pojavi tudi to, da bodo potem tako dela-

li še drugi krajan, najprej zgradili in potem prosili za odkup.

Burno so razpravljali o treh možnostih. Ali naj družini dajo zemljišče v najem, ali naj jim zemljišče prodajo in ali naj upo-

števajo odločitev inšpekcije, da je ograjo treba podreti. Na koncu so se odločili za zadnjo možnost. Tako ima graditelj tri mesece časa, da ograjo poruši.

V. P.

Tradicionalni Martinov koncert

Društvo upokojencev Ljutomer je organiziralo v Domu kulture že šesti Martinov koncert, na katerem so se predstavili tudi gostje iz slovenskega kulturnega društva Triglav Stuttgart. Kjer je glasba, pesem, je vedno veliko veselih ljudi. Prav to so tudi pokazali vsi nastopajoči in publika, ki so prišli na prireditev. Nastopili so folklorna skupina SKUD Triglav, folklorna skupina Društva upokojencev Ljutomer, folklorna skupina s Cvena, tamburaška sekcija Bisemica, skupina tamburašev iz osnovne šole Stročja vas, pevec iz Brestanice in Moški pevski zbor Društva upokojencev Ljutomer. To je bil koncert, ki je s svojim bogatim programom plesa, petja in igranja zadovoljil mlado in staro.

Izšel je zbornik občine Benedikt

Stopinje življenja z bogato dokumentacijo

Ni ravno veliko občin, ki bi tako smelo pristopile k zbiranju gradiva za izdajo zbornika, v katerem bi bila predstavljena zgodovina krajev, ki sodijo v enoto, ali pa pravi občina. Za to so poskušali v občini Benedikt, kjer so se prvič javnosti predstavili zbor- niki z naslovom Stopinje življenja.

Zbornik najbolj celovito pred- stavlja preteklost in sedanost tega slo- venskogoriškega kraja, ki je dolga leta po drugi vojni stagniral v raz- razvijati se je začel le nekaj let nazaj. Ustanovitvi svoje občine, ki je opravičila svoj obstoj. V tem je Benedikt močno napredoval. Da se občina ne oziira samo v prihod- nost, je pokazala tudi z izdajo zbor- nika, ki sta ga vsebinsko zasnovala mag. Marjan Toš in profesor Igor Zemljič. Ob izdaji je o njegovi vsebini mag. Marjan Toš zapisal: »V zborniku so predstavljeni mnogi vidiki krajev- ne preteklosti.« Igor Žiberna je v zborniku predstavil naravogeografske značilnosti občine, učiteljica zgodovine na benediški osnovni šoli Mile- za Valobir pa je predstavila demo- grafski oris, v katerem ugotavlja, da je število prebivalcev padalo vse od leta 21. stoletja, ko so se rezultati vojnih razvojnih programov pokazali tudi v ponovnem dvigu števila prebi- valcev Benedikta. Bogato arheološko dediščino kraja, ki se lahko ponaša s svetovno pomembnim najdiščem »Vojnovski čelad« (ljubljanska kras- na naslovna stran zbornika), je zelo poglobljeno opisal Ivan Tušek. Nič

manj bogata ni etnološka zapu- ščina, ki je bila doslej povsem neznana in jo hranijo v depojih Pokrajinskega muzeja v Mari- boru, predstavil pa jo je njegov kustos Tone Petek. Zgodovino Benedikta od prvih omemb na- selja v zgodnjem srednjem ve- ku in vse do konca 18. stoletja je popisal akademik prof. dr. Jože Mlinarič. Ker je v neposre- dni bližini slovita romarska ce- rkev Sv. treh kraljev, sta njen razvoj in njene najpomembnej- še dragocenosti predstavila dr. Matej Klemenčič, docent na Fi- lozofski fakulteti v Ljubljani, in Blaženka First, sodelavka gra- fičnega kabineta Narodnega muzeja v Ljubljani. Oba sta pro- učevala vpetost trikraljevskih spomenikov v časovni in pro- storski okvir tedanjih dežel ter celo ugotavljala presenetljive vplive iz nekaterih oddaljenih severnoevropskih krajev. Zgo- dovino benediške župnije od jože- finske dobe do danes je opisal profe- sor zgodovine in geografije na lenar- ški osnovni šoli Bernard Petek, pre- gled šolstva, razviden iz šolske kro- nike, pa sta predstavila Ivan Fras in Milan Salobir. Prerod narodnostnega življenja v 19. stoletju in vse do kon- ca vojne je opisal Igor Zemljič, živ- ljenje in delo predvojnega benediš- kega župnika Frana Sal. Gomilška pa je zelo podrobno in obširno predsta- vil Viktor Vrtnjak. Gre za prvi celo- vit pregled življenja in dela »štajer- skega Kreka«, kot so tega najpomem- nejšega organizatorja katoliškega

Naslovna stran benediškega zbornika Stopinje življenja. Foto: L. K.

mladinskega gibanja na štajerskem v prvi polovici 20. stoletja radi imeno- vali sodobniki, in ki je umrl leta 1943 kot žrtev nacističnega nasilja na Do- lenjskem. Magister Marjan Toš je predstavil Benedikt med nemško okupacijo.

Upravne spremembe ter gospodar- ski, komunalni in družbeni razvoj na benediškem območju po letu 1945 je opisal Matija Gjerkeš. Spremembe vsakdanjega življenja, ki jih prinaša nov čas, je opisal tudi že omenjeni Tone Petek. Dr. Mihaela Koletnik pa je v dialektološki razpravi opisala go- vor v Benediktu. Bogato društveno

življenje po drugi svetovni voj- ni je predstavil neutrudni kul- turni delavec, krajevni kronist in domačin Janez Šijanec, živ- ljenje Frana Kocbeka, tukaj ro- jenega planinca, botanika in opisovalca Savinjskih Alp, pa Janko Ferlinc. Na koncu zbor- nika je še prispevek Tatjane Zemljič, ki je sestavila natančen pregled vseh kapelic, križev in drugih znamenj v občini Bene- dikt, saj so ti zelo samosvoj iz- raz bogate in raznolike ljudske kulturne dediščine, hkrati pa topografija opozarja na njho- vo dolgoletno tradicijo, ki naj bi jo ljudje upoštevali pri njho- vi obnovi. Naslovnica in obliko- vanje zbornika, ki je vezan v trde platnice, je delo Matije Gjer- keša, lektorica pa je bila prof. Norma Bale. Zajetno knjigo, ki jo bogati arhivsko dokumentar- no in fotografsko gradivo, je prejel sleherni gospodinjstvo

v občini Benedikt. Del naklade so na- menili tudi prodaji. Za izvod zbor- nika je treba odšteti 5000 tolarjev. Zbornik Stopinje življenja je drago- cen zaklad za mnoge, ki jih zanima zgodovina teh krajev. Bo pa tudi dra- gocen pripomoček mladim, ki bodo pri svojem študiju iskali potrebne zgodovinske podatke pri oblikova- nju svojih maturitetnih in drugih na- log. Treba je reči, da so imeli snoval- ci zbornika, ki jih je podprla občina, veliko posluha pri izbiri strokovnja- kov, ki so prispevali za zbornik zelo strokovne prispevke.

Ludvik Kramberger

Akira Hashimota iz Tokia: »V Sloveniji je lepo, varno, imate do- bra vina, vse je počeni, ljudje so prijazni ... O tem bom seveda pripo- vedoval svojim prija- teljem in znancem na Japonskem.«

Anton Štihec, župan soboške občine: »Sku- paj je nepokritih raču- nov za 287 milijonov tolarjev, in to je dejst- vo, ki ga prevzemam kot novi župan.«

Mag. Cvetka Sreš o strežbi izbirčnemu Konceptu Optimumu z delovno silo: »Dokler bodo pač imeli interes in dokler bomo imeli potencial.«

Kristina Velcl, cvetličarka iz Radgone: »V Po- murju nas je registriranih 32 cvetličarjev, ob prvem novembru pa je bilo v Murski Soboti prodajanje dovoljeno 65 prodajalcem. Od kod so se vzeli?«

Irena Sedonja, zlata maturantka, o pozablji- vosti: »Bila sem na po- delitvi spričeval mojim nekdanjim sošolcem, ki je bilo v grajski dvo- rani. Priznam, da me je malo zabolelo, ko je doc. dr. Mitja Slavinec govoril in povedal, da naj mi, prihodnji inte- lektualci, ne pozabimo na Soboto in Prekmur- je, ko bomo šli drugam. Po drugi strani pa sem bila samo dve leti zunaj Sobote, pa so že pozabili name. Ampak jaz nisem zamerljiva in mi veliko pomeni tudi to, ker so se sedaj po- trudili in mi je župan Štihec pač pozneje podelil plaketo odličnosti za moj uspeh.«

Olga Pelhar, vodja Pri- stavskih ščuk: »Vseka- kor smo se strinjali, da nam to ime glede na naš nastop pristoji in si ga ljudje tudi hitro zapomnijo. Od naše us- tanovitve smo igrali že v mnogih krajih Slove- nije pa tudi v Avstriji, Madžarski in Hrvaški

in povsod so nas zelo dobro sprejeli, saj ima- mo zelo pester repertoar. Ob prileških lju- dskih pesmih igramo tudi slovenske narod- nozabavne, še posebno Aveniskove, pa tudi slovenske in tuje popularne skladbe radi za- grammo, saj imamo člani precej raznolik okus za glasbo.«

Ervin Lovenjak, vra- tar Beznovec: »Eh, am- pak če bi redno treni- ral, bi ubranil še kak- šen strel več in mogoče ne bi dobil katerega od prvih dveh golov. Ven- dar smo mi lahko še zadovoljni s točko, saj imamo težave z orga- niziranjem treningov, ker vsi neke delamo in se le težka zberemo. Sam sem na tekmo prišel naravnost s trak- torja. Ampak to je pač ljubezen do malega no- gometista. Mi smo zrasli na tem igrišču. Kadar kot otroci nismo bili v šoli ali pomagali doma na kmetiji, smo ves dan preživeli tukaj.«

J. Ma.

Svetniki Občine Radenci v precepu

Rebalans proračuna povzroča sive lase

Kot je pokazala razprava na za- dnji seji radenskega občinskega sveta, so se dokaj uštel pri leto- vni realizaciji proračunskih sre- medstev. Do konca leta bo namreč skupnih prihodkov za okrog 37 milijonov tolarjev manj, kot so prvotno načrtovali. Skupno bodo zasili dobrih 637,5 milijona to- larjev, to pa je po mnenju pod- župana Zlatka Mira najskromnej- ši občinski proračun v zadnjih nekaj letih.

Zaenaj pesti neizterjano nado- vrženo za uporabo stavbnega zem- ljišča od fizičnih oseb. To je kar za 59 odstotkov nižje od predloženih, saj znaša borih 7,3 mi- lijona tolarjev. Glavni vzrok pa je bila občinska uprava, ki je pri načrtovanju pro- jektov svojih nepremičnin. Podatek, po- slednji so sklep o 4,5-od- stotni podražitvi cen v vrtcu Radenci. Čeprav občina prispeva po 5.500 tolarjev mesečno za vrtca, bodo morali starši po novem plačati 77.700 to- larjev za otroka, starega do treh let, za starejše pa 73.000 tolarjev.

katerem sicer ni več intenzivne prodaje stanovanj in drugih ne- premičnin pravnih oseb, pri čim- mer so pridobili z davkom na pro- met nepremičnin le 2,9 milijona tolarjev ali za 59 odstotkov manj, kot so zapisali v občinskem doku- mentu, je dovolj zgovoren. Poleg tega jih bremeni izpad pri zadol- ževanju, zaradi podražitev pa so morali zagotoviti veliko več de- narja za t. i. socialne transferje, kot so otroško in domsko varstvo ter prevoz šolarjev.

Dodatne težave pa jim povzroča pravdanje ob kadrovskih zapletih v otroškem vrtcu, saj naj bi to sta- lo občino okrog devet milijonov tolarjev.

Nič kaj razveseljiva ni tudi po- doba pri skupnih odhodkih, ki bi znašali po rebalansu proračuna nekaj več kot 628,4 milijona to- larjev, kar je za 7 odstotkov manj od načrtovanih. Najbolj bode v oči, da bodo za naložbe in z njimi povezane investicijske transferje porabili 57 milijonov manj sred- stev. Tako bo med drugim za 57 odstotkov znižan znesek za gra- dnjo vodovoda Kapelski Vrh-Mur- ščak, bodo pa za položitev kabla za CATV na tej relaciji zagotovili do- daten denar v občinskem proraču- nu za leto 2005. Tudi projekt ob- nove OŠ Radenci bo ostal letos neuresničen.

Milan Jerše

Nov vrtec v Petrovcih

Potem ko so v letu 2001 prenovili petrovsko osnovno šolo, se je letos začela gradnja no- vega vrtca, ki bo stal v neposredni bližini šole. Naložba je vredna 140 milijonov tolarjev, dve tretjini denarja bo prispevala država oziroma šolsko ministrstvo, preostalo pa petro- vska občina. V vrtcu bo prostora za približno 70 otrok, ki bodo razporejeni v dva oddelka in v predšolski oddelk. Dela naj bi končali 1. septembra prihodnje leto, ko naj bi vrtec tudi predali namenu. Trenutno deluje vrtec, ki ga obiskuje 42 otrok, v okviru šole. - A. B.

V slovo veteranu Majeriču

Pred kratkim so se svojci, znanci in gasilci na cezanjevskem pokopališču poslovili od Ludvika Majeriča. Luč sveta je zagledal 14. 2. 1928 v Desnjaku, kjer je preživel svoja mlada leta. Po smrti staršev sta ostala na manjši kmetiji sama s sestro Kristino, ki pa je tudi umrla že leta 1968. Tako je Ludvik ostal sam, dokler ni našel sopotnice Anice, s katero sta živela skupaj do njegove smrti.

Ludvik Majerič je bil delaven in vzoren gasilec. Nekaj časa je bil tudi pred- sednik GD Desnjak. Prav tako je bil aktivist Rdečega križa Mekotnjak - Stara Cesta in govornik ali zastavonoša na pogrebih v KS Stara Cesta.

Naj mu bo lahka zemlja!

Priprava Državnega razvojnega programa 2007-2013 - priprava na nov razvojni cikel države in regij -

Vse od predstavitve znamenite »Agende 2000« julija 1997, v kateri je Evropska komisija zapisala posamezne korake za širitev Evropske unije na Vzhod, ter od njene formalne potrditve s strani Evropskega sveta v Luxemburgu decembra istega leta, se je vznemirjenje ob pripravah na članstvo v EU v Sloveniji samo stopnjevalo. Poleg načrta za sprejem obsežne evropske zakonodaje pa je Agenda vsebovala tudi finančne izračune, predvsem stroške, ki jih bo EU imela s širitvijo. In ravno ti »stroški« na strani EU so bili eden večjih motivacijskih elementov na strani držav kandidat, da so se še posebej trudile, da bi čim bolj vzorno izpolnile vse zahteve Evropske komisije ter v čim krajšem času prehodile pot do »Evrope«. Države kandidatke smo »vohale« sredstva za spodbujanje razvoja, in še posebej razvoja najmanj razvitih regij.

In – tudi – za to se je splačalo potruditi.

V relativno kratkem času od leta 1999 pa do konca leta 2003 je Slovenija na področju uvajanja strukturne politike EU vzpostavila potrebne strukture, ki so pripravile v evropski zakonodaji zahtevane razvojne programe. Tako je bil pripravljen Državni razvojni program 2001-2006 (DRP), z Evropsko komisijo pa je bila za triletno obdobje 2004-2006 izpogajana vrsta razvojnih programov, kot je Enotni programski dokument (EPD), Referenčni okvir za delovanje kohezijskega sklada (za promet in okoljsko infrastrukturo), osem skupnih programskih dokumentov za pobudo Interreg ter programski dokument za pobudo Equal. Nameni DRP je bil natančneje vsebinsko in finančno opredeliti in izvesti programe, ki jih je za to obdobje postavila Strategija gospodarskega razvoja Slovenije. Vendar pa priprava DRP ni dosegla svojega prvotnega namena, namreč, da bi predstavil vse investicijske potrebe države v tem obdobju ter jih usklajal z državnim proračunom. Zato je bil DRP uporabljen zgolj kot strateška podlaga za pogajanja o vsebini in finančnem obsegu Enotnega programskega dokumenta. Slovenija je iz naslova kohezijske politike EU za svoje razvojne potrebe v obdobju 2004-2006 pridobila pravice za črpanje 237 milijonov EUR sredstev strukturnih in 168 milijonov EUR sredstev kohezijskega sklada. K tem sredstvom moramo dodati tudi zneske namenjene področju kmetijstva. Za to področje je bilo izpogajanih 152 milijona EUR za tržne ukrepe in direktna plačila kmetom, poleg tega pa je Slovenija za razvoj podeželja dobila možnost za črpanje sredstev v višini 250 milijonov EUR.

Ali je bila Slovenija v pogajanjih z EU na področju regionalne politike uspešna ali pa bi lahko iztržila še kaj več? Po bitki je lahko biti pameten in zato so tudi tukaj mnenja nekoliko deljena.

Če izhajamo iz začetnega stanja, ko so si slovenski pogajalci zadali za cilj in ga tudi zapisali v enih prvih različic DRP, namreč, da naj bi v slovenski proračun iz naslova kohezijskih sredstev EU vsako leto priteklo sredstev v višini 3% bruto domačega proizvoda, dejansko pa ga je bilo na koncu izpogajanega okrog 0,5%, potem je jasno, da sta možna dva odgovora: ali smo si v začetku pogajanj zastavili nerealne cilje, ali pa smo se slabo pogajali.

Avtor tega prispevka se bolj nagiba k prvemu odgovoru. V tabeli 1 je prikazan izkupiček sredstev, ki so jih posamezne države – takrat – kandidatke za članstvo v EU pridobile za obdobje 2004-2006. Vidimo lahko, da se Slovenija glede na svojo relativno razvitost ni slabo odrezala, kar pa seveda ne pomeni, da se ne bi mogla tudi bolje.

Danes je Slovenija na poti, da v svojo zgodovino zapiše prve – bolj ali manj – uspešne izkušnje z izvajanjem evropske kohezijske politike iz naslova Enotnega programskega dokumenta 2004-2006. Iz medijev smo lahko razbrali kako se bo iz EU sredstev ob pomoči »wellness« centrov spodbujal razvoj turističnih destinacij, se bodo razvijala inovacijska okolja, izboljševalo podporo okolje za podjetništvo, dajalo poudarek razvoju znanja in razvoja človeških virov ter se bo prestrukturiralo kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo.

Enkrat maja prihodnje leto lahko pričakujemo tudi letno poročilo o izvajanju kohezijske politike, ki ga bo morala slovenska vlada predložiti Evropski komisiji.

Takrat bo šele tudi primeren čas za analizo spretnosti – predvsem – državnih ustanov pri uporabi evropskih kot tudi na ta sredstva navezanega slovenskega sofinanciranja.

Nujnost institucionalne ureditve načrtovanja razvoja države

Medtem, ko se je prvo obdobje izvajanja kohezijske politike EU na slovenskih tleh šele začelo, pa smo že tudi sredi prvih priprav na nov programski cikel in finančno obdobje EU, ki bo tudi tokrat trajalo kar 7 let – od 2007-2013. Te priprave lahko razdelimo na tri dele: nadnacionalni (torej EU), nacionalni in regionalni (ki vključuje tudi lokalnega). Vendar pa gre za prepletanje vseh treh ravni in je takšna delitev narejena zgolj za namene tega prispevka. Vse tri ravni pa imajo tudi zelo močno institucionalno komponento pri vzpostavljanju čim bolj transparentnega sistema načrtovanja države in njegovega izvajanja. Vzpostavljane takšnega sistema je v Sloveniji nujno in na to je že večkrat opozoril tudi vladni Urad za makroekonomske analize in razvoj (UMAR), nazadnje v gradivu iz februarja letos, ko pravi, da »prihajajoče nove naloge in aktivnosti lahko ob nadaljevanju sedanjih neustrezno urejenih razmer pripeljejo do še večjega razkoraka med vedno bolj omejenimi javnofinančnimi sredstvi in razvojnimi potrebami, kar se bo slej ko prej odrazilo tudi na gospodarski rasti in konkurenčnosti ter na socialnem in okoljskem področju«.

Kaj se dogaja in kaj se mora dogoditi na nacionalni ravni na ravni razvojnih dokumentov, da bi se razmere ustrezno uredile? Prvič, je tu zaključevanje Strategije razvoja Slovenije v obdobju 2007-2013, katere pripravo vodi in usklajuje UMAR. Krovna nacionalna razvojna strategija, ki je v javni razpravi – in o kateri bomo lahko s strani direktorja UMAR dr. Janeza Šušteršiča kaj več slišali tudi v začetku decembra v Murski Soboti – med drugim podaja pet ključnih programov, pri čemer gre pri dveh (»Konkurenčno poslovno okolje«, »Znanje za razvoj in kakovostna delovna mesta«) za izrazito usmerjenost v doseganje hitrejši gospodarske rasti, programa »Vsestranski človekov razvoj in kakovost življenja« ter »Integracija okolja v razvojne politike« sta usmerjena v zagotavljanje ustrezne kakovosti te rasti, peti program, »Prepoznavnost Slovenije v svetu« pa pomeni umeščanje Slovenije v mednarodno okolje ter zajema področja, kot so nacionalna identiteta in kultura. Če povzamemo: do leta 2013 namerava Slovenija preseči povprečno raven gospodarske razvitosti EU-25, hkrati zmanjšati regionalne in socialne razlike ter izboljšati kakovost okolja. Gre za kombinacijo treh skupin ukrepov: (1) vlaganje v ljudi, (2) vlaganje v tehnološki kapital in (3) izboljšanje institucionalnega okvirja.

V primeru, da bo nova vlada modra, bi lahko bila ta strategija sprejeta še v tem letu. Vsebinskih razlogov zakaj temu tudi ne bi bilo tako praktično ni: gre za sodobno napisane strateške usmeritve, ki zajemajo najnovejša teoretična in praktična spoznanja za uveljavljanje države doma in v svetu.

Država in razvoj

Vzporedno z zaključevanjem priprave Strategije razvoja Slovenije se začne tudi priprava Državnega razvojnega programa za obdobje 2007-2013, ki predstavlja izvedbeno raven ciljev in prednostnih nalog SRS. Vlada je julija potrdila načrt priprave tega dokumenta, ki ga je predložila Služba za strukturno politiko in regionalni razvoj in začele so se izvajati aktivnosti. Dokumentu bo potrebno dati takšnega »mesa«, bodo multiplikacijski učinki programov in projektov za gospodarsko rast čim večji, hkrati bo le-to usklajeno z možnostmi financiranja. Skratka, iz javnih virov bodo morale biti financirane predvsem prioritete, ki dosegajo najbolj ugodne učinke na gospodarsko rast. DRP bo na enem mestu predstavil nacionalne potrebe in možnosti za financiranje razvoja.

Tabela 1: Obseg pravic za črpanje sredstev strukturnih skladov in kohezijskega sklada v novih članicah EU v obdobju 2004-2006

V milijon EUR, po cenah iz 1999

Država	Skupaj Kohezijski sklad in Strukturni skladi		Kohezijski sklad	STRUKTURNI SKLADI ⁽¹⁾					Pobude Skupnosti
				Skupaj Strukturni skladi	Cilj 1	Cilj 2	Cilj 3	Interreg	
Poljska	11,369	294	3,734	7,635	7,321	0	0	196	11
Madžarska	2,847	284	994	1,853	1,765	0	0	61	37
Ceška	2,328	227	838	1,490	1,286	63	52	61	20
Slovaška	1,560	289	509	1,051	921	33	40	37	20
Latvija	1,366	370	544	822	792	0	0	20	7
Litva	1,036	437	462	574	554	0	0	13	4
Estonija	618	430	276	342	329	0	0	9	6
Slovenija	405	202	168	237	210	0	0	21	1
Malta	79	202	20	59	56	0	0	2	1
Ciper	101	133	51	50	0	25	19	4	2
SKUPAJ	21,709	289	7,596	14,113	13,234	121	111	424	223

(1) Vse vrednosti so zaokrožene.

Viri: Različni dokumenti EU, programski dokumenti držav kandidat, pogajalska izhodišča, lastni izračuni avtorja.

Vključevanje regij

Nedvomno predstavlja vključevanje regionalne in lokalne ravni v pripravo DRP poseben izvir, ki bo programu dal potrebne »realnosti« tudi v prostoru, kar je še posebej pomembno ob nedavno sprejeti Strategiji prostorskega razvoja Slovenije. Zato bo veliko pozornosti namenjene pripravi nabora regionalnih razvojnih projektov ter predstavitvi pregleda lokalnih investicijskih pobud na projektni ravni. Zelo pomembna bosta pri tem dva kriterija: stopnja izvedljivosti posameznega projekta ter njegova medregijska usklajenost. Pričakuje se, da bodo regionalne razvojne agencije sodelovale pri pripravi dokumenta predvsem s ponudbo ustrezne zaloge prioritarnih regionalnih projektov, katerih identifikacija bo eno od vodil za indikativno usmerjanje sredstev v okviru DRP.

Predvidevamo, da bo prvi osnutek DRP predložen vladi do poletja 2005, kar bo omogočilo, da bodo v letu 2006 lahko potekala pogajanja z EU za evropske programske dokumente, tako da bo Slovenija s 1.1.2007 pripravljena za črpanje sredstev EU.

Evropska zgodba

Medtem, ko so potrebni koraki za zagotovitev uspešnega razvojnega načrtovanja na nacionalni in regionalni ravni dokaj jasni, pa »evropsko zgodbo« na tem področju pušča kar nekaj odprtih vprašanj. En svezjen vprašanje zadeva pripravo novih uredb ter vsebinsko in organizacijsko ureditev področja kohezijske politike v obdobju 2007-2013. Vsekakor bomo pričeli dokajšnji reformi vsebinskih in organizacijskih navad na tem področju. Vsebinsko se bo področje omejilo na zagotavljanje treh ciljev: (1) konvergenca in konkurenčnost, (2) regionalna konkurenčnost in zaposlovanje, (3) evropsko teritorialno sodelovanje. Največ sredstev bo namenjenih za prvi cilj

(78,5% vseh kohezijskih sredstev) in tukaj je tudi glavni razlog, zaradi katerega je povezava razvojnega načrtovanja na evropski in slovenski ravni neobhodno potrebna.

Ker je prvi cilj kohezijske politike finančno tudi najbolj obetajoč, je v interesu vseh držav članic EU, da čim več svojih regij spravijo v skupino »evropskih kohezijskih regij« nima? Že ob pogajanjih za obdobje 2004-2006 je Slovenija predlagala takšno »kohezijsko« razdelitev na dve ali tri regije, vendar je iz teh pogajanj izšla kot začasna porazilnica. Vendar pa je z novimi pogajanjimi na tem področju odprta tudi nova možnost za razdelitev Slovenije ter omogočanje, da bo čim več od naših 12 statističnih regij prišlo v območje cilja konvergenca in konkurenčnosti. Ob upoštevanju sedanje evropske zakonodaje na področju teritorialne delitve, nekateri slovenski izračuni kažejo, da bi bilo najugodnejša členitev Slovenije na tri kohezijske regije, najmanj ugodno pa bi bilo ohranjanje Slovenije kot ene regije, torej tako kot je temu sedaj. V prvem primeru bi lahko Slovenija v obdobju let iz EU virov pridobila več kot 4 milijarde EUR, v drugem pa tudi do polovico manj.

Nove regije, novi programi, nove ustanove....?

Scenarij, katerega uresničitev si vsi želimo pa seboj potegne tudi potrebo po novi organiziranosti pri programiranju in izvajanju kohezijske politike v Sloveniji.

V vsaki od treh regij bodo morale biti vzpostavljene ustanove za pripravo izvedbenih razvojnih dokumentov, za njihovo izvajanje ter za spremljanje in vrednotenje tega izvajanja. To pa je zahteva, ki se je lahko veselimo in bojimo hkrati. Vsekakor na področju regionalne politike izvajati tudi v prihodnje ne bo manjkalo.

Andrej Horvat

izber.si

Veslovenski portal
malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izber.si, oddajte svoj mali oglas, ogledite si popolnejše oglase, sprejmite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi!

Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE

OSTR

PRIMORSKA

NOVICE

TEHNIK

Za Koncept optimum niso dovolj dobre niti prejšnje Murine delavke Od 409 poslanih le 62 izbranih

Zavod o uspešnosti delavcev ne more soditi

Podjetje Koncept optimum, ki posluje od konca maja v prostorih nekdanjega murinega obrata v Lendavi, drugega novembra odslopetnajst delavk, ki so jih podjetje poslali z Zavoda za zaposlovanje. Od skupine, ki je 13. oktobra začela z usposabljanjem, sta tako v podjetju ostala le dva delavca.

Neuspešna kar cela skupina

Malo pred štirinajsto uro so na zavodu delavke poklicali na razgovor ter jim povedali, da to ni zanje, ker da niso dovolj uspešne in da naj si iščejo drugo zaposlitev.

Povedali so jim tudi, da naj se naslednji dan oglasijo na Zavodu, kjer da tako že vse vedo. Med njimi je bila tudi delavka iz Prosenjakovec, ki pa ne želi biti imenovana. Povedala je, da je pred tem kot poklicna šivilja sedem let ali do stečaja delala v podjetju Koni v Kobilju, kjer so bili z njenim delom zadovoljni, saj je do trideset odstotkov presegala normo, sedaj pa so jo ocenili kot neuspešno. Zato se sprašuje, po kakšnih kriterijih so jih ocenjevali v lendavskem podjetju, toliko bolj, ko so ob njej odslovili tudi delavke z več kot dvajsetimi leti delovnih izkušenj v podjetju Mura.

Kot je povedala, je usposabljanje potekalo pod vodstvom mentorice, začeli pa so s šivanjem žepov in ovrtnikov ter nadaljevali z ženskimi kratkimi hlačami; za tem pa naj bi prišlo na vrsto šivanje moških hlač. Vodja proizvodnje jih je prvič obiskala po enem tednu in samo po enem pregledu njihovih izdelkov ugotovila, da so pri delu nenatančne, zaradi česar potem moških hlač sploh več niso šivale.

Delavka, ki je za Vestnik povedala svojo izkušnjo, se je v Lendavo vozila z osebnim avtomobilom, v eno smer 32 kilometrov, saj iz Prosenjakovec do Lendave ni avtobusnih povezav. Potne stroške ji bo ob denarni nagradi ali nadomestilu življenjskih stroškov v času usposabljanja poravnal Zavod, malica pa je obveznost delodajalca. Toda delavci na usposabljanju so, tako kot vsi zaposleni, 30. oktobra ostali tudi brez tople malice, saj naj bi si jo v prihodnje prinašali od doma, delodajalec pa bi jim to povrnil pri izplačilu plače.

O uspešnosti Zavod ne more soditi

»V presojo uspešnosti delavcev in kakovosti njihovega dela se mi ne moremo spuščati, saj za to nismo strokovno usposobljeni. Za to in pa koga bodo za-

poslili, je odgovorno podjetje,« je o načinu izbire delavcev, po katerem je bil uspešen komaj vsak sedmi, dejala direktorica območne službe Zavoda za zaposlovanje Cvetka Sreš. Povedala pa je, da so v pogovorih z vodstvom podjetja obravnavali tudi to vprašanje, vendar potem dobili odgovor, da število uspešnih delavcev sploh ni slabo. Načeli so tudi vprašanje dveh neizplačanih plač in regresa delavkam Lebarjevega podjetja Ebing tekstil iz Prosenjakovec, ki je spomladi zaprlo vrata, ter od Mirana Druscovicha dobili zagotovilo, da bodo to obveznost delavkam poravnali.

Podjetje Koncept optimum pa se je prijavilo tudi na razpis centralne službe Zavoda RS za zaposlovanje za lokalno zaposlitvene programe, saj so načrtovali 300 zaposlitev iz vrst brezposelnih oseb. Ker pa se rok izteče sredi novembra in najavljenega števila ne bodo dosegli, na Zavodu tudi pričakujejo, da bodo izmed teh, ki so že bili na usposabljanju in so jih potem odslovili, zaposlili še koga.

Za delo v podjetju izbran le vsak sedmi

Murskosoboški Zavod za zaposlovanje je s podjetjem Koncept optimum sodeloval prav od začetka, ker je to, kot je dejala Sreševa, njihova naloga. Z delodajalcem so se dogovorili o postopnosti vključevanja v

usposabljanje ter za dve obliki tega usposabljanja. Na delovnem mestu so se od enega do treh mesecev usposabljali delavci z manj izkušnjami ali tisti, ki že dlje časa niso šivali, na delovni preizkus, ki traja največ mesec dni, pa so sprejemali delavce z več izkušnjami. Po napotitvi z Zavoda se je oglasilo na pogovoru v podjetju 409 ljudi, na usposabljanje pa so jih potem v dvanajstih skupinah sprejeli 200, in sicer 53 na delovni preizkus in 147 na usposabljanje na delovnem mestu. Ostale so že po razgovoru, ki so bili skupinski ali individualni, v podjetju ocenili kot neprimerne kandidate. Od 153 delavcev, ki so že končali usposabljanje, so jih 62 zaposlili za nedoločen čas, preostale pa odslovili kot neuspešne.

Do kdaj naj bi potem Zavod podjetju, ki se ponaša s svojo izbirčnostjo, še »stregel« z delovno silo? »Dokler bodo pač imeli interes in dokler bomo imeli potencial,« je povedala mag. Cvetka Sreš. V zadnjih treh letih se je med brezposelne res vpisalo 325 šivilj iz Mure, vendar so to starejše delavke, ki jim do upokojitve manjkata največ dve leti in jih v lendavsko podjetje niso pošiljali. »To pa je verjetno računalo, da bo zaradi programa prestrukturiranja več usposobljenega kadra dobilo prav iz Mure. Gledali so samo številke, torej presežke, o katerih je bilo govora, niso pa poznali strukture,« je še pojasnila sogovornica. Majda Horvat

Za 13. plačo in božičnico

V sindikatih ob koncu leta tradicionalno pozivajo delodajalce, da izpolnijo dogovore o izplačilu božičnice in 13. plače. Lani ju je prejelo dobrih 20 odstotkov zaposlenih. Glede na letošnjo uspešnost poslovanja pa je po presoji Zveze svobodnih sindikatov prostora za večji obseg in višje zneske tovrstnih stimulacij zaposlenih.

Sicer pa se v Zvezi svobodnih sindikatov zavzemajo za izplačilo 13. plače, ki se šteje v pokojninsko osnovo, medtem ko se božičnica ne, čeprav se tudi od nje plačajo davki. Največji delež zaposlenih je lani 13. plačo prejel v dejavnostih prometa, finančnega posredništva in farmacije.

Po drugi strani pa je Sindikat kovinske in elektroindustrije zavrnil predlog idrijskega Kolektorja za spremembo zakonodaje, ki bi omogočala izredno podaljšanje delovnega časa. Ta sindikat namreč meni, da je omenjeni predlog nesprejemljiv tako z ekonomskega in delovnopravnega vidika kot z vidika nadaljnje humanizacije dela, izboljševanja delovnih razmer in zdravja pri delu.

Sindikat se strinja, da je konkurenčnost podjetij treba povečati, vendar z drugačnimi sredstvi. Tu omenja ustrezne menedžerske projekte za boljšo organizacijo in ukrepe za večjo delovno storilnost. Milan Jerše

25-letnica Območne obrtne zbornice Lenart

Uspešno delovanje

Prejšnji petek je bila v lenarškem domu kulture, ki je v obdobju pred občinskim praznikom dočakal obnovo vhoda v novo in ploščadi pred domom, osrednja slovesnost ob letošnjem občinskem prazniku in 25-letnici OOO Lenart. Ob tej priložnosti so pripravili pester kulturni program, v katerem so sodelovali Moški pevski zbor Obrtnik Lenart, Slavica Kurbus, Simon Štelcer, Inge Breznik, Tinka Markoli, Twirling plesni klub Lenart, Petra Hameršak in Erika Gričar. Občinsko je naprej spregovoril predsednik OOO Lenart Stanko Bernjak, ki je na kratko opisal prehojeno pot tamkajšnje obrtne zbornice. Med drugim smo slišali, da v okviru zbornice deluje devet sekcij in Moški pevski zbor Obrtnik kot kulturno društvo. Zbrane je pozdravil in jubilej čestital tudi podpredsednik Obrtne zbornice Slovenije in predsednik UO OZS Štefan Pavljinek, ki je Bernjaku in Stanki Devjak podelil priznanje Obrtne zbornice Slovenije. Zaslužnim obrtnikom in podjetnikom so bila podeljena tudi priznanja OOO Lenart. Tako je zlato plaketo prejel Milan Pekonja iz Voličine, srebrno Jože Braček iz Cerkvenjaka, bronasto Janez Kranjc iz Viničke vasi, diplome pa so prejeli Jože Črnovč, Ivan Peserl, Ivan Kramberger in Friderik Družovec. Podeljena so bila tudi priznanja občine Lenart. Najvišje občinsko priznanje zlati lenarški grb je prejel PGD Lenart, srebrni lenarški grb Srednja glasbena šola Maribor – dislocirani oddelek Lenart in bronastega Alojz Lorber. Plaketo občine Lenart je prejel tudi Pučko. Občanom in tudi vsem prejemnikom priznanj ter tudi članom obrtne zbornice Lenart je ob prazniku in ob jubileju čestital tudi Občina Lenart mag. Ivan Vogrin, ki je podal tudi krajše besedilo o investicijah v tem letu v občini Lenart. Franc Bratkovič

Na skupščini Planike nč novega Turnišče je zdravo jedro

Na torkovi skupščini Planike se po poročanju medijev ni splošno pomembnega, to pa po drugi strani govori o tem, da vodstvo in lastniki v zvezi z reševanjem podjetja nimajo konkretnega. Presenetljiva je morda le objava podatka o obveznostih Planike, ki naj bi znašale 5 milijard tolarjev. Kot ob devetmesečju pa znaša več kot milijardo tolarjev. Kot pomembno za prihodnost obrata v Turnišču pa bi lahko šteli izjavo Tadeja Tufeka, namestnika direktorja odškodninske družbe, ki je 57-odstotna lastnica Planike, da znotraj Planike obstajajo zdrava jedra, kot je obrat v Turnišču in maloprodajna mreža, zaradi česar naj bi bili strateški partnerji zelo zainteresirani za njihovo reševanje. Pa bo nadaljnja usoda Planike načrtana v programu finančne reorganizacije, ki ga uprava mora pripraviti v treh mesecih po postopku prisilne poravnave, predlog o prisilni poravnavi pa so vložili na pristojno sodišče 26. oktobra. Na skupščini tako tudi ni bilo govora o morebitnem odpuščanju delavcev, vendar pa bo to skoraj zagotovo sestavni del prisilne poravnave. V Turnišču sedaj dela 380 delavcev in kljub večkratnim po-
nikanjem dela med letom sedaj delajo vsi. M. H.

Cvetličarstvo in vrtnarstvo Velcl iz Gornje Radgone

Po sto letih jih spodnaša nelojalna konkurenca

Zakonodaja dovoljuje, da cvetje lahko goji že vsak kmet

Kristina Velcl opozarja na zakonodajo, ki dovoljuje pri vrtnarstvu in cvetličarstvu nelojalno konkurenco.

Cvetličarstvo in vrtnarstvo Velcl iz Gornje Radgone se ponaša s stoletno tradicijo dejavnosti in obrti. Na domačiji ob pokopališču je pogrebne vence najprej začel splatati ded sedanjega nosilca dejavnosti Franca Velcla, potem njegova mama, ki je začela že tudi z vzgojo lastnega cvetja, obrt pa sta pred štiriindvajsetimi leti prevzela

Franc in Kristina Velcl. V skoraj četrto stoletje sta uspela ustvariti ugledno cvetličarno s 1500 kvadratnimi metri pokritih rastlinjakov in poslovalnico v Apačah, sami pa tudi pridelajo večino rezanega cvetja in sadik. In čeprav jim doslej nikoli ni manjkalo podjetniške iznajdlivosti in pripravljenosti za nova vlaganja, pa jim je sedaj, kot pravi Kristina, najtežje v

vseh letih njihovega delovanja. »V Pomurju nas je registriranih 32 cvetličarjev, ob prvem novembru pa je bilo v Murski Soboti prodajanje dovoljeno 65 prodajalcem. Od kod so se vzeli?« se je spraševala sogovornica. Ugotavlja, da je tega kriva zakonodaja, saj ob popolnem trgu dovoljuje, da se z vrtnarstvom lahko ukvarja že vsak kmet, ti pa jim potem v času »žetve« kot ne-

lojalna konkurenca strežejo po zaslužku. Zaradi takšnih razmer jim je po prvem novembru v rastlinjakih ostalo neprodanih prek pet tisoč rož in na njivi več kot 30 tisoč mačeh.

Pa se tako ne godi le njim, ampak vsem cvetličarjem in vrtnarjem, ki za seboj nimajo ljudi z vplivom in ki jih v svoj posel niso vključili pogrebniški. Ti strankam ustrezajo tudi z naročanjem pogrebnega cvetja, vendar le pri »svojih« cvetličarjih. Potem pa sta jih ob zidatishnila še davek na dodano vrednost in seveda slabša kupna moč ljudi. Ker ne pričakujejo, da bi iz države kdorkoli posegel v urejanje tega področja, so se pri Veclovih že odločili, da v nove investicije ne bodo šli, čeprav imajo že vse papirje za ureditev kletnih prostorov ter dograditev rastlinjakov. »V širitvi ta trenutek ne vidimo nobenega smisla, saj ne moremo prodati niti pridelanega,« je dejala sogovornica. Njihova strategija je tako ohraniti sedanji obseg poslovanja in zadržati kakovost ponujenega blaga, saj bodo le tako ostali dobro zapisani pri svojih strankah, to pa jim bo omogočilo tudi njihov obstoj. Majda Horvat

Barometer

Ana Bugar, predsednica Turističnega društva Sodar Goričani, gotovo ena najbolj prizadevnih predsednic pomurskih turističnih društev, skupaj z drugimi člani uspešno dograjuje projekt Koruza – ročno trganje, lüpanje in priprava koruznih jedi.

Feri Horvat, poslanec in predsednik sveta soboške bolnišnice, je spregledal, da bi svet moral razpisati mesto direktorja bolnišnice, ta je bil sicer objavljen, vendar zaradi števila kandidatov za direktorja lahko pride do zapletov, ker svet ni potrdil razpisa.

Venčeslav Smodiš, dolgoletni urbanistični inšpektor, vmes uslužbenec beltsinske občine, je sedaj ponovno na beltsinski občini, in sicer kot direktor uprave.

Gašper Tompa opozarja, da je podeljevanje denarja za vezavo doktorskih disertacij razmetavanje denarja, ki nima nobene zveze z razvojem regije in vračanjem pameti.

Danilo Krapeč, direktor RRA Mura, ki je za danes napovedal podpis pogodbe o oskrbi Pomurja s pitno vodo, je z nedoslednim pristopom izval revolt županov na desnem bregu Mure, ki ne bodo pristopili k podpisu pogodbe.

Japonca v Ljutomersko-Ormoških goricah

»Tu je lepo, varno ...«

Nekaj posebnega se jima je zdela tudi »čarovniška prireditve« pri Gradu na Goričkem

Japonca v družbi Franca in Stanka na terasi Makoterjeve počitniške hiše, od koder je lep razgled proti Jeruzalemu.

Kdor je v minulih dneh hodil po gorica na poti Železne Dveri-Jeruzalem-Tomaž pri Ormožu, je lahko srečal in celo občudoval pri likovnem ustvarjanju Japonca Akira Hashimota in Sayoko Matsu-

da. S pomočjo podjetnika Franca Makoterja (avtomobila, ličarstvo, vulkaniziranje in avtotrgovina) in njegove žene Minke (registrirana kot sobodajalka), ki sta jima odstopila za dva meseca svojo

vinso klet pri Tomažu v bližini Jeruzalema, in njegovega svaka Stanka Šnajderja iz Ljutomer, ki se kar dobro govori angleško, smo ju uspeli nekoliko поблиže spoznati.

Najprej nas je zanimalo, kako

Akira in Hashimota pri nas z navdušenjem slikata drevesa, hiše, gorice, doline ... Večino slik nameravata prodati, pri tem pa ne računata na posebno velik zaslužek. Ta jima niti ni tako pomemben.

sta se Japonca pravzaprav znašla v naši kraj. Akira, zaposlen je kot kuhar v Tokiu, obiskoval pa je tudi college za slikarstvo, nam je povedal, da je za to kriv njegov nečak, ki je bil pred kakšnimi petimi leti na obisku v Franciji, tam pa je slišal, da se splača iti letovat na Madžarsko. Akira je poslušal njegov nasvet in se pred štirimi leti podal na Madžarsko. Tam je zvedel, da je tudi v Sloveniji poceni in lepo, zato je bil naslednje leto na dopustu v Termah Banovci. Zanimala ga je tudi širša okolica in tako je med drugim spoznal še Jeruzalem z okolico. Bilo mu je zelo všeč in sklenil je, da bo drugič letoval nekje med tamkajšnjimi goricami. Na lokalni turistični organizaciji je dobil podatke, da lahko najame počitniško hišo Makoterjevih. Oglasil se je torej pri njih in kupčija je bila sklenjena. Z njim je prišla še partnerka Sayoko, ki ima v Tokiu slikarski atelje in prodajni

salon. Lani sta prebivala v Makoterjevi hiši dva tedna, letos pa kar dva meseca. Večino časa sta na terenu nekje v okolici, kjer slikata razne motive, najraje pokrajinske (drevesa v jesenskih barvah, vinograde, hiše z rdečimi strešniki, hribe, doline ...). Pa posedita v delovni sobi, kjer prav tako ustvarjata. Kuharji v glavnem sama, in to večinoma jedi, ki so značilne za Japonsko. Pri nas pa sta predvsem navdušena nad juhami, ki jih je skuhal Minka, ko sta bila na obisku pri Makoterjevih, pa tudi druge, so jima bile zelo dobre. O Sloveniji nasploh pa sta si ustvarila mnenje, da je zelo lepa in varna, ker da je malo kriminala, da je poceni, imamo dobro vino. Nekaj posebnega zanju je bila tudi »čarovniška« prireditve pri Gradu na Goričkem. O vsem bosta seveda z navdušenjem pripovedovala tudi svojim znanim in prijateljem na Japonskem.

Besedilo in foto: Jože Gaj

Smrt Hrvata

Pomurske prometnice so zahtevale v torek že 21. smrtno žrtev letos. Nekaj po sedmi uri zvečer se je 46-letni hrvaški državljani peljal s terenskim vozilom iz Radencev proti Ljutomeru. Blizu Vučje vasi je začel prehitovati skupino vozil, v kateri sta bila dva avta in tovornjak. Ko je prehitel tovornjak, mu je nasproti pripeljal 24-letni voznik tovornjaka iz Slovaške. Hrvatu je uspelo dokončati prehitovanje, nato pa je sunkovito zavil in zapeljal na desno bankino. Z vozilom je nato 26 metrov dirsel po bankini in z desno stranjo trčil v prometni znak, ki označuje rfaselje. Nato ga je odbilo na levo stran ceste, kjer je silovito trčil v nasproti vozeči tovornjak. Voznik terenskega vozila je bil pri tem tako hudo ranjen, da je na kraju nesreče umrl, voznik tovornjaka pa ni bil poškodovan. V nesreči je nastalo za pet milijonov tolarjev škode. Zaradi nesreče je bila cesta zaprta za ves promet od 19:30 do 22:15. Kolona vozil je bila tudi avtocesti Beltinci-Vučja vas, zato je bil promet tovornih vozil preusmerjen na staro cesto skozi M. Soboto do Radencev. A. B., foto: J. Z.

Od septembra štirje pogrešani

Soboški policisti so morali od septembra pa do včeraj iskati štiri pogrešane osebe. Dve akciji iskanja sta se uspešno končali, in sicer iskanje moškega, ki je odšel iz bolnice v Rakičanu, ter moškega, ki se je izgubil v gozdu v Dokležovju. Prvega so našli lovci, drugi se je sam vrnil domov. Eno iskanje se je končalo tragično, gre za 4-letnega otroka iz Puževca, nepojasnjena pa je še usoda Simona Forjana iz Sebeborce.

A. B.

»Ne bom plačal cigaret in vina«

Tako je dejal 41-letni Črenšovčan prodajalcu na odprtem bencinskem servisu, ko je le-to naročil in mu je prodajalec vse skupaj zložil na pult.

Nato je še prevrnil stojalo z različnimi artikli. Prodajalec je zaradi tega stopil izza pulta, to pa je Črenšovčan izkoristil, pograbil cigarete in liter vina ter odšel ven. Nemudoma se je za njim odpravil prodajalec in mu uspel odvzeti vino. Črenšovčan pa je pri tem potegnil nož ter začel groziti in je nato zbežal. Kasneje so ga našli možje postave, ki ga bodo ovadili za storitev roparske tatvine, za kar je zagožena kazen od enega do deset let zapora.

A. B.

Naj ostane ali se izseli s Špic Brega? Gradila je šolo in blok

V spodnjem delu Špic Brega, kjer je dvanajst hiš, stoji tudi domačija štirinšestdesetletne Marije Česar, ki nas je povabila na obisk, da bi nam potožila zaradi blatne ceste, ki pelje do njene hiše in je te dni skoraj neprevozna. Ob tem pa nam je razkrila na kratko še svojo življenjsko zgodbo.

»Odraščala sem na srednje veliki kmetiji in bilo je predvideno, da bo doma ostal brat, mene pa je čakala neznana pot. Najprej sem ušla dobiti službo kot delavka pri nekdanjem podjetju Remont, ki je bilo v začetku šestdesetih let naročilo za zgraditev osnovne šole in stanovanjskega bloka v Šatovcih. No, zaradi težav v podjetju sem dobila leta 1962 odpoved, tako sem bila spet odvisna od staršev.

Leta 1964 ji je končno uspelo dobiti sezonsko zaposlitev v strojskem Gradcu kot delavki v gostinstvu, čez šest let pa je dobila tudi službo v trgovini, prav tako v Gradcu. Spominja se, da je prvi teden samo tehtala čebulo in krompir, sčasoma pa so jo začeli delati tako da je lahko celo »kasirala« pri blagajni. Leta 2000 se je upokojila in vrnila domov – v prazno hišo na Špic Bregu. Starši so namreč pred tem umrli, brat pa je odšel po svoji poti. Spoznala je dobrega prijatelja, s katerim sta začela živeti skupaj. Delno sta obnovila hišo in imela še veliko načrtov. Žal je pred tremi leti umrl, tako da je spet sama. Lahko bi sicer šla živeti k sinu v Lendavo, a se zaenkrat ne more odločiti za ta korak, čeprav jo zelo moti in jezi, da je cesta do njene hiše jeseni in spomladi skoraj neprevozna zaradi blata, ki ga natresejo nanjo kmetovalci s kmetijskimi stroji z bližnjih polj. Rešitev bi bila, če bi skopali jarek, tako da to ne bi bilo več mogoče. Pred nekaj leti je prišel tja bager, ki ga je naročila občina, a se je zapletlo zaradi lastništva. Marija se ne bi rada grdo gledala z domačini, vseeno pa pričakuje, da ne bodo »nosili« stroji blata na cesto.

Preden smo se poslovili, nam je gostiteljica še pokazala, kako spretna je pri izdelovanju okrasnih rož iz krep papirja in drugega materiala. To je tudi njen največji konjiček, zato se je rade volje pridružila skupini žena Kulturnega društva Čep Cepinci, ki hodi ob ponedeljkih v porabske Števanovce, kjer se s tamkajšnjimi domačinimi skupaj pripravljajo na borovo gostivanje. Dogovorili so se, da bodo bor posekali v Čepincih in tam »zagotovili« tudi nevesto, glavno dogajanje pa bo v Števanovcih.

Besedilo in foto: Jože Gaj

Cesta, ki vodi do Marije Česar na čepinskem Špic Bregu, je res precej blatna.

Otroci in delavne roke so bile njeno bogastvo

Presenečenje ob 80. obletnici

Sobota, 30. oktobra, ko je Avgustina Kocuvan od Sv. Jurja ob Ščavnici s svojimi najbližjimi praznovala 80 let življenja, se je prebudila v dežnem jutru, nadaljevala pa v lepem sončnem vremenu. Kot nam je povedala ob našem srečanju v gostišču Pri Antonu – tam so se zbrali vsi njeni –, so bili v njenem doživetju življenju megleni in sončni dnevi. Njeno sonce je bila družina, v kateri se je rodila, kot je v prispodobi dajala, šest »sončkov«. Otroci in delavne roke so bile njeno bogastvo.

Avgustina se je rodila v kajžarski družini šestih otrok, in sicer 26. avgusta 1924. leta v Slaptnicah pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Po osnovni šoli se je izučila v Mariboru pri krojaškem mojstru Žnidarčiču, ki je imel delavnico v Poštni ulici, za šiviljo. Leta 1949 si je z Jožefom Kocuvanom, ki je bil po poklicu ključavničar, ustvarila družino in se nastanila v Lendavi pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Mož je imel ključavničarsko obrt, pri njem se je izučilo 40 vajencev, sama pa se je posvečala gospodinjstvu, vzgoji otrok in delu na 3-hektarskem posestvu.

«Ko sva si z možem, umrl je pred 21 leti, ustvarila družino, ni bilo lahko. Čutila so se posledice druge svetovne vojne. Mož, ki je imel ključavničarsko obrt in je bil pridnih rok, je s težavo prihajal do materiala. Kmete, tudi nas male posestnike, so bremenile obvezne oddaje. Ker smo bili sorazmerno velika družina, je bilo treba skrbeti, da nismo bili lačni. Pri tem nam je pomagala posest, saj smo redili tri do štiri krave, ki so dajale dragoceno mleko za prehrano. Da bi nam bilo lažje, sem ob vsej skrbi za gospodinjstvo, družino, delu na polju in pri živini »šušmarila«. To sem počela večnema ponoči, ko je bilo drugo delo opravljeno. K sreči je bilo takrat, ko konfekcijska industrija še ni bila tako razvita, za šivilje dovolj dela. Najbolj srečna sem bila, ko

so se nama rojevali zdravi otroci. Rodilo se nama jih je šest, od teh jih živi pet. Vsi so prišli do poklicev in si ustvarili družine. Dva sinova sta se pri očetu izučila za ključavničarja. Sedaj je hiša, ki je bila včasih polna, prazna. Čeprav v njej živim sama, nisem osamljena, saj me vsak dan obiščejo otroci, ki imajo domove v bližini. Veseлим se tudi obiskov desetih vnukov in štirih pravnukov,« je na kratko opisala svojo življenjsko pot Avgustina.

Čeprav ima že osemdeset let, še vedno poprime za vsako delo. Med drugim »vzdržuje« kar tri vrtove. To dela z ljubeznijo. Kot pravi, jo delo krepi. Njena konjička sta tudi vezanje in klekljanje. V hiši ima sobo, kjer ima te izdelke razstavljene. Od nekdaj je rada pela. Poje tudi sedaj kot članica Mešanega pevskega zbora DU Sv. Jurij ob Ščavnici. Vesela je, da je zdrava, da še lahko dela, hodi v družbo ...

Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Avgustina Kocuvan s svojimi najbližjimi

Po poteh judovske ustvarjalnosti v Lendavi in drugod Uvajali so novosti ...

Zveza kulturnih društev Lendava, ki ji predseduje Gašper Reber, je prejšnji petek začela izvajati ustvarjalne delavnice z naslovom Meander 2. Na programu so imeli ustvarjanje spominkov z židovskimi motivi kot spomin na Židov v Lendavi. Namreč prav oni so bili tisti, ki so do druge svetovne vojne v mestu Lendava povzdigovali meščanstvo ter uvajali novosti, ki so jih ponujali v svojih prodajalnah.

Delavnice si vodili akademski kipar Laszlo Nemes iz Zalaegerszega, Zeljko Dominič, Suzana Kralj in Karolina Utroša. Sodelovala sta tudi akademski kipar Boris Kiraly in vodja programa v Lendavski sinagogi Rajko

seznanili z najrazličnejšimi judovskimi ornamentami, od Davidove zvezde, različnih starozaveznih simbolov do imenitno oblikovanih nagrobnih spomenikov. Svoje videnje so tako prenašali na papir, keramiko, glino in veznine.

Z delom so nadaljevali še naslednji dan v soboto in nato zvečer pripravili nadvse bogato razstavo. Spominke nameravajo prodajati v sinagogi v Lendavi ter s tem še povečati atraktivnost objekta.

Besedilo in foto: B. Z.

Udeleženci ustvarjalne delavnice Meander 2

Sabina Germšek je vinska kraljica

V okviru letošnjega martinovanja je razglasilo Društvo vinogradnikov in prijateljev vina Ljutomer vinsko kraljico za leto 2005. V jubilejnem, desetem izboru je zmagovalna krona pripadla 22-letni Sabini Germšek (na posnetku) iz Ljutomer. Nova vinska kraljica je študentka 2. letnika agronomske fakultete v Mariboru – smer sadjarstvo in vinogradništvo, skupaj s starši in bratom pa obdeluje več lastnih vinogradov z okrog 14.000 trsi. Doslej so bile vinske kraljice Ljutomera Sonja Lipič, Marina Rajh, Milena Cimerman, Jerneja Bratuša, Mateja Štabuc (dvakrat), Andreja Županec, Ksenja Vrbnjak in Mihaela Lipovec. Prvič se bo Sabina Germšek javnosti predstavila na tradicionalnem martinovanju (v četrtek) v mestnem središču, ki ga pripravlja Turistično društvo Ljutomer.

Tekst in foto: N. Š.

Tradicionalna pozornost starejšim občanom

V kavarni hotela Diana v Murski Soboti je bilo včeraj popoldne že tradicionalno srečanje starejših občanov, ki so dopolnili 70 ali več let življenja. Takih je v soboški mestni občini 1240, tokratnega srečanja, ki spada v okvir prireditve ob tednu starejših občanov, pa se je udeležilo okrog 400 ljudi.

S srečanja starejših v hotelu Diana. Foto: M. J.

Za prijetnejše razpoloženje so poskrbeli malčki iz vrta Gozdčiček in učenci soboške tretje osemletke. Slavnostni govor je imel župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec, ki se je zahvalil starejšim za njihov prispevek k hitrejšemu razvoju tega območja, hkrati pa je izrazil prepričanje, da bo to srečanje prispevalo k še večjemu druženju starostnikov, ki so aktivni na različnih področjih.

Ob tej priložnosti so predstavniki mestne občine obiskali in obdarili tudi najstarejša občana, Oroslovo Kuštor iz Ulice Štefana Kuzmiča in Karla Harija iz Ulice Mikloša Kuzmiča, oba rojena leta 1906. Poleg tega so darilne pakete razdelili socialno ogroženim starejšim občanom.

Milan Jerše

Barometer

Jurij Dogša, direktor Tovarne sladkorja v Ormožu, je kljub napovedanim spremembam na evropskem sladkornem trgu optimist in pravi, da bo sladkorna pesa še naprej dohodkovno zanimiva poljščina.

Franca Hriberška, ličarja iz Presike v Ljutomerski občini, je pekla vest, ker je pred 30 leti zakopal globoko pod zemljo motor, zato je organiziral delovno akcijo in motor so izkopali. Sklenil je, da ga bo obnovil in spraval v vozno stanje.

Jožef Prša, komandir soboških policistov, ki so začeli izrekati ukrep prepovedi približevanja osebam, ki se nasilno vedejo do svojih družinskih članov.

Franco Huber, direktor lendavskih Term, je končal eno od večjih naložb v apartmajsko naselje in tako za skoraj enkrat povečal prenočitvene zmogljivosti.

Metod Dragonja je napovedal prodajo lipovskega obrata Leka.

Delavci lendavskega podjetja JLT na naslovnicaх švedskih časopisov

Neplačani slovenski delavci – škandal za švedski sindikat

Razdelili so jim varščino, ki jo je pred sklenitvijo posla moral položiti njihov najemnik

Naslovnice švedskih časopisov so prvi teden oktobra polnile podobe štiriindvajsetih slovenskih delavcev, spremljali pa so jih bombastični naslovi kot Mi nimamo denarja niti za hrano ali Ostali brez plače. Tamkajšnji sindikalni zastopnik je v torek, petega oktobra, za tamkajšnji časopis NSD celo izjavil, da gre za »hudičev« posel in nov »plačni škandal« med tujimi delavci v mestu Lulea, ki ga je mogoče primerjati z osemnajstim stoletjem in ne Evropo leta 2004.

V mestu Lulea na severu Švedske v železarni razstavljali stroje

Poročevalci so povzemali tudi izjave delavcev, čes da nimajo od česa živeti, saj jim delodajalec ni dal dveh plač, to pa naj bi pomenilo, da nimajo denarja niti za vrnitev domov. Pisali so, da delavci, ki so v tamkajšnji železarni od 16. avgusta po šestdeset ur na teden razstavljali stroje, za svoje delo niso dobili niti ore (stotina kro- ne) plačila, časnik NSD pa je povzel tudi izjavo Bragea Karlssona, da bodo pri sindikatu naredili vse, da delo tujcev ustavijo, poskrbeli pa bodo tudi za njihovo plačilo. Šlo je seveda za delavce lendavskega podjetja JLT, gradbeništvo montaža, d. o. o., katerega lastnik je Jovan Hedž, direktorica pa njegova hčerka Lidija Kreft.

Nekaj skopih in nepopolnih informacij o položaju delavcev,

ki so delali v mestu Lulea na severu Švedske, je prišlo prek slovenskega konzularnega predstavništva in domačega sindikata v prvi polovici oktobra tudi do uredništva Vestnika, njihovi svojci pa so že tudi vedeli povedati, da prihajajo domov in da jih že tudi čaka vabilo na pogovor, ki ga je za ponedeljek, 25. oktobra, sklicala direktorica družbe. Ta pogovor je bil potem preklican, po mnenju nekaterih delavcev tudi zaradi objave v Vestniku.

Podjetje JLT je delavce iskalo prek oglasov

Po pripovedovanju delavcev je podjetje JLT junija delavce, predvsem strojnike in električarje, iskalo z objavami, med drugim tudi na Zavodu za zaposlovanje, sicer pa se je to, da gre za posel, kjer se bo dalo dobro zaslužiti, med ljudmi zelo hitro razvedelo. Prvih štirinajst delavcev naj bi odšlo na Švedsko prvega julija, vendar so potem pri podjetju odhod večkrat preložili, ker da so s tamkajšnjim sindikatom težave in da morajo z njim urediti še neke papirje. Delavci so čakali do 11. avgusta, ko so končno odpotovali z dvema kombijema. Namestili so jih v bungalovih v avtokampu dobrih deset kilometrov od mesta in šestnajst kilometrov od železarne. Kljub drugačnim obljubam so v eni sobi bivali štirje. Prostor je bil brez omar, na voljo pa so imeli le še manjši štedilnik in hladilnik, pralni stroj, ki je bil v kampu, pa

je delal na žetone. Drugi dan po prihodu so že začeli z delom, ki je bilo fizično težko in zelo umazano. Že prvi teden so jih obiskali tamkajšnji sindikalni zastopniki in poizvedovali po zaslužku. Delavci pravijo, da so se držali navodila delodajalca, da sindikatom tega, koliko zaslužijo, ne smejo povedati, ampak le, da zaslužijo toliko, da ne morejo porabiti. Obljubljeno jim je bilo plačilo 5 evrov na uro, s tem da so doma podpisali pogodbo o zaposlitvi, kjer to ni pisalo, ampak samo, da bodo plačani po kolektivni pogodbi.

Ker prve plače ni bilo, so delavci spregovorili

Konec meseca pa so se pokazale prve težave, saj je Jovan Hedž, ki je bil skoraj ves čas z njimi, zamujal z izplačilom dnevnic. Prejemali naj bi jih za teden vnaprej, in sicer 22 evrov na dan. Tretji teden so tako že morali živeti od svojih prihrankov, seveda tisti, ki so jih imeli, drugi pa so si denar sposodili. Konec avgusta pa bi morali prejeti tudi julijsko plačo, vendar je bančni račun doma ostal prazen. Nekdo od delavcev je to, da niso dobili plače, povedal tamkajšnjemu sindikatu in tudi, da delajo za 5 oziroma za 5,5 evra na uro, kolikor je bilo obljubljeno drugi skupini delavcev, ki je v Luleo pripotovala sredi septembra. Sindikat je potem začel pritiskati na delodajalca, saj po njihovih zakonih delavec ne more zaslužiti manj

”Vi har inte ens pengar till mat”

Gastarbetare i misär – ny löneskandal på järnverksområdet
NSD kan i dag avslöja ännu en skandal med utländska gästarbetare i Luleå.
Inte fått en öre i lön av sin arbetsgivare.
– Vi har inte ens pengar till mat, säger Janos.

De får inte ut någon lön

kot 9,10 evra na uro, enak položaj pa morajo imeti po evropskih pravilih tudi tuji delavci. Zadnji teden v septembru je potem sindikat postavil pogoje, da če v sedmih dneh delavci na svojih računih doma ne bodo imeli plače, bodo njihovo delo ustavili.

Sindikat pobral dovolilnice za vstop v železarno

V ponedeljek, 1. oktobra, plače spet ni bilo, vendar so še verjeli informacijam od doma, da naj bi že bila nakazana, a da je na banki še ni mogoče »videti«. Počakali so še do naslednjega dne, ker pa plače ni bilo, je sindikat uresničil napovedano grožnjo. Jovan Hedž je medtem pridobil skoraj polovico delavcev, ki bi bili pripravljeni delati še naprej, vendar za 7 evrov, a ga je italijanski partner zavrnil, čes da več kot 5,5 evra na uro ni pripravljen plačati. Z delom so tako končali četrtega oktobra, saj so delavci morali sindikatu predati dovolilnice za vstop v železarno, dnevnic pa so potem od podjetja JLT vendarle dobili do nedelje, desetega oktobra. Delavci so še povedali, da je Jovan Hedž potem, ko je dal izjavo za televizijo, v kateri se je »zahvalil« tamkajšnjemu sindikatu in svojim delavcem, z enim kombijem sam odšel domov, drugega pa je čez čas odpeljal italijanski partner.

Sindikat delavce poplačal z varščino

Sindikat je delavcem pred tem tudi povedal, da če dvomijo, da bi za opravljeno delo prejeli plačilo, jim lahko izplačajo denar, ki ga je moralo kot varščino na poseben račun banke v višini 750 tisoč kron položiti italijansko podjetje. Ko so se dogovorili, da bo najlažje, če plačilo dobijo na roko, so delavci v petek, 15. oktobra, denar dobili, in sicer 33 odstotkov manj, kot bi morali biti plačani po tamkajšnji zakonodaji. To pa je še vedno znašalo 39 tisoč kron za vsakega delavca iz prve skupine in po 9 tisoč kron za delavce, ki so v Luleo prišli septembra. Deset tisoč kron pomoči so potem na domači račun delavcem iz Lulea nakazali še s slovenskega konzulata. Tako je v ponedeljek triindvajset delavcev na svoje stroške odpotovalo domov, najprej z vlakom do Stockholma in od tam z avtobusom, ki pelje v Bosno in Hercegovino, do Ljubljane. Podjetje JLT je po vrnitvi delavcem poslalo dilo v podpis pogodbo o prenehanju delovnega razmerja, in sicer po njihovi krivdi, česar pa večina ni podpisala. Ta del pogodbe so potem spremenili in zapisali, da je prišlo do prekinitve zaposlitve zaradi poslovnih razlogov. Nekaj delavcev naj ne bi podpisalo niti tega.

Direktorica podjetja JLT iz Lendave Lidija Kreft je povedala, da jih je posel na Švedskem odpeljal pred skoraj zanesljivo pričajo, vendar pa tega ne zameri delavcem niti tamkajšnjemu sindikatu. Denar, ki bi ga moralo od italijanskega partnerja prejeti njihovo podjetje, so namreč razdelili med delavce. Pravi, da je v mestu Lulea, ki šteje okoli šestdeset tisoč prebivalcev, sedem tisoč nezaposlenih, od tega dva tisoč kovinarjev, zato tudi takšna gonja sindikata proti tujim delavcem. Priznala je tudi, da so jih pestile finančne težave, vendar so kljub temu delavcem do desetega oktobra poravnali dnevnic, vendar pa tega potem ob razpisanju, da delavci nimajo denarja niti za hrano, ni želel slišati niti sindikat niti kdo drug. Na vprašanje, kako so si predstavljal, da bodo v državi s tako močnim sindikatom in strogo zakonodajo delali z nižjo urno postavko, je sogovornica odgovorila, da italijanski partner, ki jih je najel na višje plačilo od 5,5 evra na uro, ni pristal, saj je računal, da bodo delavci prejeli še dnevnic in imeli zagotovljeno bivanje. Po besedah Lidije Kreft je večina delavcev, s katerimi je podjetje pogodbe sklenilo za določen čas, že tudi podpisala pogodbe o prenehanju delovnega razmerja, nekaj delavcev pa da morajo še urediti.

Delavci JLT delali za italijanskega partnerja, ta pa za iransko podjetje s sedežem v Ženevi

Kot je povedala sogovornica in o čemer so bili po poročanju švedskih časopisov zelo natančno obveščeni tudi tamkajšnji sindikati, je lendavsko podjetje Sider najelo italijansko podjetje Satico, montage iz kraja blizu Udina, strojno opremo železarne pa je kupilo in pogodbo za demontažo z Italijanom sklenilo iransko podjetje Satico s sedežem v Ženevi. Po izjavah za švedske medije je tako sindikat z italijanskim podjetjem podpisal tudi pogodbo o prevzemu jamstvenega denarja, s katerim so potem poplačali delavce.

Majda Horvat

Tudi Erika Glanz iz Porabja dobitnica priznanja za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju

Posvetila se je narodnostnemu šolstvu in kulturi

Kot smo že poročali, so v Ljubljani pred kratkim podelili priznanja Ministrstva za šolstvo in šport za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju

Dobitnica priznanja je bila tudi Erika Glanz, upokojena učiteljica in ravnateljica osnovne šole na Gornjem Seniku v Porabju na Madžarskem.

Kot je bilo povedano v obrazložitvi, je vse svoje poklicno življenje posvetila šolstvu slovenske narodnosti v Porabju. Bila je tudi kulturna delavka. Med dvajsetletnim vodenjem šole si je uspešno prizadevala za nenehno izboljševanje vzgojno-izobraževalnega dela. Še posebej dragocena sta njen prispevek k strokovnemu in kakovostnemu poučevanju slovenskega jezika ter njeno vztrajno prizadevanje, da slovenski jezik vstopa v vedno nove govorne položaje. K temu sodi tudi uspešno povečanje deleža slovensčine v narodnostnem pro-

gramu šole konec devetdesetih. Erika Glanz je bila tudi pooblaščenca svetovalka za slovenski jezik v narodnih šolah, sodelovala je tudi pri pripravi novih učnih načrtov za pouk slovenskega jezika v porabskih osnovnih in srednjih šolah. Z avtorstvom učnih načrtov, učbenikov in učnih gradiv je nadaljevala tudi kasneje, ko se je posvetila poučevanju slovensčine na gimnaziji v Monoštru. Lani so izšli kar štirje njeni učbeniki, nagrajenka pa pripravlja še nova dela.

Z vsem svojim strokovnim, pedagoškim in organizacijskim delom je Erika Glanz pomembno pripomogla k ohranjanju in razvijanju narodnostne identitete porabskih Slovencev.

J. G.

Pred obnovo soboške kinodvorane je spet kljukica

Gledališka sezona 2004/2005

dogajanje v dvorani soboškega gradu je na vrhuncu, se na se je uspešno začela, pri kateri pa smo se pozanimali, kaj zanimivega se bo še zgodilo.

Kot je povedala, bistvenih sprememb ne bo, ker so za to sezono še manj denarja kot za letošnje, to pa pomeni, da ne bo nobenih »stranskih« prireditev, kot so koncerti ali plesni večeri. Tudi je dovolj komaj za pokritje ustaljenega programa, ki bo tudi v sezoni zanimiv in pester. Predvsem bodo imeli sedemdeset uravnoteženih profesionalnih in lutkovnih gledališč, v obravnavanje pa je vključenih 2000 abonementov od prejšnjega otroka do upokojencev, iz česar pa se pokriva le polovica stroškov pri polni dvorani.

Čisto drugače pa bi bilo, če bi se soboška kinodvorana končno enila v gledališko dvorano s 300 do 350 sedeži, kar bi popolnoma zadostovalo tudi za pokritje stroškov. Takšna dvorana, ki jo s Soboto primerljiva v Sloveniji, bi bila primerna

za različne slovesnosti, občinske in državne proslave, šolske prireditve, poleg rednega gledališkega programa seveda, ki bi na ta način polagoma lahko prešel v profesionalno gledališče. Treba je opozoriti tudi na to, pravi Duša Škof, da v Soboti zaradi neprimerne dvorane ni bilo še ne opere, ne baletne predstave, ne velike gledališke predstave, ne simfoničnega orkestra – to pa bi bilo v prenovljeni dvorani lahko izvedljivo. Zato so se razveselili predvolilne obljube novega župana Antona Štiha, ki je tudi sam obiskovalec gledališča in ki je v programu za naslednje obdobje poleg načrta za obnovo kinodvorane naredil kljukico. Ta je bila sicer že v prejšnjem mandatsnem obdobju, a takrat so šle vse sile za novo knjižnico, to pa je seveda razumljivo, zdaj pa je že čas, da pride na vrsto tudi gledališka dvorana.

Torej, kaj smo že videli in kaj še bomo? Za nami sta Beckettova črna komedija O krasni dnevi s prvo damo našega gledališča Štefko Drovc, pa Burka o jezičnem dohtarju, ki se diči s priznanji iz Celja: žlahtna komedija, žlahtni

režiser Vito Taufer in žlahtni komedijant Uroš Smolej, ki je dobil nagrado tudi na Borštnikovem srečanju v Mariboru.

Na sporedu pa bodo še: Dario Fo – Naključna smrt nekega terorista in situacijska komedija Nekaj drugega, čisto neuporabnega novega slovenskega avtorja Matjaža Kurata. Posebej je treba opozoriti na Dramo SNG iz Ljubljane, ki prihaja z Borštnikovim nagradencem Binetom Matohom in dramo Dialog med črncem in psi pa še Dublinsko zgodbo, v kateri bo nastopil Boris Cavazza. Lahko se veselimo, da bomo videli igrati tudi naša domačina: Natašo Matjašec v Pra-

vljici o carju Sultanu in Gorazda Žilavca v Naključni smrti nekega terorista.

Program za osnovne šole je sestavljen iz lutkovnih in gledaliških predstav, ki jih bo prav tako šest, če omenimo le priljubljenega Obutega mačka. Vzel predstavlja abonma za srednješolce, ki ga zaradi stroškov še ni mogoče vpeljati, možnosti pa se bodo pokazale z novo dvorano. In tako se kljub uspešni sezoni, vsi abonmaji so polno zasedeni, spet vračamo na začetek: k tisti kljukici, od katere si Duša Škof ter vsi ljubitelji gledališča in kulture nasploh toliko obetajo.

B. B. L.

V soboški Galeriji zadovoljni z obiskom

Od otvoritve Evropskega trienala male plastike je že več kot mesec dni in v tem času, pravi informatorka Jelka Geder, so z obiskom (500-600 ljudi) kar zadovoljni, posebno še zato, ker so se odzvale tudi zunanje šole, ki si prihajajo v Soboto ogledovat kulturne znamenitosti. Za vse šolarje so določili tudi nižjo vstopnino – 150 tolarjev za najavljene skupine. Prihajajo pa tudi posamezni ljubitelji in veliko umetnikov.

Potekajo pa tudi spremljevalne dejavnosti. Pred kratkim je bilo strokovno vodstvo po razstavi, trenutno pa pripravljajo dve likovni delavnici, posebej za otroke s starši in posebej za odrasle. Slednja bo 29. novembra popoldne in jo bo vodila slovenska kiparka Karmen Jazbec, tudi ena od razstavljalcev na trienalu. Kot zanimivost naj omenimo še možnost za obiskovalce, ki lahko oddajo glasovnico za najboljšega razstavljalca – zmagovalca pri žrebanju pa bo nagrajen z grafikom Mirka Rajnarja.

Vse spremljevalne dejavnosti se bodo ponovile tudi v decembru, strokovno vodstvo pa vedno lahko dobi vsaka najavljena skupina. – B. B. L., foto: Ri

Vznemirljivi časi umiranja poganjskih bogov

V prejšnji številki smo že objavili recenzijo zadnjega romana Milivoja M. Roša Vrnitev iz večnosti, ki ga je bil pisatelj podnaslovil kot »roman o zadnji ljubezni«, tokrat pa objavljamo ž manjšo zamudo zapis o predstavitvi omenjenega romana pred dvema tednoma v rakičanski gostilni Pri grajskih konjih. »Ti časi praslavanskega poganstva me od malega vznemirajo, prav tako pa tudi naši prabogovi, ki so morali kloniti pred krščanskim monoteizmom,« je dejal avtor romana, recenzent Milan Rakovac pa dodal, da gre v bistvu za nadaljevanje Mikijevega odmevnega romana Jezusov katapult. Na predstavitvi (na fotografiji od leve proti desni Milan Rakovac, Robert Titan – Felix, Milivoj M. Roš, Stefan Kardoš, Tarik Mujičić) so sodelovali tudi hišni avtorji tako Edicij Separatio kot mariborske Litere, in sicer Marko Brunec, Lučka Zorko, Tomaž Čeligo in Robert Titan – Felix. – M. V., foto: J. Z.

Blistriške škuorke zapele za radenske upokojece

Prireditve v sklopu dejavnosti ob tednu starejših občanov je potekala v kongresni dvorani hotela Radin. Starejše, na žalost jih je bilo manj, kot so pričakovali, so razveselile Blistriške škuorke, mlade pevke iz Ilirske Bistrice, ki na poseben način ohranjajo ljudsko izročilo. Šest deklet se družijo iz osnovnošolskih klopi, ohranjajo pa pristno, nezborovsko petje na podlagi ustnega izročila, oblečene v krajevno nošo 19. stoletja. Nastopajo veliko in se udeležujejo različnih revij, pripravljajo pa tudi prvo zgoščenko in kaseto. Sveži ubrani glasovi so naredili prijetno razpoloženje, prav tako tudi nastop domače folklorne skupine KUD Bubla, ki je odplesala venček štajerskih plesov. Navzoče sta pozdravila podžupan Vladimir Rantaša in predsednica Društva upokojencev Breda Žnidarič, povezovalka pa je bila Mirjana Ljuboje. – B. B. L., foto: D. M.

Kongres šolskih knjižničarjev Slovenije v Radencih

Novosti in problemi, s katerimi se srečujejo

V kongresnem centru Radenci je potekal prvi kongres šolskih knjižničarjev Slovenije z mednarodno udeležbo in sodelovanjem vseh slovenskih knjižničarjev in knjižničarjev Pomurja. Organizirala ob pomoči knjižničarstva in knjižničarstva za šolske knjižnice Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. Skoraj 200 šolskih knjižničarjev in knjižničarjev je tri dni v velikim zanimanjem spremljalo prikaz najnovejših aktualnih novosti na področju strokovnega dela šolskih knjižničarjev in se aktivno vključevalo v razprave o najpomembnejših problematičnih temah, s katerimi se srečujejo pri svojem vsakdanjem delu.

V uvodnem nagovoru je pobudil priprave kongresa, predsednik Zveze bibliotekarskih društev Slovenije Nataša Kuštrin Tušek, opomnila na pomen dela šolskih knjižničarjev v kontekstu zahtev sodobnega časa, ki zahteva izobraževanje in informacijsko pismenost. Vse to pa pomeni, da je pred njimi postavljen čas vedno večjih sprememb in vdora novejših tehnologij v vsakodnevno življenje. Na kongresu je

bilo kar 25 referatov, bile pa so tudi štiri delavnice, dve okrogli mizi in več predstavitev dejavnosti, ki se neposredno navezujejo na delo šolske knjižnice. O aktualnosti in zanimivosti kongresa dovolj pove že dejstvo, da je bila dvorana, v kateri je kongres potekal, kljub izrednemu okolju Kongresnega centra Radenci in številnim ves čas trajanja predavanj polna in so udeleženci ves čas pazljivo sledili referentom in aktivno sodelovali v razpravah.

V uvodnem delu je bil najprej predstavljen kronološki potek razvoja naših šolskih knjižnic, ki so danes na zavidljivi ravni tudi v primerjavi z najbolj razvitimi državami zahodne Evrope, udeleženci so se seznanili z aktualnimi izzivi našega sodobnega šolskega knjižničarstva in predstavljen jim je bil statistični pregled nekaterih robnih pogojev delovanja šolske knjižnice. Udeleženci so se seznanili tudi s pomembnimi mednarodnimi deklaracijami na svojem strokovnem področju, umeščenostjo šolske knjižnice v našo šolsko zakonodajo, razvojem izobraževanja za šolske knjižničarje in Manifestom Zveze bibliotekarskih dru-

štev o razvoju slovenskega knjižničarstva. Velik del referatov na kongresu je bil posvečen razvoju in pomenu informacijske pismenosti kot temelju za prihodnji razvoj in napredovanje v informacijskem okolju, medpredmetnim povezavam v poteku vzgojno-izobraževalnega procesa, referenti pa so opozorili tudi na problematiko knjižničarstva v višjih strokovnih šolah in lokalnih okoljih. Na prvi okrogli mizi pod nazivom »Namesto združevanja sodelovanje« so bile obravnavane problematiki konstruktivnega sodelovanja med šolskimi in splošnimi knjižnicami in možne organizacijske oblike sodelovanja s primeri iz neposredne prakse, druga okrogla miza pa je bila posvečena informatizaciji šolskih knjižnic.

Seveda organizatorji niso pozabili tudi na prijetne možnosti za druženje in neformalno izmenjavo mnenj, zato so prvi večer kongresa medse povabili tudi glasbeno skupino Halgato, drugi dan kongresa pa so končali z literarnim večerom s Ferijem Lainškom.

Povzel J. G.

Likovno društvo Kabinet 1 razstavlja v galeriji Muzeja Radenske

Tudi ta razstava je, kot vse prejšnje, rezultat slikarske kolonije na Kapeli, ki je letos potekala že devetič, je torej že tradicionalna in poleg domačega jedra združuje še slikarje iz drugih krajev Slovenije.

Tokrat razstavlja: Mihaela Ciuha, Darja Srebnik, Ida Petek, Aleksandra Koderman, Mira Petek, Mitja Stanek, Zlatko Jakovljevič, Franci Jaušovec – Fric, Danilo Plohi ter otroci Staša, Sa-

manta, Sandra, Jure, Dora, Ivana, Nika iz otroške likovne delavnice.

Razstavo je odprl radenski podžupan Vladimir Rantaša, ki je spregovoril o pripravljenosti občine, da podpira tovrstne projekte, navzoče pa so pozdravili še predsednik likovnega društva Danilo Plohi, slikar Zlatko Jakovljevič ter predsednica ZKD Simona Pirc.

Zanimiva razstava, tudi zato, ker pri njej sodelujejo očitno

nadarjeni otroci, je nastajala v okolici Kapele, kjer se vsako leto avgusta zberejo umetniki, navdušeni nad pokrajino in možnostjo druženja, o katerem pravi Darja Srebnik iz Stične, ki je bila doslej v koloniji trikrat, da so jo pritegnili nekdanji kolegi – Mira Petek in Mitja Stanek ter navdušenje nad toplino ljudi in prijetno domačnostjo, ki vlada med udeleženci kolonije. Pokrajina, pa pravi, je navduhujoča zaradi svetlobe in kolorita. Veseli se že naslednjega leta, ki bo deseto, jubilejno – in kot je dodal predsednik društva Danilo Plohi, bi razstavo radi pripravili ob kulturnem dnevu, vendar je njena usoda še negotova, ker menda Radenska hoče v galeriji postaviti stalno muzejsko zbirko.

S tem sicer ni nič narobe, a likovni umetniki in Radenci bi izgubili edini razstaveni prostor, v katerem se je v prejšnjih letih pojavila marsikatera odmevna razstava. Zato je upati, da bo Radenska o svoji nameri še premislila in da bo problem pomagala rešiti tudi občina.

B. B. L., foto: D. M.

Naliti si moramo čistega vina

Pomurje še vedno na repu!?

Vedno znova poslušamo, da je pomurska regija najmanj razvita v Sloveniji. A se ni nič spremenilo? Pred petimi leti smo z novo strategijo regionalnega razvoja v Sloveniji tudi v Pomurju sami začeli odločneje vplivati na razvoj naše pokrajine. Z ustanovitvijo Regionalne razvojne agencije Mura (RRA) in sprejetjem regionalnega razvojnega programa (RRP) je bilo po preprosti ekonomski logiki pričakovati dohitevanje razvitejših regij. Vendar pravih učinkov ni! Po primerjavi ekonomskih kazalcev med regijami smo še vedno prav na dnu. Zakaj?

Avtor: Gašper Tompa, univ. dipl. ekon.

Kot kaže, v Pomurju tega novega pristopa nismo znali pravilno izkoristiti, čeravno je bil v osnovi naravnani v korist manj razvitih regij, kot sta Pomurje in Zasavje. Imam občutek, da je osrednja regionalna razvojna ustanova s preostalimi podpornimi institucijami pravzaprav sama sebi namen in je še ena manj učinkovitih institucij državno-lokalnega aparata. Dejanska idealna vloga regionalnih razvojnih agencij je zamišljena v regionalni »gospodarski vladi«, ki izvaja regionalni razvojni program in uživa zaupanje med subjekti v regiji in partnerji zunaj nje. Ideja RRP-ja je v dobro zastavljeni strategiji regije. Na drugi strani pa bi Regionalni razvojni program Pomurje 2000+ v literarnem žargonu lahko poimenoval kar pravljica, v ekonomskem pa nerealen ali kar slab razvojni program.

Pomurski BDP na prebivalca je dosegal leta 1999 76,6 % slovenskega BDP na prebivalca. Leta 2003 je ta znašal komaj 69 % slovenskega. Na račun razvoja osrednjeslovenske regije se je zaostanek Pomurja in drugih manj razvitih regij še povečal, in to celo tako, da je BDP na prebivalca v Pomurju za več kot dvakrat manjši kot v regiji, ki vključuje naše glavno mesto. V RRP je podana vizija, do leta 2006 dvigniti pomurski BDP na prebivalca vsaj na 90 % slovenskega povprečja!

To je gotovo težko uresničljivo oziroma brez tujih investicij sploh ni. V tem kontekstu nastopi ena najpomembnejših nalog razvojnih institucij – popularizacija regije in privabljanje tujih podjetij, izvajanje projektov, podprtih s strani Evropske unije, itd. To pa je področje, kjer se v Pomurju zatika, čeravno je vključevanje v mednarodne projekte ena od borih treh potencialnih razvojnih možnosti, označenih v RRP. Koliko projektov je bilo do zdaj v Pomurju izvedenih po programu medregijskega sodelovanja Interreg III? Ali pomurske razvojne ustanove sploh premorejo kader, ki je sposoben prevzeti konkreten projekt v Bruslju in ga izpeljati s končnim učinkom v pokrajini ob Muri?

Kader v Pomurju je gotovo velik problem tako z vidika strukturne neusklajenosti s potrebami regije kot tudi zaradi čedalje večje fluktuacije mladega izobraženega prebivalstva v perspektivne slovenske regije. V Pomurju imamo najmanj študentov na 1000 prebivalcev v Sloveniji, in sicer 39 (leto 2002/03), v primerjavi z osrednjo slovensko regijo s 57 študenti je to kar za tretjino manj. Pa tega nikakor ne moremo pojasnjevati z nižjo intelektualno sposobnostjo naše mladine, temveč z bistveno večjimi stroški pomurskega študenta v Ljubljani v primerjavi recimo z ljubljanskim študentom, ki živi doma pri starših in nima dodatnih prevoznih stroškov itd. Neposredni ukrepi pomurskih razvojnih institucij z vidika mladih in preprečevanja vedno večjega »bega možganov« so največkrat neskladni z osnovno vizijo razvoja Pomurja. Za primer naj navedem hudomušen razpis za subvencioniranje vezave doktorske disertacije na spletnih straneh Pomurske izobraževalne fundacije. Gre za neracionalno trošenje razvojnih sredstev, ki nima niti stimulativnih niti kakršnih drugih resnejših učinkov za potencialni pomurski kader, kaj šele na regijo samo.

Pomurski veljaki, direktorji in župani si bodo morali prej ali slej naliti čistega vina in razložiti smotnost porabe regionalnih sredstev iz države in EU ter upravičiti obstoj marsikateri institucije v prid regionalnega razvoja.

Samo na ta način se lahko v prihodnosti nadejamo vizije, ki je lepo zapisana v RRP: »Pokrajina ob Muri bo postala inovativna, visoko kreativna regija, ki bo prebivalcem zagotavljala visoko kakovost življenja prek sonaravnega bivanja z okoljem ter jim omogočila celosten razvoj lastnih potencialov.«

V Pomurskih mlekarnah letos rdeče številke?

Na vstop v Evropsko unijo premalo pripravljeni

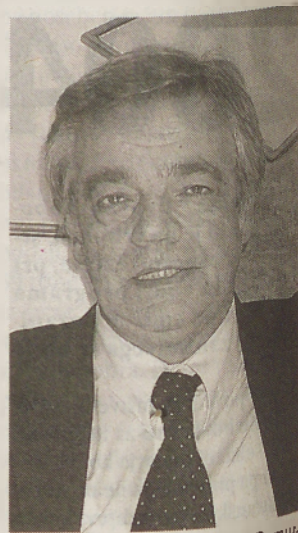
Izguba zaradi izpada izvoznih stimulacij in nizkega tečaja dolarja

Slovenska živilskopredelovalna industrija na vstop v Evropsko unijo ni bila ustrezno pripravljena, zato se v številnih podjetjih ubadajo s težavami. Tudi v Pomurskih mlekarnah, ki so bile doslej

skih sredstev, dodatnega znižanja odkupne cene pa zaenkrat ne napovedujejo.

Poleg trgov Evropske unije so največja tržišča Pomurskih mlekarn države nekdanje Jugoslavije, ki so zelo povečala uvozne

na domačem trgu, zato ji namenijo posebno skrb. Realizacijo na slovenskem trgu so letos povečali za 600 milijonov tolarjev, veliko manevrskega prostora pa nimajo, saj je na ta trg tudi velik pritisk tujih mlečnih izdelkov.

Mag. Ivo Rotdajč, direktor Pomurskih mlekarn: »Napovedi, da se bo po vstopu Slovenije v Evropsko unijo prodaja domačih izdelkov zaradi tuje konkurence zmanjšala za tretjino, se niso uresničile. Slovenski kupci še vedno raje posegajo po kakovostnih domačih izdelkih, vendar morajo biti ti cenovno sprejemljivi.«

Po pripojitvi ptujske mlekarne in ljutomerskega Mlekoprometa je v Pomurskih mlekarnah zaposlenih 260 delavcev. Predelavo v Ptuj so ukinili, v Ljutomeru pa je ostal obrat za izdelavo sirov. Vse službe, vključno z laboratorijem in odkupom, so preselili v Mursko Soboto in tako racionalizirali stroške proizvodnje.

V preteklosti so imeli nekaj težav z likvidnostjo, za plačilo mleka pa so morali najeti celo posojilo. Zdaj je likvidnost zadovoljiva, in čeprav za enomesečno plačilo prevzetega mleka potrebujejo okoli 600 milijonov tolarjev, s plačevanjem ne zamujajo.

med uspešnejšimi gospodarskimi družbami, napovedujejo, da bodo letošnje poslovno leto končali z rdečimi številkami. Izguba sicer ne bo katastrofalna, brez nje pa ne bo šlo, saj je izpad nekaterih prihodkov prevelik. Samo na račun izvoznih stimulacij, ki jih po 1. maju ne dobivajo več, bodo prihodki nižji za 1,4 milijarde tolarjev, znižale pa so se tudi izvozne spodbude za prodajo na trgih zunaj Evropske unije.

Takšnega izpada ne bo mogoče nadomestiti, poleg vsega pa jim država na račun izvoza do 1. maja dolguje še okoli 300 milijonov tolarjev, pravi direktor mag. Ivo Rotdajč, ki je zaskrbljen tudi zaradi nizkih spodbud, ki veljajo za izvoz na tržišča zunaj Evropske unije. Na tujih trgih prodajo letno za okoli štiri milijarde tolarjev izdelkov, če bi želeli nadomestiti razliko v ceni, pa bi odkupno ceno mleka morali znižati za okoli pet tolarjev po litru. Od 1. junija je odkupna cena nižja za 2,47 tolarja, saj bodo to razliko pridelovalcem poravnali prihodnje leto iz evropske

dajatve, ki jih »ubijajo« predvsem na bosanskih trgih. Tu imajo kar 17-odstotne zaščitne carine, in če želijo ostati na teh trgih konkurenčni, morajo ustrezno znižati cene svojih izdelkov. Tudi izvozne spodbude za prodajo na ameriške trge, kamor izvažajo predvsem sire, so nizke, dodaten izpad prihodkov pa je še na račun nižjega tečaja dolarja, ki se je znižal za petino. Zaradi obveznosti do kupcev izvoza na te trge ne morejo prekiniti, v prihodnjem letu pa ga bodo prisiljeni zmanjšati in ohraniti le v takem obsegu, da obdržijo kupce.

Direktor Rotdajč je prepričan, da je še najzanimivejša prodaja

Bali so se celo, da se bo po 1. maju zaradi uvoza iz Evropske unije domača prodaja znižala za 30 odstotkov, vendar se to ni zgodilo. Ugotavljajo namreč, da slovenski potrošniki še vedno raje posegajo po domačih izdelkih, vendar morajo biti ti kakovostni in cenovno primerljivi s tujimi.

V Pomurskih mlekarnah letno odkupijo okoli 120 milijonov litrov mleka, odkupujejo ga v dobršem delu severovzhodne Slovenije, s presežki pa nimajo težav. Letos so ga začeli odkupovati na lenarškem območju, iščejo pa še nove odkupne trge, saj želijo obseg predelave še povečati. Kljub nižji odkupni ceni

odkup povsod raste, le v Pomurju se zmanjšuje. Tu se je v zadnjih štirih mesecih zmanjšalo za 50, takšne težnje pa se še nadaljujejo.

V strukturi proizvodnje Pomurskih mlekarn prevladujejo siri, mleko v prahu zdaj predstavlja le še 12-odstotni delež, medtem ko v maslo predelajo 20 % v trajne proizvode in napitke 20 odstotkov mleka. Zdaj dobijo tretjino celotne proizvodnje izvozijo, največji delež v izvozu predstavljajo siri, saj obrat v Ljutomeru prodaja na tujih trgih kar 50 odstotkov sirov.

Ludvik Kovac

Kljub težavam, s katerimi se srečujejo, v Pomurskih mlekarnah ne zanemarijo posodabljanja proizvodnje, saj le tako lahko ostanejo konkurenčni na čedalje zahtevnejših trgih. Trenutno gradijo hladilno postajo z linijo za pripravo ledene vode, ki jo bodo uporabljali v tehnoloških postopkih za hlajenje mleka. Obstoječi hladilni sistemi so zastareli ter tehnološko in energetske neustrezni, naložba v nove pa bo stala okoli 200 milijonov tolarjev. Ker imajo izvozno registracijo, potrebujejo tudi ustrezne skladiščne prostore in dodatne hladilniške zmogljivosti. Gradnja zamrzovalnice in hladilnice za 250 ton masla in 400 ton mleka v prahu poteka, vse naložbe bodo vredne okoli milijardo tolarjev, od tega računajo na polovico nepovratnih sredstev Evropske unije.

V TSO Ormož sredi sladke kampanje

Letos spodbudne cene

Sladkorna pesa je spet postala dohodkovno zelo zanimiva poljščina in to bo gotovo vplivalo na setev v prihodnjem letu

V primerjavi z letom 1999, ko smo v Sloveniji sladkorno peso pridelovali na rekordnih 10.700 hektarjih, so se letos površine pod to poljščino več kot prepolovile. Pridelovalci so ji namenili manj kot pet tisoč hektarjev površin, tovarni sladkorja v Ormožu pa je skupaj z madžarskimi pridelovalci uspelo skleniti pogodbe za pridelavo na okoli 6.100 hektarjih. Več kot petino pese za potrebe ormoške tovarne so tako pridelovali Madžari, ki so jo zasejali na 1.300 hektarjih.

Na zmanjšano zanimanje za pridelavo je vplivala predvsem nizka odkupna cena sladkorne pese, ki se je leta 2000 drastično znižala, svoje pa so k temu dodala še tri sušna leta, ki so zmanjšala pridelek. Letos se je odkupna cena pese pre-

cej povečala, to pa bo seveda vplivalo na pridelavo prihodnje leto. V tovarni so že začeli s sklepanjem pogodb o pridelavi sladkorne pese, zanimanje med pridelovalci pa je veliko. Po besedah direktorja Tovarne sladkorja Ormož Jurija Dogša bodo dobili letos pridelovalci za kilogram sladkorne pese z vsemi spodbudami več kot 11 tolarjev, to pa je cena, ki je dohodkovno zanimiva. Pridelki so namreč dobri, saj v povprečju dosegajo 50 ton na hektar, dobra pa je tudi kakovost, saj je trenutno povprečna vsebnost sladkorja 15,2-odstotna, pričakujejo pa, da bo še višja.

Do včeraj so v ormoški tovarni prevzeli 125 tisoč ton sladkorne pese, 120 tisoč ton so je že predelali, načrtujejo pa, da bo dosegel ves letošnji pridelek 280 tisoč ton. V ormoški tovarni sladkorja naj bi

Ob letošnji dobri odkupni ceni sladkorne pese slovenski pridelovalci lahko obžalujejo, da tej poljščini niso namenili več površin, s tem pa tudi niso stili priložnosti, ki jih omogočajo kvote. V ormoški tovarni sladkorja naj bi proizvedli 10 tisoč ton sladkorja več, kot ga bodo sicer.

tako iz sladkorne pese letos pridobili okoli 40 tisoč sladkorja, del sladkorja za slovenske potrebe pa so predelali še iz rjavega sladkorja, ki so ga uvozili 23.400 ton.

Kljub neugodnemu jesenskem vremenu poteka spravilo sladkorne pese bolj ali manj nemoteno, brez večjih zastojev, v tovarni pa napovedujejo, da bodo z letošnjo sladko kampanjo končali obilno božiča.

Ludvik Kovac

Veelovrsten portal
malih oglasov

Ena spletna stran, ki združuje 7
časopisov z vseh koncev Slovenije!
Oglasite se na izber.si, oddajte svoj
mali oglas, ogledate si popolne oglase,
sprejmete se po rumenih straneh in
največ neplačljivih kadrovskih oglasov!

Brskanje po malih oglasih še nikoli
ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE

PRIMORSKA

NOVICE

Mednarodno sodelovanje kmetijske šole Rakičan-Ansbach-Vep

Srednjo kmetijsko šolo Rakičan so obiskali dijaki in mentorji iz Poklicnega srednješolskega centra za kmetijstvo, vzgojo in gospodinjstvo Ansbach iz Nemčije.

Pobudo za sodelovanje kmetijskih oddelkov je dala nemška šola, pri kateri pa so se povezali tudi s kmetijsko šolo iz Vapa na Madžarskem, s katero rakičanska šola sodeluje že vrsto let. Povezali so se v okviru mednarodnega programa Sokrates Comenius 2, v obdobju treh let pa so izvedli več skupnih projektov. Petindvajset nemških dijakov z mentorji je v Sloveniji ostalo pet dni, ogledali so si kmetijsko šolo, kmetijsko gospodarstvo in okolje, odpravili pa so se tudi na izlet po Sloveniji vse do Primorja.

Na zadnjem srečanju v Rakičanu so med drugim predstavili pobudo za sodelovanje na svojih šolah in značilnosti posamezne regije. Kar se tiče kmetijskega sistema, so ugotovili, da si slovenski in nemški nista podobna. »Slovenski še vedno lovi evropsko obliko,« je mnenja Vanda Sobočan, pomočnica ravnateljice, ter dodala, da to pomeni, da želi nemškega posnemati. Tako v Sloveniji kot v Evropi pa gre za težnjo po temeljitem preoblikovanju kmetijskega programa in šolstva. Vsi skupaj še iščejo recept za najboljšo in ustrezno varianto poklicnega šolstva v kmetijstvu, pri čemer pa bo treba upoštevati posebnosti okolja. Pri tem pa bo treba še bolj povezati prakso in teorijo, kar so to že storili v Nemčiji.

Med njimi so bili mentorji iz Nemčije, ki so bili zelo presenečeni nad slovensko kmetijsko šolo.

Nemški predstavniki so povedali, da so bili zelo presenečeni nad slovensko kmetijsko šolo. Preden so prišli, so bili nekoliko skeptični, naša država pa jih je navdušila in očarala, prav tako so presenečeni nad kmetijsko šolo. Ogledali so si tudi dve mentorski kmetiji, ki sta po svoji učinkovitosti znani daleč naokoli, in sicer Kuharjevo v Košarovicah in Čigotovo v Norčincih. Spoznavali pa so tudi kulturne in druge značilnosti Murske Sobotne in okolice.

Dijaki rakičanske kmetijske šole so obiskali Nemčijo že v preteklem šolskem letu, ko so sodelovali na Potrošniškem sejmu, ki ga v Lendavi vsako leto pripravljajo. Na tem sejmu s svojo kmetijsko sodeluje ta nemška šola, na zadnjem pa so se jim na razstavi prostoru pridružili tudi rakičanski dijaki skupaj z madžarskimi. Obiskovalcem so predstavili izdelke, ki jih na šoli izdelajo v okviru podjetniškega centra, ponudili pa so tudi različne sladice in domače specialitete, poleg tega pa so razdelili tudi številne prospekte, ki predstavljajo Slovenijo, je dosedanje sodelovanje predstavila voditeljica projekta Slava Just. Slovenski dijaki so bili maja na športnih dnevih v Vepu, načrtujejo pa, da bi se dijaki še v tem šolskem letu udeležili projektov dni v Nemčiji.

A. Nana Rituper Rodež

Radgonsko-Kapelske gorice Manjši odkup

Na območju Radgonsko-Kapelskih goric so začeli zasebniki po letu 1975 s temeljitejšo obnovo in zasajanjem vinogradov. Nekaj vinogradniških površin pa so posamezniki dobili vrnjenih po denacionalizacijskih postopkih. Tako imajo danes zasebniki na tukajšnjem območju od 1.000 hektarjev vinogradov, kolikor jih je vseh skupaj, v lasti okrog 650 hektarjev. Preostale površine so v delniških družbah Radgonske gorice (301 ha) ter Kapela Vinogradništvo in vinarstvo (95 ha).

Zasebni vinogradniki na območju Radgonsko-Kapelskih goric že več let prodajajo svoje tržne presežke delniškima družbama Radgonske gorice in Kapela Vinogradništvo in vinarstvo. Rekordna prodaja grozdja je bila v letu 1997, ko naj bi šlo za pridelek stoletja, ko zasebniki prodali 1,3 milijona kg grozdja. Od tega je bilo prodano Radgonskim goricam 921 ton, preostalo pa družbi Kapela. Letošnji jesen, odkup je bil končan konec oktobra, so prodali zasebni vinogradniki z območja Radgonsko-Kapelskih goric le 637 ton. Delniška družba Radgonske gorice je odkupila 517 ton in družba Kapela 120 ton. Vzrokov za precejšnje zmanjšanje količin prodanega grozdja zasebnih vinogradnikov v primerjavi s preteklimi leti je več. Če so Kapelskih goric je prizadela toča, na vsem območju so bila huda obolenja trte, nekaj več grozdja so zasebniki sami predelali v vino in nekaj grozdja prodali v sosednjo Avstrijo. Prodano grozdje v obeh družbah namreč plačajo takrat, ko prodajo vino. V Radgonskih goricah so prejeli zasebniki za lanske leto grozdje 80 odstotkov plačila, pri družbi Kapela pa nekaj več kot tretjino. Za informacijo naj še zapišemo, da je Kmetijski kombinat Gornja Radgona predhodnik delniške družbe Radgonske gorice odkupil v letu 1979 od zasebnikov 208.506 kg grozdja.

Trgatev v obeh delniških družbah na območju Radgonsko-Kapelskih goric je bila končana ob koncu prvega tedna v novembru, to pa je en mesec pozneje kot denimo v lanskem letu. V obeh družbah in nekateri zasebniki imajo še nekaj neobranih površin. Te namenljajo za pozne trgatev in za predikatna vina. Najpoznejše bodo obrali letošnji pridelek v Radgonskih goricah 2. februarja prihodnje leto za svečniško vino. V obeh delniških družbah napovedujejo, da se bodo že v začetku decembra lotili spomladanske rezi vinske trte. Ugotavljajo namreč, da pridelek kljub zgodnji rezi ni drugačen. Franci Klemenčič

Za izboljšanje življenjskega sloga prebivalstva

Zdravo z ekoloških kmetij

Ekološko pridelana živila so predstavili na razstavi v Lendavi

Ekološko pridelane izdelke so obiskovalci razstave lahko tudi poskusili. Foto: LK

Prehranjevalne navade se spreminjajo in vedno več je potrošnikov, ki posegajo po bolj zdravi hrani, ki je pridelana na naravi prijaznejši način. Za pridelavo takšne hrane ima podeželje vse prednosti, zato jih je treba izkoristiti, smo slišali na priložnostni slovesnosti ob odprtju razstave ekološko pridelanih proizvodov v Pomurju, ki jo je v Lendavi pripravil Razvojni center Lendava. Društvo Ajda Prekmurje iz Lendavskih Goric, ki se ukvarja z biološko-dinamičnim gospodarjenjem, je ob tej priložnosti izdalo zloženko Zdravo in dobro z ekoloških kmetij, ki ji je priložen tudi seznam 24 ekoloških pridelovalcev hrane v Pomurju, večina le-teh pa je na razstavi svoje izdelke tudi predstavila.

V društvu Ajda Prekmurje, ki

deluje od leta 2000, pravijo, da so si začrtali trdno pot, po kateri bodo šli, v pomoč pri tem pa jim je tudi lendavska občina, ki jim je za delovanje dodelila ustrezne prostore. Po besedah lendavskega župana mag. Antona Balažka v občini podpirajo tovrstna prizadevanja, ta občina pa je tudi ena redkih v Sloveniji, ki ima sprejet okoljevarstveni program.

Prednosti ekoloških živil so v njihovi visoki prehranski vrednosti, ki imajo zagotovljeno sledljivost od njive oziroma hleva do potrošnika. Pridelana so brez pesticidov in mineralnih gnojil, njihovo ekološko kakovost pa spremlja oddelek za kontrolo ekološkega kmetijstva pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu Maribor. Živila, pridelana na ta način, dobijo certifikat o ekološki pridelavi in jih je mogoče prodajati pod slovensko kolektivno

blagovno znamko Biodar, mednarodna blagovna znamka za te izdelke pa je Demeter.

Zaradi slabega zdravstvenega stanja pomurskega prebivalstva je ministrstvo za zdravstvo dalo pobudo za izvedbo projekta Živimo zdravo, katerega cilj je izboljšanje življenjskega sloga prebivalstva. V tem projektu, ki ga izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, sodeluje že skoraj vsak peti Pomurjec, cilj pa je, da bi vanj vključili kraje v vseh pomurskih občinah. V krovnem programu Vlaganje v zdravje je ob projektu Živimo zdravo tudi projekt Razvoj pridelave in predelave zdravju prijazne hrane, pri njegovi uresničitvi pa pomagajo prav s pridelavo na ekoloških kmetijah.

Na razstavi v Lendavi so obiskovalci nekatere izdelke lahko tudi poskusili.

Ludvik Kovač

4. trgatev v vinogradu Steyerjevih

Vinogradniško družinsko podjetje Steyer iz Plitvice je pripravilo pred dnevi 4. trgatev v »krščenem« vinogradu. Tam so se zbrali botri trt, ki so posajene v ampelološkem vinogradu, kjer raste 130 različnih sort in klonov vinske trte.

Gostitelji, družini Jožeta in Danila Steyerja, sta pred začetkom trgatev pripravili pogostitev. Gostom so ponudili svoja najboljša vina. Z vinskimi pesmimi so trgatev popestrile Apaške pevke, med katerimi je tudi Steyerjeva gospodinja Jožica.

Botre trt in druge, ki so sodelovali pri trgatevi, je pozdravil Danilo Steyer, ki je povedal, kako deluje njihovo družinsko podjetje. Za vinograd skrbita oče Jože Steyer in Danilova žena Magda, ki obenem skrbi za »papirnato vojno«. Kletarstvo in komercialne zadeve so v rokah Danila. Steyerjevi tačas obdelujejo 12 ha vinogradov, v katerih pridelajo okrog 80.000 litrov vina, ki ga tržijo pod lastno blagovno znamko Steyer vina. Po ugotovitvah ne prestroge komisije je bil tokrat najboljši vinogradnik boter Karel Krajger iz Slovenj Gradca, ki je dobil za svoj letošnji pridelek gravirano stekleno ročko.

Besedilo in posnetek: L. Kr.

Cene v kmetijskih trgovinah

Trgovina Roberta Hozjana Žižki

Artikel	MPC v SIT/kos
tros. miner. gnojila, 300 kg	56.920,00
tros. miner. gnojila, 400 kg	58.970,00
tros. miner. gnojila, 500 kg	59.880,00
trosilnik apna unical 2500	179.400,00
mulčar trz 130 kladivar lno	469.380,00
milin hs 32 n, bori Sežana	199.320,00
cisterna za vino, 50 l	12.800,00
cisterna za vino, 70 l	15.450,00
cisterna za vino, 250 l	31.300,00
krasovke cerevisiae, 10 g	190,00
žveplo, tekoče, 1 l	305,00
žveplo, tekoče, 3 l	750,00
parafinsko olje, 1 l	605,00
parafinsko olje, 0,5 l	330,00
vosek, kletarski, 250 g	770,00
žveplasta kislina, 5 l	1.170,00
bentonit special, 0,5 kg	1.040,00
bentonit special, 100 g	535,00
kristalna soda, 1 kg	360,00
pipa za sol, lesena	1.120,00
pipa za sod št. 3 z gumo	1.180,00
pipa za sod št. 4 z gumo	1.375,00
žvepleni zakad, 0,3 kg, ptujski	480,00
žveplalnik, veliki	789,00
žveplalnik, mali	480,00
vrelna veka, 120	1.060,00
vrelna veka, 80	930,00
guma za sod inox, 120-180 l	1.095,00
guma za sod inox, 200-250 l	1.210,00
guma za sod inox, 300-400 l	1.350,00
guma za sod inox, 500-700 l	1.850,00
črpalka za vino 25 rover	20.150,00
črpalka za vino 20 rover	15.650,00
brzoparilnik inox, 60 l	42.600,00
brzoparilnik inox, 80 l	47.880,00
brzoparilnik inox, 100 l	49.200,00
brzoparilnik inox, 120 l	53.400,00
brzoparilnik inox, 150 l	55.800,00
kotel za žganjekuho, 120 l	125.400,00
avtoprikolice, 700 kg	147.800,00
avtoprikolice, 600 kg	140.400,00
kad za zelje, 100 l	3.320,00
kad za zelje, 50 l	1.530,00
kad za zelje, 75 l	2.970,00
stekleni baloni:	
5 litrov	990,00
10 litrov	1.880,00
15 litrov	2.280,00
20 litrov	2.750,00
25 litrov	2.380,00
34 litrov	4.355,00
54 litrov	5.240,00
motorna žaga Stihl ms 290	127.200,00
motorna žaga Stihl ms 250	110.400,00
motorna žaga Stihl ms 230	99.600,00
olje za motore žage Lancel, 4 l	2.285,00
olje za motore žage Lancel, 1 l	595,00
olje Stihl za prip. mešanice, 100 ml	290,00
veriga za mot. žago oregon, 33 zob	3.820,00
veriga za mot. žago oregon, 34 zob	4.380,00
veriga za mot. žago oregon, 36 zob	3.890,00
akumulatorji Vesna:	
pvc kad, 350 l, italijanska	5.530,00
pvc kad, 500 l, italijanska	7.510,00
posoda za vino inox:	
100 l zottel	19.495,00
120 l zottel	19.980,00
150 l zottel	24.910,00
300 l zottel	32.100,00
kad, pvc, 1000 l	16.477,00
kad, pvc, 700 l	12.120,00
kad, pvc, 220 l	4.290,00
kad, pvc, 130 l	3.180,00
kad, pvc, ovalna, 85 l	2.680,00
samokol, za kmet., 80 l, montima	6.680,00
kolo samokolnice	3.460,00
sekira, 1,40 kg, nasajena	4.345,00
sekira 3,00 kg, nasajena	6.350,00
sekira, gradbena	2.920,00
ročaj za sekuro, lesen, 80 cm	680,00
ročaj za sekuro, lesen, 90 cm	680,00
ročaj za sekuro, lesen, 60 cm	480,00
železne vile za gnoj, brez ročaja	2.490,00
železne vile, 5 rogov, brez ročaja	3.350,00
železne grablje, nasajene	2.020,00
grablje za listje	1.295,00
lopata za sneg, pvc, nasajena	1.880,00
prekopne vile	3.660,00
škarje Felco 6	7.450,00

V Lipovcih živi tudi ljudska pesnica in pevka

»Tudi jaz sem bila mlada in lepa«

Pred kratkim smo obiskali Rozalijo Tibaut iz Lipovec in zvedeli marsikaj zanimivega. Piše pesmi, poje, delala je pri zidarjih ...

Rozalija Tibaut med bratonskimi pevci

Rozalija je bila rojena l. 1923 v kmečki družini v Bratonicah. V družini je bilo pet otrok. Osnovno šolo je Rozalija obiskovala v Beltincih. Kot mlado dekle je začela s trdim delom pri zidarjih. Največ je delala pri zidarskem mojstru Francu Frasu iz Bratonec. Potem se je poročila v Lipovce, in sicer z Jožetom Tibautom. Mož je bil sodarski mojster.

Rozalija je skrbela za gospodinjstvo, z možem pa sta se ukvarjala tudi s kmetijstvom. Leta 1956 se jima je rodil sin Jože, s katerim zdaj Rozalija živi na jesen življenja, in ki zanjo tudi skrbi. Rozalija je namreč še mlada ovdovela.

Veselse do petja je imela že od nekdaj. Pesmi pa je začela pisati pred več kot desetimi leti. Do danes jih je spesnila okrog sto. V njih opeva krasoto narave in ljubezen ..., nekatere pa so tudi nabožne. Kar dosti je napisala tudi žalostnik. Ob prebiranju njenih pesmi me misel ponese k Simonu Gregorčiču, predvsem pri njenih domotožnih pesmih, kjer piše o svojem globokem hrepenenju po domačem kraju Bratonicah.

Njen način in slog sta podobna Gregorčičevim pesmim. Ima pa tudi pesmi, ki izražajo slavo pesniarja, kjer živi že od poroke dalje in je njen sedanj dom. Med drugim nam je tudi dejala: »Pišem o Bratonicah in Lipovcih, da se ne bi zamerila Bratonačarjem niti ne Lipovčarjem.« Njene pesmi se dajo tudi uglasbiti. Skupina Bratonskih pevki in pevcev je uglasbila njeno pesem Bratonski zvon in jo sedaj pojejo na svojih nastopih.

Zbirke pesmi Rozalija še ni izdala. Nekaj njenih pesmi pa je izšlo v knjigi Petra Šraja z naslovom Beltinci z okolico in v glasilu KS Lipovci Lipouska pot. Njene pesmi so napisane tako v knjižni slovenščini kot tudi v prekmurskem narečju. Segajo do globine srca. V eni od pesmi navaja, da je bila tudi ona nekoč mlada in lepa ...

Dominika Tibaut

Gomilica

Kanalizacija za njimi, sedaj obnova stare šole

Krajevna skupnost Gomilica obsega le eno vas, in sicer Gomilico. V vasi ali skupnosti je 175 gospodinjstev, v katerih živi 730 prebivalcev. Številka je točna in je v zadnjem času konstantna, pravi predsednik Krajevne skupnosti Stanislav Zver, ki nam je tudi predstavil dogajanje in dejavnosti v vasi.

Večina krajanov je zaposlenih v Muri in turniški Planiki. Pravih kmetij je le deset, prevladuje pa poljedelska dejavnost. V vasi je zelo razgibano družabno življenje, za katero skrbi Kulturno-

športno društvo Sončnica. Društvo prireja različne aktivnosti, kot so medulična vaška tekmovanja, nogometni turnirji in praznovanja (dan žena, martinovanje). Ob Sončnici deluje še prostovoljno gasilsko društvo, ki je pred kratkim praznovalo 70-letnico obstoja.

In kaj vse so že postorili in kakšne cilje so si zadali v Gomilici? »Z veseljem ugotavljam, da smo lani končali z gradnjo kanalizacijskega omrežja. Na kanalizacijo je priključenih 148 gospodinjstev. Gradnjo smo financirali s pomočjo samoprispevka,

posamezno gospodinjstvo pa je prispevalo 1500 evrov. Kanalizacijo smo naredili tudi v našem romskem naselju, kjer živi 35 Romov.

Ta projekt je v celoti finančno podprla država, nam je opisal zadnjo veliko naložbo v Gomilici Stanislav Zver in dodal, da kar se Romov tiče, želijo urediti še lastništvo zemljišč, na katerem le-ti prebivajo, nato pa bodo lahko začeli z izboljšanjem njihovih bivalnih razmer. Slednje bodo poskušali izpeljati z občino Turnišče, v katero spadajo, saj so se skupaj z njo prijaviili na

Stavba stare šole je bila marca letos z denacionalizacijskim postopkom vmnjena Cerkvu. Krajevna skupnost se z njo dogovarja, da bi odkupili stavbo s pripadajočim zemljiščem. Dogovor je skoraj sklenjen. Skupnost bo tako končno dobila svoje prostore, v njej želijo še urediti dvorano za prireditve, prostor pa bi dobilo tudi društvo Sončnica. V stavbi naj bi bila tudi garaža za gasilsko vozilo.

Stanislav Zver, predsednik Krajevne skupnosti Gomilica: Ne smem pozabiti na naše krajanje. Pohvaliti jih moram, ker vestno skrbijo za vaske zadeve. Z njihovo pomočjo spada Gomilica med zelo urejene vasi.

državni razpis za dodelitev sredstev.

Nekaj koristi si obeitajo tudi od avtoceste, ki bo potekala mimo vasi. Zdajšnja glavna cesta med Gomilicami in Turniščem bo namreč postala priključek na avtocesto, to pa bo pomenilo povečanje prometa. Zato upajo, da jim bo uspelo pri tem, da bi bila narejena kolesarska steza ob omenjeni cesti, pri kapelici pred začetkom vasi pa bi radi preuredili obstoječe križišče v krožišče oziroma krožno križišče.

Največji zalogaj, vsaj tako je dejal Stanislav Zver, pa je obnova stare šole. Sicer je bila zgrajena zaradi denacionalizacije njena rimskokatoliški cerkvi, vendar so že pri koncu pogovori s Cerkvijo oziroma turniškim župnijskim uradom in šola naj bi postala last skupnosti. Menijo, da je celoten projekt odkup in obnove šole vreden od 25 do 30 milijonov tolarjev. V ta namen imajo zbranih 10 milijonov sredstev, preostanek sredstev pa bodo poskušali zagotoviti s pomočjo občine in tudi razpisov. Pričakujejo, da jim bo uspelo v naslednjem 4-letnem obdobju.

Andrej Bedek

Bolfenk na zenkovskem ovinku

Mnogi obiskovalci s Štajerske, ki so se minulo soboto peljali h Gradu na prireditev Noč čarovnic, so bili nenačakano presenečeni, ko so v Zenkovcih zvedeli, da se na znano pohorsko smučišče Bolfenk pride tudi v smeri severnega Goriškega. Mogoče so si pa mislili, da so se Zenkovčarji na tak način spomnili Bolfenkovega goda, ki je bil ravno v nedeljo, 31. oktobra. Tisto, česar niso vedeli, pa je dejstvo, da je kašpot proti Bolfenku na tem mestu stal že precej tednov in verjetno zmedel marsikaterega popotnika. Po drugi strani pa so »šaljivci«, ki so nekje »sunili« in tukaj nastavili tablo, imeli tudi prav, saj se v tej smeri tudi da priti do Bolfenka, ampak, saj veste, bolj po tisti domači verziji »okoli-riti v žep«. Vendar potem ostaja vprašanje, zakaj so se odločili ravno za Bolfenk. Čisto mirno bi tako lahko postavili kašpot tudi za Sremsko Mitrovico. T. K., foto: T. K.

Slamnatí orač

Tudi iz slamnatih bal se da narediti kaj lepega, zanimivega ... Tomaž Nemec iz Bukovnice se je s prijatelji in znanci odločil, da bodo oblikovali in na hribu razstavili orača s plugom in vprego. To jim je očitno dokaj dobro uspelo. J. Ž.

Ob naročilu kurilnega olja vam bomo brezplačno pregledali in očistili vaš oljni gorilnik.

OMV ISTRABENZ

Brezplačen pregled oljnega gorilnika velja za naročila nad 1.700 l.

Zanesljiva toplota.

080 2332

 Triglav Ljubljana, Slovenija	 Trendol 76 L 10000 PP, Slovenija	 30 10000 PP, Slovenija	 Vestnik Ljubljana, Slovenija	 KFOR Ljubljana, Slovenija	 Petovar Ljubljana, Slovenija
 Zlatar Ljubljana, Slovenija	 Radgona Ljubljana, Slovenija	 Tartan Ljubljana, Slovenija	 Kamp Ljubljana, Slovenija	 Vestnik Ljubljana, Slovenija	 Petovar Ljubljana, Slovenija

Tako je to na malem nogometu

Beznovci vs. Puževci

Po tekmi skupaj na pljačo

Če ste mislili, da sta bila ta konec tedna v ospredju dva nogometna spektakla, in sicer največji slovenski večni derbi med Olimpijo in Mariborom ter spopad dveh italijanskih gigantov Milana in Rome, ste se zmotili, saj je potekala prava nogometna srhljivka v soboto zvečer tudi v Beznovcih. Tam je stalo domači

ekipi nasproti moštvo iz bližnjih Puževcev.

Tekma se je končala s 3 : 3. To je bil po mnenju večine obiskovalcev sobotnega derbija tudi najpravičnejši izid. Teh je bilo približno 50, to pa sploh ni slab obisk, če le pogledamo v zgodovino in vidimo, da si je nekatere prvoligaške tekme v Ljubljani ali Celju ogledalo prav toliko ljubiteljev najpomembnejše (postranske) stvari v življenju. Seveda pa na tekmi ni manjkalo dobrih potez, močnih stre-

lov, obramb vratarjev, drsečih startov, prekrškov in izključitev. Za slednje je poskrbel delilec pravice, za katerega velja, da je med najbolj strogimi v ligi in da včasih tudi preveč poseže v žep, kjer ima kartone. Da je eni in drugi ekipi že »znan«, so dokazali tudi različni klici s klopi in roba igrišča v stilu »Pa ka bi zdaj pa rad?« in kletvice ob občutku oškodovanja »Tan si pa nej ovo soudo, p... ti m...«.

Beznovci so novinci in na zadnjem mestu v ligi, imajo mlado ekipo in so v

In kako je tekmo videl zdaj že nekdanji vodja puževske ekipe Milan Marin: »Puževci bi morali zmagati. Imeli so 13 igralcev, Beznovci le 7. Z ritmom bi jih morali zlomiti. To, da so tekme v soboto, je zelo v redu. Edino, kar me moti, je to, da ni urejen status igralcev velikega nogometa, ki lahko igrajo v tej ligi. Liga bi morala biti brez njih.« In njegovi načrti glede na to, da ima rad nogomet? »To pa naj zaenkrat ostane skrivnost. Imam ponudbe. Vse bomo videli spomladi.«

te tekmi veljali za »outsiderje«. Moštvo iz Puževcev pa je že dolgo na travnatih malonogometnih igriščih in njegova največja prednost so izkušnje. Zaradi tega je veljalo za favorita. A tekma se ni začela po željah gostov, saj so domači igralci povedli z golom iz prostega strela. Nato so pobudo prevzeli gostje. Nizali so priložnost za priložnostjo, vendar je vse ustavil domači varuh mreže. Kmalu po izenačenju je iz nasprotnega napada spet povedla beznovska ekipa. Gostje so nato iz lepe akcije dosegli zadetek, tako da se je odšlo na odmor z neodločenim rezultatom.

V drugem polčasu se je slika ponovila. Puževčani so imeli nenehno žogo, gostitelji pa so bili nevarni v protinapadih. Čeprav je igrala v drugem polčasu do-

mača ekipa z igralcem manj, saj so dobili več dveminutnih kazni zaradi prekrškov (t. i. zeleni karton, op. p.), Puževčani niso uspeli zatresti njihove mreže. Še več, mladi Beznovčani so z igralcem manj celo povedli. Bolj se je tekma blizala koncu, bolj so gostje pritisnili. Dva-krat so zgrešili tudi tisto, kar ni moglo zgrešiti, vsaj tako se pravi v nogometnem žargonu. Rezultat jim je sicer uspelo izenačiti, za kaj več pa jim je zmanjkalo časa. Na koncu je prevladalo mnenje, da so bili Puževčani večkrat močnejši sprotnik, da pa so z Beznovčani vedno imeli težave.

Vsekakor bi ogled kake od tekem malega nogometa v pomurskih ligah poporočali tistim, ki tega razpoloženja še niso doživeli. Akcije, dinamike in napetosti prav gotovo ne bo manjkalo. Kljub razgretim strastem pa na koncu vendarle prevlada mirna kri. Tako so tudi igralci obeh ekip po srečanju v Beznovcih mirno skupaj spili kakšno pivo ali kozarec kuhanega vina in analizirali tekmo. In naleteli boste tudi na navijače, ki se po pripadnosti svojemu klubu lahko menijo z najbolj zvestimi v Evropi. Ena takih je bila tukaj tudi Olga Maček, ki je kljub obilici organizacijskega dela vedno »igrala« skupaj s svojim priljubljenim moštvom: »Kaj, vodijo z 2 : 1? A je še vedno 2 : 2? Povedli so 3 : 2? Koliko je še do konca?« In da boste vedeli, gospa Olga je tudi zvesta navijačica soboškega prvoligaša Mure, ki ne zamudi nobene domače tekme. Naj vedo tudi v črno-belem klubu, kako globoko je zasidrana ljubica do nogometa med njihovimi privrženci!

Andrej Bedek, Tomo Vahel
foto: Jure Zavržnik

Akcija

Ragbi

Dribling

Je to sploh mogoče, bi se lahko vprašali. Sodnika smo namreč med polčasom ujeli v pogovoru z navijači. Predstavljate si ga na severni tribuni med tekmo v Fazaneriji ...

Mladi nogometni upi so budno spremljali dogajanje na beznovski zelenici.

Od 15. novembra do 15. marca

Preobujite svoje jeklene konjičke

30.000 in 100.000 tolarjev

V ponedeljek boste morali imeti na svojih jeklenih konjičkih predpisano zimsko opremo. Če vas ulovijo, boste v modrem in ugotovili, da ni tako, vas bodo do novega leta kaznovali z 20 tisočaki, po novem letu pa s tridesetimi.

Ker niste imeli ustreznih zimskih opreme in ste zaradi tega povzročili prekršek ter onemogočili promet (primer: zavrtite se na cesti, nastanejo daljše kolone op. p.); vam bodo po novem letu še naplačilo globo 100.000 tolarjev. Torej? Če še niste šli, gite čimprej do mojstrov, ki vam bodo zamenjali pnevmatike, spretnejši pa to lahko storite doma. Novi zakon, ki bo začel veljati čez slaba dva meseca, določa, da morajo imeti od 15. novembra do 15. marca vsa motorna in priklopna vozila v prometu predpisano zimsko opremo oziroma pred tem da

tumom ali po njem v zimskih razmerah, ko se ob sneženju sneg oprijemlje ceste ali je le-ta zasnežena in poledenela. Kot zimska oprema za vozila do 3,5 t se smatrajo 4 zimske pnevmatike z oznako M+S z minimalno globino profila 3 mm (do sedaj je bil ta profil 4 mm, op. p.) ali 4 letne pnevmatike z globino profila 3 mm. Če imate na avtu slednje, je treba imeti v prtljžniku še snežne verige. Zimske pnevmatike morate imeti na vseh kolesih. Za vozila skupne mase nad 3,5 t pa sta predpisani 2 zimski pnevmatiki na pogonskih kolesih in lopata ali 4 letne pnevmatike ter snežne verige in lopata. In kako bodo policisti to preverjali? Med običajno kontrolo, ko vas bodo poprosili za voziščno in prometno dovoljenje, se bodo sprehodili okoli vašega vozila, po možnosti se lahko sklonijo, njihovo oko bo temeljito pogledalo vaše gume, na voljo imajo tudi posebno merilno napravo, povprašali pa vas bodo tudi za verige ali lopato.

Pa srečno vožnjo vam želimo!

A. B.

Pnevmatike in zavorna razdalja

Vožnja pozimi

Prihaja zima in z njo tudi nevarnosti, ki jih vremenske razmere prinašajo na cestišča. Pripravil sem nekaj nasvetov za vse udeležence v prometu, da bi bili ob poslabšanju stanja na cestah bolj pripravljeni. Ker je prometni zakon, ki določa dolžino pnevmatike, pomemben dejavnik pri poslabšanju stanja na cestah, bom poskušal udeležence v prometu opozoriti na stvari, o katerih je bolj malo znanega.

Pnevmatike

Pnevmatike se delijo v dve kategoriji: zimске in letne. Zmotna je razlaga, da obstajajo zimsko-letne pnevmatike. M+S je ozna-

pa ima tudi večji kotalni upor, to pa posledično vpliva na porabo goriva vašega avtomobila.

Zavorne razdalje

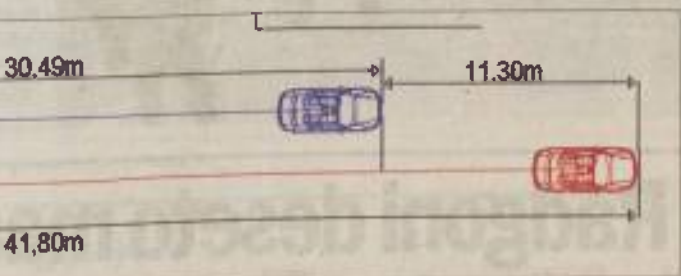
V zimskih razmerah je treba še posebej prilagoditi hitrost vožnje razmeram na cestišču in voziti na nekoliko večji razdalji med vozili kot običajno, saj so zavorne razdalje bistveno daljše. Za primerjavo sem izračunal zavorno razdaljo od trenutka reagiranja voznika osebnega avtomobila do ustavitve pri hitrosti vožnje 50 km/h.

Če je vozišče suho in so pogoji za vožnjo normalni, se vozilo, ki vozi s hitrostjo 50 km/h,

hem cestišču, zaustavilo, še peljalo s hitrostjo 34 km/h.

Večja varnost za vse udeležence v prometu

Navedeni podatki niso pomembni le za voznike osebnih avtomobilov, ampak tudi za kolesarje in pešce, saj morajo tudi ti upoštevati, da so zavorne poti oziroma razdalje ustavljanja bistveno daljše, in se morajo v prometu temu primerno obnašati. Kolesarji, pešci in predvsem otroci naj v temi nosijo odsevnik ali oblačila, ki so v temi vidnejša. Da se bo prometna varnost v

ustavi na razdalji 30,49 m. Če je vozišče spolzko, porabi enako vozilo za ustavitev pri hitrosti 50 km/h 41,80 m, to pa je 11,30 m več. Teh 11,30 m je lahko razlika med življenjem in smrtjo. Vozilo, ki bi zaviralo na spolzkem cestišču, bi na mestu, kjer se je vozilo, ki je zaviralo na su-

naši regiji izboljšala, je treba še veliko dela. Pomembno pa je, da se vsi udeleženci v prometu zavedajo, da lahko prav oni pripomorejo k temu.

Pomislite na to, ko se boste naslednjič vključili v promet, pa naj ste voznik ali pešec. Jože Škrillec, dipl. inž. prometa

Policija ne bo nadzorovala Kompleti prve pomoči

Pravilnik o kompletu za prvo pomoč, ki bo začel veljati s 1. januarjem, ne bo zavezujoč za lastnike avtomobilov, temveč za prodajalce avtomobilske opreme in s tem tudi prodajalce vozil. Ti bodo tako smeli prodajati le nove ustrezne komplete prve pomoči. Dosedanji kompleti, ki so že v avtih, bodo ostali v uporabi. Policija z novim letom ne načrtuje poostre ali dodatne kontrole kompletov prve pomoči pri voznikih, kontrolo pri prodajalcih pa bo izvajala tržna inšpekcija. Cena kompleta bo 6500 tolarjev za avtomobilsko različico, in 4500 za motoristično, kupiti pa se ga bo dalo na vseh bencinskih servisih in v trgovinah z opremo za vozila.

A. B.

Zgodilo se je ...

Med 2. in 9. novembrom se je zgodilo na pomurskih cestah 49 prometnih nesreč, v katerih se je 13 oseb lažje telesno poškodovalo, pri drugih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 36-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 13-krat na javnih krajih in 23-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 26, med njimi 9 tatvin, 8 vlomov, 6 poškodovanj tuje stvari, ponarejanje, ogrožanje varnosti in goljufija. Na mejnih prehodih so zavrnilli 91 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

Našli so ga

V nedeljo sta našla lovca blizu Lukačevcev 71-letnega B. Č. iz Bodonca, ki je prejšnji četrtek odšel neznan kam, tako je v sporočilu za javnost zapisala policija, izpred rakičanske bolnišnice. Moškega je takoj po izginotju iskalo več policistov in sorodnikov, vendar ga niso našli. Zaradi izčrpanosti je bil v nedeljo prepeljan na zdravljenje v bolnico.

Ranjen diljak

Do delovne nezgode je prišlo v mizarški delavnici v Odrancih. Na dijaka, ki je bil na praksi, je padlo več ivernih plošč. Pri tem je bil lažje poškodovan, preiskovalci pa so ugotovili, da je tuja krivda izključena.

Izdali odredbo

Policisti s soboške postaje so obravnavali moškega, ki je v stanovanju razgrajal, grozil očetu in njegovi zunajzakonski partnerici. Ker je bil večkratni kršitelj, so mu izdali odredbo o prepovedi približevanja osebi na razdaljo najmanj 150 metrov. To jim omogoča nov pravilnik, ki je bil sprejet septembra. Sicer pa so ta teden pridržali pet vročerkvnežev, med njimi voznika, ki ni upošteval prepovedi vožnje, in žensko, ki je mo-

rala v policijske prostore, ker je bila pijana. Seveda pa vse še čaka razlaga nečednega početja (stroгим) sodnikom za prekrške.

Kje je Marija

Tat, ki je še brez indentitete, je v ponedeljek v Vogričevcih odnesel kip v podobi Marije iz mavca velikosti 60 cm. Žep lastnice kipa je s tem olajšal za 60 tisočakov.

Granata v Lendavi

Granato, za katero so ugotovili, da izvira iz vojne, ki je potekala med letoma '41 in '45, so v nedeljo našli na njivi pri Lendavi. Pristojne službe so jo odpeljale na varno in bodo poskrbele za njeno uničenje.

Kaj vam lahko zmikavti vse odnesejo

Poglejmo seznam ukradenega »blaga«: štiri vrata v Žižkih, 10 škatlic cigaret, športni copati in čevlji v Odrancih, mobilna telefona v Bunčanih in Precetincih, oblačila in meso v Beltincih, glasbeni stolp v Globoki ... Vrednost »blaga«: 524.000 tolarjev.

Andrej Bedek

Organi pregona in odbojka

Športno društvo soboške policijske uprave je izvedlo že tradicionalni odbojarski turnir med službami in enotami na upravi. Med 13 ekipami je prvo mesto zasedla lendavska policijska postaja, druga je bila ljutomerska, tretji pa so bili kriminalisti. Direktorjevo moštvo je doseglo peto mesto. Lendavčani so z zmago prekinili nekajletno vladavino Ljutomerčanov. Na turnirju smo lahko videli veliko dobrih začetnih udarcev, sprejemov žog, blokad in zabijanj; menda pa ni manjkalo tudi grdih pogledov skozi mrežo in prerekanj v stilu, čigava je točka. - A. B.

Požar na kmetiji v Veliki Polani

Požar na kmetiji 2004 so poimenovali gasilsko vajo, ki jo je v soboto izvedlo gasilsko poveljstvo občine Velika Polana, v njej pa je sodelovalo 60 gasilcev gasilskih enot prostovoljnih gasilskih društev Velika Polana, Mala Polana - Bukovje, Mala Polana - Mačkovci in Brezovica.

Gasilsko vajo so izvedli v skladu z navodili Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in

drugimi nesrečami na srednje veliki kmetiji v Veliki Polani, pripravil pa jo je poveljnik Gasilskega poveljstva občine Velika Polana Milan Prša. Z njo so želeli preveriti pripravljenost, hitrost in sposobnost prostovoljnih gasilskih društev v velikopolanski občini ter tudi sistem delovanja alarmiranja iz REC za alarmiranje in obve-

ščanje v Murski Soboti in odziv nosilcev pozivnikov v gasilskem poveljstvu občine.

Vsaka enota PGD je počakala pri svojem orodišču na poziv za začetek vaje, po prihodu na požarišče pa so se vse enote PGD razvrstile na določena mesta in delale po navodilih, ki jih je določil vodja intervencije.

J. Ga.

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Dobrovnik – V Dobrovniku in okolici bo ta konec tedna sklop prireditev z naslovom Martinovanje v Dobrovniku. Začelo se bo v četrtek, 11. 11., ob 16.30, ko bo krst mošta na prireditvenem prostoru pred kulturnim domom v Dobrovniku. V petek, 12. 11., ob 16.30 bo krst mošta pred vaško-gasilskim domom v Žitkovcih. V nedeljo, 14. 11., ob 11. uri bo blagoslovitev Martinovega spreveda pri cerkvi sv. Jakoba, ob 11.30 trgatev potomke najstarejše trte na svetu pri sv. Urbanu in krst mošta pri ampelografskem vrtu. Ob 14. uri pa bo krst mošta pri Camplinovih v Strehovskih gorica.

Kobilje – V četrtek, 11. 11., ob 16.30 se bo začelo na hribu sv. Martina v Kobilju martinovanje, ko bo najprej pohod otrok z lučkami in baklami ob Oskarjeve kleti do kapelice. Ob 17. uri bo sveta maša, ob 17.40 blagoslov mošta, ob 18. pa živa uprizoritev Martinove legende ob kresovanju. V okviru praznovanja župnijskega zavetnika sv. Martina bo v nedeljo farno prošenje v kobiljski cerkvi sv. Martina.

Lendava – Martinovanje bodo pripravili tudi pred hotelom Lipa v Lendavi in se bo začelo v petek, 12. novembra, ob 16. uri. Na stojnicah bodo svoja vina in domače jedi ponujali vinogradniki, svoje izdelke pa bodo ponujali tudi izdelovalci domače obrti. Pripravili bodo tudi krst mošta.

J. Ga.

Stvari se zamegljijo ... Toda, ko potuješ, se vrnejo v pravo perspektivo. (D. Gidel)

Potepanje

V osrčju Prlekije

Ljutomer in Stročja vas

Prlekija je pokrajina, polna prelepih krajev in prijaznih prebivalcev, znanih predvsem po prleški govornici in njihovi hudomušnosti.

Ni Prleka, ki se ne bi znal pošaliti na svoj račun, seveda pa še raje na račun koga drugega. Sicer pa so Prleki znani kot vestni, delovni in pošteni ljudje. Zanimalo nas je, kaj vse so ustvarili skozi svojo zgodovino, zato smo potovanje začeli v prleški prestolnici, mestu Ljuto-

mer oziroma Lotmerku, kot mu radi pravijo. Mestno naselje, v katerem živi skoraj štiri tisoč prebivalcev, leži ob vznožju Slovenskih goric na prehodu iz ščavniške doline na spodnje Mursko polje. Ljutomer se omenja kot naselje že leta 1242. Od 13. stoletja dalje je bil znan predvsem kot trg za poljedelske pridelke, predvsem za pšenico in vrhunsko vino iz Ljutomerskih goric, po katerem slovi še danes.

Kraj in njegovo okolico so pestile kuge, požari ter vpadi Turkov in krucev. Ravno zaradi tega je na Glavnem trgu v Ljutomeru postavljeno in obnovljeno

V mestni hiši na Glavnem trgu so našle svoje mesto številne trgovine in gostilne pa tudi knjižnica.

Mimo kapele v Stročji vasi vodijo številne kolesarske poti. Med njimi tudi Strkova pot in Pot sivih čapelj.

kužno znamenje. V Ljutomeru je na I. slovenskem taboru leta 1868 zaživel ideja o Zedinjeni Sloveniji, skoraj petdeset let po taboru pa je dobil Ljutomer mestne pravice.

Mestno jedro sestavljajo trije trgi in vsak ima svoje znamenje. Staro mestno jedro oziroma Stari trg ima značilen srednjeveški tjkasti tloris. Na njem stoji Anina kapela iz leta 1756. Osrednji prostor mesta je Glavni trg, na katerem stoji mestna hiša, trg pa ima izrazito trgovski videz. Tu na visokem stebri stoji kip brezmadežne Marije. Ob njegovem vznožju sta še kipa svetega Roka in sve-

župnijska cerkev Janeza Krstnika s taborskim obzidjem je iz začetka 15. stoletja. Na pet altarjev, enega velikega in štiri manjših. Na glavnem altarju je slika sv. Janeza Krstnika, preostale altarje pa so posvečeni svetemu Jožefu, svetemu rožnemu, svetemu Miklošču, svetemu Florjani, svetemu Nepomuku. V zvoniku so trije zvonovi. Cerkev nekoč obdajalo pokopališče. Poseben pomen pa ima tudi doprsni kip jezuita Franca Miklošiča, ki stoji pred njo.

tega Boštjana. Znamenje je dal postaviti leta 1729 takratni župan. Pred tem na tem mestu stala sramotilni steber in kletka za prestopnike, ki so jih vanjo zapirali, da so se drugi iz njih smejali. Tretji je Miklošičev trg, na katerem je kapela svetega Florjana, zgrajena leta 1736. Ljutomera in njegove okolice izhaja številni pomembni možje, ki so pustili svoj pečat v slovenski politiki, znanosti in umetnosti.

Mi pa nismo ostali le v mestu, po pr smo se odpravili še v Stročjo vas. Deloma obcestno, deloma gruščasto naselje leži na stiku spodnjega Murskega polja z Murskimi goricami. Od sosednjega Podgorja ga loči potok Jugar. Sicer pa je to selje že precej izgubilo svoj kmečki videz. Krasijo ga številne nove in lepo urejene hiše. Tu je izhodišče številnih lepo označenih in urejenih kolesarskih poti. Sicer pa je zelo zanimivo tudi to, da je dobila Stročja vas ime po strelskem dvorcu in se nekoč imenovala Strečja vas.

Vanja Poljanec

Bratonci v znamenju koruze in koruznih jedi

Društvo Sodar obnovilo stari mlin na kamen

V Bratoncih že več let dopolnjujejo projekt Koruza – ročno trganje, lupanje in razstava dobrot iz koruze in tudi to nedeljo so pripravili v organizaciji Turističnega društva Sodar iz Gančanov prireditev, na kateri je bilo vse v znamenju te poljščine.

Koruzne jedi, ki so jih pripravile gospodinje, so bile iz moke koruze trdinke, ki je bila zmleta v starem mlinu na kamen, ki so ga letos člani društva obnovili, da spet melje, obiskovalci pa so lahko kupili tudi moko iz tega mlina. Mlin, ki ga je ohranil Henrik Maučec, je bilo treba temeljito obnoviti in člani društva so se, kakor je razvidno tudi s fotografije, pri tem zares potrudili. Člani društva pa so naredili tudi točilno mizo, in to iz starih dog za sode. Na prireditvi, ki jo je organiziralo turistično društvo Sodar iz Gančanov, so pripravili tudi kulturni program, v katerem so nasto-

pili člani kuda Dolinec iz Gančan s humorsti, recitatorji, mešanim pevskim zborom in ljudskimi pevkami iz Gančan. Nastopil pa je tudi etnoansambel, ki igra na »ekološke« instrumente, Pristavske ščuke.

Predsednica TD Sodar Gančani Ana Bugar je povedala, da je bila koruza v preteklosti zelo pomembna poljščina za krajane, ki so jo veliko uporabljali tudi v prehrani, zato se v kraju še ukvarjajo z ročnimi deli, še posebno iz koruznega ličja, in dejavnostmi, povezanimi s predelavo koruze za prehrano ljudi, živine in v druge namene. Prav zato so tudi pripravili bogato razstavo jedi in ročnih izdelkov iz koruze. Z obnovljenim mlinom so na prireditvi prikazali tudi mletje koruze po »indašnje«, mlin pa bo mlel vse leto in obiskovalci bodo lahko kupovali moko.

J. Ga.

V Turističnem društvu Sodar Gančani so obnovili stari mlin na kamen in tudi prikazali mletje z njim.

Martinov pohod od Radenec do Bratonec

V soboto sta organizirala Turistično društvo Bratonci in športno društvo Radenec že 22. Martinov tek od Radenec do Bratonec. Hodilo, teklo in kolesarilo se je skozi kraje Hrastje - Mota-Vučja vas - Bučkovci - novi most na reki Muri - Bakovo - Dolež - žovje - Bratonci. Pohodnikov je bilo 136, tekačev 45 in kolesarjev 57. - D. M.

V G. Radgoni deseto martinovanje

Prostor pred kletjo Radgonskih goric v Gornji Radgoni je bil to soboto že deseto leto prizorišče tradicionalnega martinovanja, na katerem sta bili osrednji temi seveda mošt in vino iz vinorodnega okoliša Radgonsko-Kapelskih goric.

Prireditve, ki so jo organizirali Društvo vinogradnikov Radgonsko-Kapelskih goric, Turistično društvo Gornja Radgona in Podjetniško razvojna agencija Gornja Radgona, se je začela s pozdravnimi nagovori župana občine Gornja Radgona Antona Kampuša, šampanjskega viteza Alojza Filipiča in društvene vinske kraljice Andreje Zrnič. Kulturni program in celotno dogajanje, ki sta ga povezovala Dušan Zagorc - Dule in Samo Tuš - Korl, so popestrili še nastopi humoristov, pihalnega orkestra, saksofonistov in harmonikarjev.

Prostor v Jurkovičevi ulici, kjer so se predstavljala s svojo ponudbo tudi društva z domačimi specialitetami, se je kmalu zapolnil z več tisoč obiskovalci iz raznih krajev Slovenije, ki so prišli tudi organizirano z avtobusi.

Društvena vinska kraljica Andreja Zrnič v družbi zgovornih voditeljev programa Duleta in Korla

Precej pa je bilo tudi obiskovalcev iz sosednje Avstrije. Na prireditvi je sodelovala tudi Radenska konjenica, gostje, še posebej tisti najmlajši, pa so se lahko s turističnim vlakcem tudi popeljali po okoliških vinogradih.

Osrednji dogodek je bil krst mošta v vino z izborom veselega Martina za

leto 2004, pred tem pa so se v vinogradniških igrah pomerili tudi dosedanja veseli Martinji, ki so to postali v desetletju prireditve. Nagradili pa so tudi obiskovalce, ki so prinesli najstarejše vinogradniške škarnje pa tudi vse z imenom Martin.

J. Ga.

Strelstvo

Kocbek presenetil

V Ljubljani je bila prva pregledna tekma za sestavo državne reprezentance. V streljanju z zračno puško je pri članih presenetljivo zmagal Gorazd Kocbek (SD Janka Jurkoviča), ki je zadel 592 krogov in premagal tudi olimpijca Rajmonda Debeveca.

Izidi: 1. Kocbek 582, 2. Fajdiga (Postojna) 591, 3. Debevec (Olimpija), 4. Robi Markoja (SD Štefana Kovača Turnišče) – oba po 590, 5. Dušan Ziško (SD Kolomana Flisarja Tišina) 589, 7. Bojan Babič (Pomurka MI) 588.

V konkurenci mladincev je bil Uroš Maučec šesti (574), Aleš Gjerkeš (oba Turnišče) pa deveti (571).

M. J.

Košarka

Mladi po stopinjah starejših

Sobočanke so se tokrat zares izkazale. Foto: N. J.

Pred okrog sto gledalci je Radenska Creativ Sobota v 4. krogu slovenske košarkarske 1. B-lige z 88 : 84 premagala Janče STZ. V zelo bojevitim srečanju so prišli Sobočani do nove zmage težje, kot je bilo pričakovati. Pri gostih iz Ljubljane se je s 26 koši odlikoval Rok Kandžič, za gostitelje pa so bili strelci: Dominko 22, Majc 16, Šuran 15, Pungartnik 13, Bratkovič 8, Karlo in Pok po 6, Voroš 2.

Košarkarice Pomurja Skinny pa so v 3. krogu 2. državne lige s 66 : 40 premagale Jesenice. Tako ostajajo Sobočanke edine neporažene v ligi. Tokrat so prvič nastopile kompletne, saj je manjkala le Pušenjakova, po poškodbah pa sta se vrnili Kuzmova in Ternarjeva. V prvi četrtini je bil rezultat še izenačen, po polčasu pa so odšle Sobočanke z igrišča s prednostjo 7 točk. Po odmoru so strnile vrste in tekmo odločile že precej pred koncem. V tretji četrtini so gostje zaradi dobre obrambe domačink dosegle le 6 točk, ki so se izkazale s številnimi protinapadi. Strelke za Sobočanke: Grmič in Temlin po 11, Ternar 10, Horvat 9, Orban 8, Gorčan 7, Kuzma in Huzjak po 4, Tanacek 2. V naslednjem krogu gostujejo pri Šentvidu.

V zadnjem kolu prvega dela tekmovanja v 1. državni ligi za kadete pa je ekipa Radenske Creativa Sobote v gosteh prepričljivo s 70 : 54 premagala Pivovarno Laško in se še bolj učvrstila na drugem mestu. Strelci za Sobočane: Govedič 18, Juteršnik 16, Vogrinčič 11 itd. Na lestvici vodi Alpos Kemoplast z 10 točkami pred Radensko Creativ, 9. Prav v naslednjem kolu igrajo Sobočani v Šentjurju, to pa bo verjetno odločalo o zmagovalcu lige. V prvem delu je ekipa Radenske Creativa nesrečno izgubila s Šentjurjem, čeprav je vodila že z 20 točkami.

Soboške mladinke pa so v 3. krogu na gostovanju premagale Odejo iz Škofje Loke z 68 : 67 in so v konkurenci za prvih šest ekip v državi. Zelo dobro igrajo v drugem delu tudi starejše deklice, ki so štirikrat zmagale in enkrat izgubile.

Milan Jerše

Hokej na ledu

Visoka zmaga vliva optimizem

Na obisku pri HK Ledene strele je bilo rekreativno moštvo HK Krefeld, katerega poklicni hokejisti so člani prve nemške lige. Do povezave je prišlo ob igranju trenerja Sobočanov Jürgena Petrica v profesionalnem delu moštva. Zdaj igra tam slovenski reprezentant Ivo Jan. V prijateljski tekmi so Ledene strele z 9 : 3 premagale goste. Štirikrat je bil strellec Petric, dvakrat Lenarčič, po enkrat pa Vukan, Skale in Rojnik. Februarja bo povratno srečanje v Nemčiji. V soboto pa bo v Mariboru prvenstvena tekma 4. kola med Ledenimi strelami in HK Črno presečenje. Morebitna zmaga bi HK Ledene strele že zagotovila uvrstitev v zgornjem delu lestvice in s tem v ligo za prvaka. To ne bo lahka naloga, saj je ekipa Črnega presečenja lani igrala v finalu.

Z. S.

Kickbox – Drugi mesti Kološe

V ormoški športni dvorani je bil sklepni turnir državnega prvenstva v kickboxu, disciplini light kontakt. Tekmovanja se je udeležilo 15 klubov. Tekmovalci kickboying kluba Power Kick M. Sobota so dosegli tele odmevnejše rezultate: drugi mesti člana Toma Kološe (do 79 kg) in mladince Štefana Kološe (do 63 kg), tretje mesto člana Gorazda Zelka (do 79 kg) in 5. do 8. mesto mladince Uroša Kolarica (do 71 kg).

M. J.

Strelstvo

Odlična predstava SD COAL

V 1. krogu tekmovanja v 1. državni ligi v streljanju z zračno pištolo so ekipno slavili strelci ŠSK COAL Petišovci, ki so imeli tudi posamično med prvo deseterico kar tri strelce. Rezultati, ekipno:

1. COAL Petišovci 1704 (Ciglarič 572, M. Miholič 568, Hajdu 564), 2. Olimpija Ljubljana (1693), 3. Kidričevo 1685, posamezno: 1. Zalar (Olimpija) 573, 2. Aleksan-

der Ciglarič 572 ... 4. Miran Miholič 568 ... 10. Jozsef Hajdu (vsi COAL) 564.

SD Varstroj Lendava pa je organiziralo 1. krog regijske lige v streljanju z zračno puško. Med osmimi moštvi je zmagalo SD Varstroj s 1619 krogi pred SD Strelec (Andrejci), 1615, SD Sebeborci, 1613, in SD Arcont Radgona, 1603. Posamični vrstni red: 1.

Maja Prejac (Ormož), 564, 2. Bruno Peric (Varstroj), 562, 3. Jože Terplan (Strelec), 552. V 1. krogu 3. državne lige z zračno pištolo je COAL Petišovci premagal Dornavo s 1600 : 1520. Najboljši je bil M. Cofek s 573 krogi. V 1. krogu državne lige za mlajše mladince pa je s pištolo zmagalo moštvo Ptuja (1049) pred Brežicami (1015) in COAL-om (1005).

F. B., F. H.

Odbojka

Vodstvo Prekmurcev

V 5. krogu 2. DOL za moške je Pomurje Galex Mir na domačem parketu s 3 : 0 (25 : 15, 26 : 24, 25 : 13) premagalo SIP Šempeter. To je že peta zaporedna zmaga Pomurcev, ki so prevzeli vodstvo na lestvici s 14 točkami, kolikor jih ima tudi TAB Mežica. V naslednjem krogu gostujejo v Brezovici.

Beltinci pa so v 5. krogu 3. DOL vzhod za moške prvič izgubili. Po razburljivi in izenačeni igri jih je s 3 : 2 (18 : 25, 25 : 22, 23 : 25, 28 : 26, 15 : 13) premagalo drugo moštvo Šoštanja Topol-

šice. Kljub porazu Beltinčani vodijo z 12 točkami pred Turbino, 9 (tekma manj). Naslednjič igrajo v Poljčanah. V 5. krogu 3. DOL vzhod za ženske pa so igralke Pucence z 0 : 3 (-14, -11, -21) izgubile z Novo KBM Branik II.

M. J.

Ljutomerčanke prijetno presenetile

Najprej izid 5. kola 1. SOL za ženske: Nova KBM Branik – Zav. Maribor Ljutomer 3 : 1 (22 : 25, 25 : 17, 25 : 16, 25 : 22). 6. kolo: Sloving VenusVital – Zav. MB Lju-

tomer 2 : 3 (25 : 12, 25 : 18, 19 : 25, 18 : 25, 13 : 15). Ljutomerčanke so po porazu v Mariboru (brez podajalke Saše Pirher) prijetno presenetile v Ljubljani in po zaostanku 0 : 2 v nizih zmagale s 3 : 2. Postava: Kodila, Tretinjak, Kutsaj, Ficko, Vrbančič, Oletič, Pirher, Drvarič, Jureš, Molec, Kadiš. V 7. kolu Ljutomerska vrsta gosti ekipo Prevalj.

5. kolo 3. SOL vzhod – moški: Fužinar Metal II – Ljutomer 3 : 0 (25 : 17, 25 : 19, 25 : 19). Ljutomerčani nadaljujejo s slabimi predstavami. Tokrat so gladko izgubili na Ravnah. Postava: Mihorič, Šiškin, Špilak, D. in G. Kodila, Rozman, Ramšak, Tretinjak, Kerin. V 6. kolu gosti Ljutomer ekipo Turbine.

N. Š.

Prizor s tekme v Murski Soboti. Foto: N. J.

Tenis

Največji uspeh Klepačeve

Andreja Klepač, članica Teniškega kluba Radenci, je v minulem tednu nastopila na 25.000 dolarjev vrednem turnirju Challenger v indijskem Bombaju. Kot osma nosilka je v prvem kolu premagala Rai Isciri iz Indije s 6 : 0, 6 : 4, v

osmini finala pa se je pomerila s Tajko Wilawan Choptang in po odlični igri zabeležila pomembno zmago s 6 : 1 in 6 : 2. S tem je dosegla svoj največji uspeh v članski konkurenci, saj je osvojila na lestvici WTA novih sedem točk. V

četrtfinalu jo je s 6 : 7 (1 : 7), 6 : 4 in 6 : 3 izločila Indijka Reddy Purnima. Klepačeva je skupaj z Indijko Lizo Pareira nastopila tudi v igri dvojic, vendar sta s 3 : 6 in 3 : 6 izgubili proti tretjima nosilkama Bambri - Chakravarth.

M. J.

Judo

Dvakrat Lešnjakova in Jaklinova

Na odmevnem tekmovanju v judu za pokal Heledis v Celju so v članski in kadetski konkurenci prvi dan tekmovala dekleta. Sodelovalo je 80 tekmovalk, lep uspeh pa sta dosegli članici KBV Lendava Sendi Lešnjak in Sanja Jaklin, ki sta bili po dvakrat na stopničkih. Lešnjakova je bila pri članicah v kategoriji do 57 kg

druga, pri kadetkinjah pa tretja, Jaklinova pa druga pri kadetkinjah do 70 kg in pri članicah tretja v enaki kategoriji. Sestri Delladio (JK Lendava) sta bili tretji v svojih kategorijah.

Na mednarodnem tekmovanju za Iršičev memorial v Mariboru je sodelovalo 140 tekmovalcev iz 29 klubov Slovenije, Hrvaške in

Avstrije. Član JK Lendava Blaž Mlinarič je zmagal med kadeti (do 90 kg). Goran Varga je bil drugi (nad 90 kg), Dominik Dominko pa tretji (do 60 kg). Tretja sta bila tudi prestavnika KBV Lendava Andrej Brda pri kadetih (do 73 kg) in član Ljudevit Šlebič (nad 100 kg).

F. B.

Šah

Sedem točk iz dveh dvobojev

V 6. kolu 2. slovenske šahovske lige vzhod je drugo moštvo Radenske - Pomurje premagalo Muto s 4 : 2.

Zmagali so A. Lazar, B. Hari in Buzeti, remizirala pa sta M. Ko-

vač in Režonja. V 7. kolu so Sobočani igrali neodločeno 3 : 3 z Velenjem. Zmagala sta I. Kos in Buzeti, remizirala pa A. Lazar in M. Kovač.

V skupnem vrstnem redu vodi

ravenski Fužinar s 30,5 točke, Sobočani pa si s trboveljskim Rudarjem delijo drugo mesto s 26 točkami. Zadnji dve koli bosta 20. novembra v Izlakah.

M. J.

Rokomet

Visoka zmaga in katastrofalni poraz

V 6. krogu 2. državne lige vzhod je radgonski Arcom z 38 : 21 premagal Radece, Pomurje pa je z 18 : 40 izgubilo s Šmartnim. Na lestvici se na preji vodi Atom Krško (12 točk), Radgončani so peti (6), Pomurje pa sedmo (2). V soboto ob 20. uri bo v telovadnici tretje osemletke v Murski Soboti derbi med pomurskima ekipama.

Po začetnem vodstvu gostov so Radgončani stvari hitro vrnil v svoje roke in povedli v delovno predstavo. Ramba na čelu z vratarjem rešem, to pa je omogočalo hitre protinapade in število zadetkov.

O dobri igri v obrambi se lahko pove že podatek, da so domačini v prvem polčasu prejeli vsega 9 zadetkov, medtem ko so jih sami dosegli le 19. Ker je bila tekma praktično odločena, so dobili vse priloge mladi Radgončani, ki so si nabrali dragocene izkušnje. Publiku v Apačah se je predstavila tudi nova okrepitev Radgončanov Dario Sonja, ki je dosegel na svoji krstni tekmi v modrem dresu 5 zadetkov. Strelci: Petraš 10, Zorko 8, Sonja 5, Karnež in Hojs po 4, Kajnc 3, Buzeti in Fartek po 2.

Rokometaši Pomurja pa so na gostovanju v Litiji doživeli hud poraz, ki ga tudi vratar Kristjan Bogdanovič s svojimi obrambami ni mogel preprečiti. Soboški strelci: A. Kolman, Kreft in T. Merica po 4, Lenarčič 3, Gomboc 2 in B. Merica 1.

N. M., M. J.

Hokej na ledu

Lek jesenski prvak

Z zaostalo tekmo hrvaških ekip Marathon in Mladost (5 : 5) je bil končan jesenski del prvenstva v mednarodni inter ligi v hokeju na travi. Naslov prvaka v moški konkurenci so brez poraza s 19 točkami osvojili slovenski vrhvac, hokejisti Leka Liporec Sledijo Mladost 16, Marathon (oba Hrvaška), Epitok (Madžarska) in Rača 12, Senkvice (Slovaška) 4, Moravske Toplice 2 in Ares (Madžarska) brez točk.

Med strelci je na prvem mestu Robi Mesarič (Lek), ki je dosegel na sedmih tekmah 10 zadetkov.

V ženski konkurenci je v zaostali tekmi v hrvaškem boju ekipa Zrinjevac z rekordnim rezultatom 20 : 0 premagala ekipo ZHS. Med šestimi ekipami iz treh držav je jesenska prvakinja slovaška Rača s 13 točkami pred Litomoro vcmi (Slovaška), 11 sledijo Pomurje (Hrvaška), 10 Moravske Toplice, 6 Triglav Prebuzec, 3 in ZHS (Hrvaška) brez točk.

Tonček Glaser

Liga Si.mobil
Vodafone

Gorica
obdržala
prednost

13. krog: Bela krajina – Mura 2 : 2
(2 : 2), Kumho Drava – Koper 3 : 2
(1 : 0), KD Olimpija – Maribor PL 1
(0 : 0), Zagorje – Primorje pre-
storno, Hit Gorica – Domžale 2 : 0
(2 : 0), CMC Publikum – Ljubljana
2 : 0 (2 : 0).

Sanica	14	9	3	2	20	10	30
Publikum	14	8	2	4	22	9	26
Olimpija	14	6	3	5	15	15	21
Primorje	13	5	5	3	15	8	20
Maribor	14	5	5	4	20	18	20
Drava	14	5	5	4	16	15	20
Mura	14	4	6	4	18	16	18
Ljubljana	14	3	7	4	16	18	16
Domžale	14	3	6	5	16	19	15
Koper	14	2	6	6	11	17	12
Bela krajina	14	3	3	8	11	27	12
Zagorje	13	2	5	6	8	16	11

15. krog: Mura – KD Olim-
pija, Bela krajina – Drava, Ljublja-
na – Koper, Maribor PL – Zagorje,
Primorje – Hit Gorica, Domžale –
CMC Publikum.

2. SNL

Šest točk
naskoka
Nafte

13. krog: Šmartno – Ljvar 1 : 0,
Nafta – Aluminij 1 : 1, Dravinja –
Factor 2 : 0, Dravograd – Rudar 0 :
2, Vojko – Triglav 1 : 1, Svoboda –
Izola Argeta 0 : 2.

Nafta	15	10	4	1	27	12	34
Dravinja	15	9	1	5	20	15	28
Factor	15	9	1	5	24	20	28
Svoboda	15	8	2	5	25	21	26
Triglav	15	6	6	3	29	18	24
Aluminij	15	6	3	6	26	22	21
Dravograd	15	6	3	6	24	21	21
Factor	15	6	2	7	19	23	20
Ljvar	15	6	1	8	24	25	19
Izola	15	5	1	9	18	18	16
Argeta	15	3	3	9	15	27	12
Nafta	15	2	11	2	15	44	7

16. krog: Triglav – Nafta, Alu-
minij – Šmartno, Factor – Dravo-
grad, Rudar – Svoboda, Izola Arge-
ta – Vojko, Ljvar – Dravinja.

Ženski nogomet

V derbiju
zmagalo
Pomurje

10. krog v 1. ženski ligi: Po-
murje Len Filovci – Len Sobota
13 : 0 (4 : 0), Kamen Jerič – Se-
žana VODE 1 : 2 (0 : 2), Krka –
Ljubljana Gradec 12 : 0 (5 : 0).

Nogometna ekipa Pomurja Len
Filovci so tokrat v domačem
stadionu z visokim rezultatom
zmagala igralke Len Sobote.
Po prvem polčasu ni kazi pa so v
drugi polovici igre popustile in
prejle še 9 zadetkov. V listo
zadeti so se vpisale: Korpič
2, Glavač in Zver po 2, Špur,
Črnek, Tibaut, Puhar, Mako-
vski in Zelko.

Šmarje	9	8	0	1	64	5	24
Sežana	10	7	1	2	69	11	22
Len	10	7	1	2	28	15	22
Kamen J.	9	4	0	5	25	5	12
Gradec	10	2	0	8	12	5	6
Sobota	10	0	0	10	6	7	1

Stala tekma 3. kroga med Len
Filovci in Krko bo v nedeljo, 14.
novembra, ob 11. uri.

Milan Jerše

Čukorborba – Štiri
zlati odličja

V prvi na Madžarskem je bilo
narodno tekmovalje, kjer je
nastopilo 230 mladih tekmoval-

Žalovanje za izgubljenima točkama

Bela krajina : Mura 2 : 2 (2 : 2), Stadion SRC Loka v Črnomlju, 600 gledalcev. Sodnik: Šegula (Dornava).

Strelci: 1 : 0 Mostarlič (8, 11 m), 1 : 1 Miše (13), 1 : 2 Rakovič (16, 11 m), 2 : 2 Miše (17, avto-gol).

Bela krajina: Krizmanič, Vrščaj, Rahmanović, Radas, Fartek (od 55. min. Filak), Pokleka, Lamešič, Pezdirc, Mostarlič (od 68. min. Penica), Mujakovič (od 90. min. Stojanov), Štrbac.

Mura: Mujčinovič, Žilavec, Fridl, Miše, Peršič, Rakovič (od 31. min. Ipavec), Shopov (od 71. min. Tisnikar), Kapič, Obilino, Mejač, Božič.

Rumeni kartoni: Krizmanič, Pezdirc, Štrbac (Bela krajina); Žilavec, Rakovič, Obilino (Mura).

Rdeča kartona: Kapič (Mura) v 7., Pokleka (Bela krajina) v 22. minuti.

Igralci Mure lahko žalujejo za dvema izgubljenima točkama v srečanju, kjer so bili večji del boljši in kakovostnejši nasprotnik. Veliko vlogo v končnem rezultatu sta odigrala dva faktorja: izredno blatno igrišče, ki je bilo že na meji regularnosti, in slab sodnik Šegula, ki je s svojimi neizenačenimi kriteriji razburjal tako eno kot drugo ekipo. Najbolj turbulentnih je bilo prvih sedemnajst minut. Že v 7. minuti je Kapiču pobegnil napadalec

domače ekipe Štrbac, soboški branilec pa ga je ustavil z dokaj rahlim prekrškom nekje pri robu kazenskega prostora (zaradi blata se črte skoraj niso videle, op. p.). Sodnik Šegula je pokazal na belo točko in pri tem prestrogo izključil Kapiča. Zanesljivi izvajalec enajstmetrovke je bil Mostarlič. Nato je Mura strnila vrste in začela agresivneje napadati vrata domačih. Razpoložen je bil Obilino, ki je v 13. minuti podal Mišeju, ta pa je z roba kazenskega prostora po tleh streljal v nasprotni kot vratarja, ki je slabše reagiral tudi zaradi blata – in bilo je 1 : 1. Le tri minute zatem je po levi strani prodrli Obilino. Domači vratar ga je v kazenskem prostoru potegnil za nogo, Obi se je izkušeno vrgel, Šegula pa je dosodil najstrožjo kazen za Muro, vendar se pri tem ni držal svojega kriterija, saj je vratarju Krizmaniču pokazal le rumeni karton. Če bi bil namreč Krizmanič izključen, bi bili gostitelji v velikih težavah, saj je bil zaradi poškodbe prvega vratarja rezervni varuh mreže le kadet Grahek. Kakorkoli že, Rakovič je hladnokrvno realiziral enajstmetrovko – 1 : 2. Toda le minuto zatem je kapetan domačih Rahmanović podal visok predložek v Murin kazenski prostor, Miše je z glavo želel vrniti žogo vratarju Mujčinoviču, zadel pa je le njegovo mrežo – 2 : 2.

Takrat še nihče na stadionu ni verjel, da bi to lahko bil tudi končni rezultat. In res je bilo dogajanje veliko, a žoga ni hotela v mrežo. Murini nogometaši so dvakrat zadeli prečko (Shopov in Božič), gostitelji pa enkrat (Rahmanović). Črno-beli so priložnost za zmago zapravili v začetku drugega polčasa, ko niso izkoristili kar šestih priložnosti, od katerih je imel najlepšo Shopov, pri dveh (Obi, Ipavec) pa je vratar Krizmanič izvrstno reagiral. Omeniti je treba še 22. minuto, ko je bil zaradi namernega udarca Mejača pri gostiteljih izključen Pokleka, in 31. minuto, ko se je huje poškodoval do takrat razpoloženi Rakovič.

Aleš Mejač, igralec Mure: »Vso tekmo smo narekovali ritem, vendar je bilo igrišče katastrofalno. Sami do konca srečanja sploh nismo vedeli, da je bila zaradi podobnih razmer tekma v Zagorju celo odpovedana. Res nam je lahko žal za dvema izgubljenima točkama, poleg tega pa je sodnik po krivici izključil našega igralca že na začetku tekme.«

Milan Miklavč, trener Mure: »Vedeli smo, da igra Bela krajina pred svojimi gledalci še posebej dobro. Imeli smo svoje priložnosti, ki pa jih nismo izkoristili, zato moramo biti zadovoljni s točko. Pa tudi zato, ker nekateri posamezniki v naši ekipi niso pokazali svojega maksimuma.«

T. K.

Mladinski nogomet

Naftni kadeti drugi

13. krog 2. SKL vzhod: Dravinja – Nafta 0 : 2. Vodi Železničar (35) pred Nafto (27) in Jarenino (26).

Slednja bosta v naslednjem krogu igrala derbi srečanje v Jarenini. 13. krog 2. SML vzhod: Dravinja – Nafta 2 : 3. Vodita Zreče in Jarenina (oba 29), Nafta je 8. (16).

M. J.

Nogomet

Na igrišču v Bratonicah so soboški in lendavski trenerji igrali neodločeno 1 : 1. Povedli so gostje iz Lendave, strelca je bil Tratnjek, domačini pa so izenačili po podaji Rousa. F. H.

Mali nogomet

12. kolo lige veteranov MNZ Murska Sobota: Černelavci – Rakičan 1 : 8, Tešanovci – Sebeborci 2 : 2, Rogošinci – Old Boys 2 : 4, Nemčavci – Noršinci 8 : 1, Borejci – Čarda 3 : 3, Cankova – Dokležovje 6 : 3, Bakovci – Pertoča 13 : 7.

Čarda	11	9	2	0	75	29	29
Cankova	12	9	1	2	77	37	28
Old Boys	12	9	1	2	61	37	28
Tešanovci	11	8	0	3	79	48	24
Bakovci	11	7	2	2	46	30	23
Rakičan	12	7	1	4	82	51	22
Černelavci	12	5	1	6	34	48	16
Sebeborci	12	5	0	7	43	50	15
Nemčavci	12	5	0	7	54	63	15
Pertoča	12	3	2	7	47	67	11
Rogašovci	12	3	1	8	46	62	10
Borejci	12	2	4	6	29	59	10
Dokležovje	11	1	1	9	31	76	4
Noršinci	12	0	2	10	22	69	2

Sebeborci jesenski prvak

11. kolo OLMN M. Toplice: Noršinci – Sveti Laszlo 2 : 7, Mlajtinci – Prosenjakovci 4 : 9, Sebeborci – M. Toplice 7 : 4, Trnje – Aqua 4 : 3, Ivanci – Čarda 5 : 4, Filovci – Vučja Gomila 5 : 5

2. SNL

Doma le remi Nafte

Mestni stadion NK Nafta Lendava, 800 gledalcev, sodnik Horvat (LJ), strelca: 0 : 1 Sambolec (35), 1 : 1 Ristič (90).

Nafta: Luk, Zemljič, Bukovec, Vogrinčič (Gonc, 72), Ristič, Osterc (Kokaš, 62), Dominko, Madžar, Bunc, Celcarl, Suljič.

Gledalci niso bili zadovoljni s prikazano igro domačega moštva. Preveč je bilo napačnih podaj in premalo konkretnih akcij pred vrati Strelca. Gostje iz Kidričevega so že na začetku srečanja pokazali namero, da se v Lendavo niso prišli braniti, temveč doseči zadetek. S streli od daleč so ogrožali vrata Luka. Tako so v 35. minuti dosegli tudi vodstvo. Po strelu iz kota je eden od napadalcev gostov podaljšal žogo do Sambolca, ki je z glavo zadel v polno. Lendavčani so skušali prek Rističa v 18. ter Vogrinčiča v 13. in 36. minuti doseči zadetek, vendar so bili pri strelu nenatančni. V nadaljevanju je bila boljša igra domačih, ki so želeli izid čimprej izenačiti. Zato je igra v glavnem potekala na polovici gostov. Sodnik Horvat je v 64. minuti izključil Suljiča zaradi drugega prekrška. Dvakrat je zagrozil Ristič (v 48. in 85. minuti). Izid so gostitelji izenačili v zadnji minuti srečanja. Izjemno podajajo Dominka je s kakih osmih metrov v zadetek spremenil Ristič. Gostje iz Kidričevega so prikazali eno najboljših iger v Lendavi in zaslužno osvojili točko.

Franc Horvat M.

3. SNL vzhod

Zavrč jesenski prvak, Veržej drugi

Rezultati 13. kroga: Stojnci – Kovinar Štore 6 : 3, Šoštanj – Pohorje 1 : 1, Šmarje pri Jelšah – Paloma 2 : 1, Črenšovci – Zavrč 0 : 3, Križevci – Holernuos Ormož 0 : 2, Železničar – Bistrica 5 : 0, Tišina – Veržej 4 : 4.

Puhar rešili točko

Igrišče na Tišini, 300 gledalcev, sodnik Podgorške (Kranj), strelci: 0 : 1 Vogrinčič (3), 1 : 1 Krajnc (34), 2 : 1 Krajnc (36), 2 : 2 Kovačec (45), 3 : 2 Fajfar (54), 4 : 2 Ulen (59), 4 : 3 Puhar (70), 4 : 4 Puhar (85, 11 m).

Tišina: Lejko, Kous, Krajnc, Kuzma, Granfol, Fajfar (Hozjan, 80), Pucko, Ulen, Verban, Čontala, Gomboc. Rumeni kartoni: Gomboc, Čontala, Granfol. Veržej: R. Hanžekovič, Habjanič (Rantaša, 85), Vidmar, Fras, Kovačec, Pučko, Vogrinčič, Kaučič, Sunčič, Puhar, Novak (Belec, 60).

Boštjan Puhar (na sliki) je Veržej zagotovil drugo mesto. Foto: J. Z.

Praprotnik »pokopal« Križevce

Igrišče v Križevcih, 200 gledalcev,

sodnik Šinkovec (MB), strelca: 0 : 1 Praprotnik (45), 0 : 2 Praprotnik (86).

Križevci: Kamnik, Čarni, Kerčmar, Ulen, Škerlak, Horvat, Škalič, Benck (Malačič, 61), Lepoša, Pojbič, Šnepf (Grkinič, 58). Rumeni kartoni: Škalič, Horvat, Pojbič.

Pričakovan poraz z vodilnim

Igrišče v Črenšovcih, 300 gledalcev, sodnik Partlič (Limbuš), strelci: 0 : 1 Lenart (35), 0 : 2 Golob (70), 0 : 3 Kuserbanj (86).

Črenšovci: Pečelin, Kulčar, Lazar, Matjašec (Pintarič, 75), Gyerkeš, Maučec, Hozjan, Kustec, Tkalec (G. Horvat, 68), Kavaš, D. Horvat (Čurin, 82). Rumeni kartoni: Hozjan, Kustec, Kavaš, Lazar, Kulčar. V 2. minuti je Krepek (Zavrč) zgrešil enajstmetrovko.

Zavrč	13	10	2	1	41	8	32
Veržej	13	7	3	3	31	15	24
Paloma	13	7	3	3	28	21	24
Črenšovci	13	7	2	4	21	22	23
Pohorje	13	5	6	2	17	12	21
Stojnci	13	6	2	5	32	24	20
Križevci	13	5	3	5	21	16	18
Štore	13	4	5	4	19	25	17
Ormož	12	4	4	4	22	20	16
Šmarje	12	4	2	6	17	20	14
Tišina	13	3	3	7	24	28	12
Železničar	13	3	2	8	15	29	11
Bistrica	13	2	3	8	16	39	9
Šoštanj	13	2	2	9	13	38	8

Lista strelcev: Puhar (Veržej) 12, Golob (Zavrč) in Habjanič (Stojnci) po 10 itd.

Zaostala tekma Šmarje pri Jelšah – Holernuos Ormož bo v soboto, 13. novembra. Pari 14. kroga (5. marca 2005): Šmarje pri Jelšah – Stojnci, Kovinar Štore – Zavrč, Šoštanj – Paloma, Železničar – Veržej, Črenšovci – Holernuos Ormož, Križevci – Bistrica in Tišina – Pohorje (obe 6. 3.)

Milan Jerše

Trdkova	12	3	0	9	34	53	6
Šulinci	12	0	0	12	24	100	-3

Monošter pred Tromejnikom

Končan je jesenski del mednarodne veteranske lige, v kateri je nastopilo 11 moštev iz obmejnih krajev Prekmurja in sosednje Madžarske. Osnovni namen je bil, zblížiti nogometaše, ki končujejo aktivno igranje nogometa, hkrati pa zblížiti narode na obeh straneh meje.

Rezultati zadnjega kola: Slovenska ves – ŠRD Slaveči 6 : 0, Monošter – G. Senik 8 : 1, O&V – ŠD Grad 8 : 6, ŠD Poznanovci – ŠD Stanjevci 5 : 5, Tromejnik Oldys – ŠD Srebrni breg 3 : 0, prosto ŠRD Matjaševci.

Monošter	10	9	1	0	76	26	28
Tromejnik	10	7	2	1	42	21	23
Slov. ves	10	7	1	2	62	26	22
Otovec	10	7	0	3	49	38	21
Poznanovci	10	4	2	4	27	32	14
Stanjevci	10	4	2	4	12	46	14
G. Slaveči	10	4	1	5	33	34	13
Grad	10	4	1	5	44	52	13
G. Senik	10	3	0	7	29	47	9
Matjaševci	10	1	0	9	14	412	3
Srebrni breg	10	0	0	10	15	70	0

Moj zajec

Dobila sem zajca. Dala sem ga v škatlo, da sem ga lažje božala. Naenkrat se mi je škatla prevrnila in zajec je ušel. Očka je hitro stekel za njim in uspelo mu ga je ujeti. Spet sem ga dala v škatlo. Bila sem vesela, da ga je očka ujel.

Blanka Vereš, 4. a

Nagajiv pes Piki

Piki je star štiri mesece. Njegova lastnica je Maja. Nekega dne je pobegnil od doma. Hodil je po mestu in iskal hrano. Zagledal je dečka in za njim smuknil v hišo, ko je ta odprl vrata. Pri njem se je končno najedel. Deček je odšel spat in Piki je našla dečkova mama. Odpejčala ga je v zavetišče. Nagajivca je rešil prihod Maje.

Kaja Ferencek, 4. a,
OŠ Bakovci

Zima bo prišla

Zima bo prišla
In sneg nasula na tla.
Že delali bomo snežaka,
velikega snežaka.
Na glavo dali bomo mu posodo,
tako veliko plikčasto.

Imel dolg bo šal,
kot če bi bil vojak,
trebuh bo kot bik
ali buča Nik.

Sankala se bom po griču,
dolgem kot žirafin vrat,
šviga, švaga bom letela,
kot če bila bi iz snega.

Jasmina Železen, 3. b,
OŠ Cankova

Mi in buče

Učenci 1. razreda Osnovne šole Grad smo v okviru tehničnega dne pobarvali buče. Te so nato krasile prizorišče prireditve Noč čarovnic v parku močnega gradu.

S pomočjo spretnih prstov našega varnostnika Ivana pa smo izdelali tudi čarovnice, s katerimi smo okrasili našo učilnico.

Lep jesenski pozdrav od prvošolčkov in učiteljice Metke!

Učenci 1. razreda OŠ Grad

Radgonski sedmošolci na Peci

Pred dnevi smo se odpravili učenci 7. a- in 7. c-razreda z razredničarkama Silvo Plohl in Jožico Zih v dom Peca nad Mežico na Koroškem. Ko smo prišli do doma, smo se namestili v sobe, poslušali pravila za prijetno bivanje, nato pa odšli na pohod. Zvečer smo imeli spoznavni večer. Torek je bil naporen! Spoznali smo nove učitelje, ki so nas spremljali cel te-

den. Niso bili naporni učitelji, ampak dolg pohod na Pikov vrh. Hodili smo štiri ure. Zvečer smo gledali diapozitive. V sredo smo streljali z loki; tu se dekleta nismo najbolje odrezala, smo pa bila boljša v vezanju vozlov. Ko smo razgibali prste, smo že imeli kviz Male sive celice. V četrtek smo se zbudili nekoliko prej kot ponavadi, saj smo šli obiskat rudnik Mežica.

Popoldne smo se ukvarjali z zavetišči in žuželkami. Ta dan je bil zadnji, ki smo ga v celoti preživeli v domu Peca. Petka se ni veselil nihče od nas. Avtobus je stal pred domom in treba je bilo iti domov. Pred našo prijazno šolo so nas že nestrpno pričakovali naši starši.

Tamara Serec, Gabriela Misja, Sandra Ferenc, Špela Senekovič, OŠ Gor. Radgona

Iz vrtca v Martjancih v Evropo

Letos je bilo za teden otroka geslo Evropa mladim – mladi Evropi. Za otroke v vrtcu Martjanci je Evropa že vas Sebeborci. Tako smo se v sredo kmau po malici odpravili v »Evropo«. Pot je bila dolga in naporna, saj je bilo treba prehoditi kar 2,8 kilometra, preden smo prišli v »Evropo«. To je bila

gostilna Marič v Sebeborcih, kjer so nas že pričakovali. Po naporni poti so se nam resnično prilegle pice in druge dobrote, ki so jih pripravili za nas. Še malo igre in že sta bila tu slovo in vrnitev v vrtec. Bilo nam je lepo. Hvala vam!

Silmona Kaučič,
Vrtec Martjanci

Ustanovili ekoprogramski svet

V četrtek, 14. oktobra 2004, je Vrtec Murska Sobota ustanovil ekoprogramski svet, ki šteje 10 članov. V njem so zastopani vzgojitelji, predstavnik ustanovitelja, koordinator SEG, predstavniki staršev in tehnično osebje.

Na ekoprogramskem svetu so bila sprejeta pravila za Vrtec Murska Sobota s sporočilom: »Če želimo vzgajati za jutri, moramo začeti danes. Pravila, ki jih postavljamo danes, bodo spremenila naš jutrišnji dan in našo prihodnost. Razviti želimo vrednote, ki bodo naša gonilna sila na poti uresničevanja in reševanja ekoloških problemov. Začnimo z majhnimi koraki.«

Vrtec Murska Sobota je z dosedanjim prizadevanjem na področju ekoloških vsebin dokazal in izpolnil sedem zahtevanih pogojev za pridobitev ekozastave. V mesecu aprilu 2005 pa bodo slovesno podpisali ekolistino.

Dane Katalinič, Vrtec Murska Sobota

Nova učilnica

V novo učilnico smo se preselili in zelo smo se veselili. Nove mize, table in omare smo dobili, da bi pridno se učili. Tudi umivalnike smo dobili, da bi roke si umili. V garderobi se preoblačimo in težke torbe v razred vlačimo. Učiteljica v začetku stroga je bila, a vedno petke nam je pisala.

Melisa Graj, 4. raz.,
OŠ Odranci

Spomin

Živiš le kratek čas,
a zapustiš dom, domače,
ni več tako, kot je bilo.
Pogrešajo te!
Tvoja duša živi,
a tvojega telesa ni;
tvoje oči gledajo,
a ne vidijo.
Pogrešamo tvoje telo, oči
pogrešamo tebe, ki te več ni.

Mihaela Horvat, 8. b,
OŠ Bogojna

Pravljica o mesarjih

Nekoč so živeli trije mesarji. Dva sta bila oblečena, kot se no spodobita, tretji pa je imel sebi le navadna oblačila. Nekega dne so se odpravili na količnice.

Dva sta imela s sabo mesarski pribor, tretji pa je prinesel nože, sekire, žage ... Ubili so tri prašiče. Dva sta bila ubita, tretji pa je bil pokojni. Dva mesarja sta zaslužila denar, tretji pa je ostal brez zaslužka. Gospodinja je dala pokojnega prašiča sosedu, ubita pa prijatelju, ki živi v sosednji hiši. Dva lovca sta bila srečna, tretji pa je bil vesel.

Sara Gjura, 5. b, OŠ Bogojna

DUHOVI NA DELU, LAURA VNUK, 2/8, OŠ ODRANCI

Pesem o jeseni

Rumeno listje, kam hitiš,
ne odpravljaj se nikamor,
ker veter nosi te okrog,
ne morem te ujeti.
Spustila balonček sem
in zaželela si srečo.

Sreča bila je ta,
da ujela lista sem dva.

Helena Vrtnjak,
4. raz., OŠ Odranci

Vse je tiho

Vse je tiho, nikogar ni,
ki ljubil bi, česar ni.
Pokopališče je prazno,
duše pa ne;
duše čutijo,
kar v mojem srcu
živo je še.

Lidija Pucko, 8. b,
OŠ Bogojna

Pišite tudi
po internetu:
joze.graj@p-inf.si

Irena Sedonja, se ena zlata maturantka Sprejema izzive in ni zamerljiva

Irena Sedonja iz Murske Sobotice je končala program mednarodne mature na drugi gimnaziji v Mariboru

Najprej je dve leti obiskovala gimnazijo v Murski Soboti, po čem pa je šolanje dve leti nadaljevala in končala na mednarodnem programu v Mariboru. »Za to sem se odločila zaradi radovednosti, in ker sem hotela poskusiti nekaj novega,« je povedala. In to ji je bil dober izziv, ki ga je sprejela in šolanje končala z zlato matura.

Šolski program, pouk, testi in tudi matura so potekali v angleškem jeziku, je povedala Irena. »Pri tem z angleščino ne bi smelo biti kakšnega problema, kajti glede tujega jezika, to angleščine, v času šolanja veliko pridobiš in se tudi hitro navadiš na nov sistem.«

Na koncu je opravljala mednarodno matura, tam pa so točke drugače. »Zirala sem 42 točk od 45 možnih, to je po pretvorbi v slovensko matura 33 točk, in sem tako postala zlata maturantka.«

Čeprav so na Mestni občini Murske Sobotice delali seznam zlatih maturantov, je, žal, Irena Sedonja izpadla. Bila sem na podelitvi pričeval moj nekdanji sošolcem, ki je bilo v grajski dvorani. Priznam, da me je malo zabolelo, ko je doc. dr. Mitja Slavinec govoril in povedal, da naj mi, prihodnji intelektualci, ne pozabimo na Soboti in Prekmurje, ko bomo šli čugami.

Na drugi strani pa sem bila samo ena izven zunaj Sobotice, pa so že pozabili name. Ampak jaz nisem zamerljiva in mi veliko pomeni tudi to, ker so sedaj potrdili in mi je župan Slavinec pač pozneje podelil plaketo za izstopne rezultate in moj uspeh.

Čeprav sedaj že pridno študira na drugi fakulteti v Ljubljani, smo jo spraševali tudi o tem, kako je preživela svoje najdaljše počitnice. »S prijatelji nekdanjimi sošolkami iz nekdanje Jugoslavije smo se potepali po morju, nekaj dni pa sem preživela tudi z družino na morju.«

»Sedaj pa se danes bolj posveča študiju in čaka na prve kolokvije in izpite. O tem, ali se bo po končanem študiju vrnila v domačo pokrajino, še ne ve. Pravi pa: »Mogoče je vse, kar me bo zanesla pot in kjer bom našel kakšen nov izziv.«

A. Nana Rituper Rodež

Včeraj počitnice, danes že pišejo kontrolne naloge Lepše je, če se kaj dogaja

Elias Laissani, Ljutomer: Dobro je bilo, saj smo naredili veliko zanimivega: sveče, okvirje, iz zobotrebcev in volne smo naredili dežnike. Veliko smo tudi jahali in to mi je bilo najbolj všeč. Zato sem naredil okvir, v katerega bom dal sliko z jahanja. Tudi drugače zelo rad jaham, večkrat sem že poskusil. Med počitnicami smo se zabavali, tu je boljše kot v šoli. O tem, kako smo preživeli počitnice, se bomo pogovarjali tudi s prijatelji. Če pa si samo doma, je dolgčas. In če je mi dolgčas, se poskušam igrati, očka ima mamica pa sta v službi in nimata toliko časa. Zato je boljše iti na kakšno delavnico.

Rok Pangeršič, Bučevci: Mama je na internetu našla to ponudbo za počitnice in se je odločila, da naju oba s sestro prijavi. Malo je fajn med počitnicami nekam iti, tako za razvedrilo. Če bi bil samo doma, bi bil malo zunaj, igrali bi se s prijatelji, tudi po internetu bi brskali...

Veliko boljše je, če se kaj dogaja. Šole tu sploh ne pogrešam. In ko se bo začela šola, bom zelo pogrešal ta teden, ko smo počeli toliko zanimivih stvari. Dobro bi bilo, če bi bile počitnice še malo daljše, ampak ne predolge. Tu je boljše in bolj zanimivo kot v šoli, v šoli je drugače. Pa tudi to je, da so v šoli veliko bolj nasilni, tu pa je bolj prijateljsko razpoloženje.

Nina Pangeršič, Bučevci: Sem sem prišla, ker je mama vpisala tudi brata. Tu mi je bilo najbolj všeč, ker smo jahali, spoznavali konje, pa tudi drugače smo počeli zelo različne in zanimive stvari. Najbolj všeč mi je bilo, da smo lahko jahali konje. Doma nimam konja, si pa ga zelo želim. Bolj redko imam priložnost, da ga lahko jaham.

Upam, da mi bodo kdaj kakšnega kupili, čeprav mi tega doma še niso obljubili. Ko se bo začel pouk, se bom še spominjala jahanja, večkrat bom tudi narisala kakšnega konja. Tukaj mi je bilo bolj všeč kakor v šoli.

V šoli je danes že vse po starem, hodniki so polni učencev, njihovih bolj ali manj glasnih pogovorov, šolskih torb, učiteljev z redovalnicami in običajnih šolskih skrbi. Na jesenske počitnice minulega tedna so ostali le še sladki spomini na malo daljše spanje, morda kratke počitnice v kakšnem zanimivem kraju, igre s prijatelji in tudi po dolgočasu. Mi smo se z mladimi pogovarjali, kako so ustvarjalno in v gibanju preživeli počitniške grajske dogodivščine v Raziskovalno izobraževalnem središču v Rakičanu. Delavnice je vodila Darja Gomboc.

A. Nana Rituper Rodež

Vaše pesmi

Neskončno te ljubim

Včasih se niti ne zaveš,
da ljubiš,
da imaš nekoga neskončno rad.
Jaz vem, da ljubim.
Ljubim te iz vsega srca,
ljubim te bolj kot kogar koli,
ljubim te z vso dušo
in z vsem telesom.
Le ti si odkril čar mojega telesa,
samo ti si se ljubil s menoj.
Ti si mi vzel nedolžnost,
zato, ker te tako močno ljubim,
želim, da bova vedno eno
in da se nikoli ne razideva.

Malena

Obupana

Vzemi s seboj vse,
ker nič ne rabim več,
samo ne vračaj se,
ne potrebujem tvojih sveč,
ne namišljenih solza,
dovolj je še ena rana sveža.
Zdaj dovolj mi je vsega,
ne bom preživljala novega pekla,
raje poslovala se bom od sveta.
Zaprta bom oči in zaželela si,
da, Bog, vzemi me ti,
podari mi krila srebrna,
da poletim pred nebeška vrata,
kjer ni prevar, razvrat,
tam le sreča name čaka.

Sonja

Pot

Kje je tista cesta,
ki vodila bi do te,
kje je tista pot,
kjer bi se našla?
Daleč je najina pot,
ni je še na obzorju.
Srce ve,
česar drugi ne vedo,
da si nekje,
podoba iz sanj.
Vem, našla bom cesto,
ki peljala bo do te,
vem, našla bova pot,
kjer se bova srečala.

Sonček

Vaša čustva

Tvoje laži!

Tisti dan si mi obljubil, da bova
šla skupaj ven. Kako sem se veselila
in premišljevala, kaj si bom oblekla
samo za tebe. Zato pa me je toliko
bolj razočaral tvoj klic, da ne moreš,
ker moraš pomagati doma. No prav,
sem si mislila in se hotela prepustiti
žalosti in samevanju v sobotni noči.
Tako bi verjetno tudi bilo, če me pri-
jateljice ne bi zvlekle na tisti nori
ples. Bil je prav prijeten ženski večer,
ko smo si toliko povedale tudi o svo-
jih fantih in se dobro zabavale. Ve-
čer, ko fantov resnično nismo potrebo-
vale. Potem sem te zagledala v
siju luči, kako se vrtiš z Njo. Ves na-
smejan, tudi ona je žarela v sreči.
Jaz pa sem ti verjela, da si moral
ostati doma. Tako jezna sem bila,
da sem takoj vsa objokana odhitela
domov. Seveda si v nedeljskem jutru
vse to zanimal. Dovolj mi je tvojih
laži, za vedno. To ni bilo prvič, da si
storil kaj takega, bila pa je pika na i.

Tanja

ŠOUM za povečanje prehodnosti študentov

Da bi jih več prišlo iz prvega v drugi letnik

Študentska organizacija Univerze v Mariboru je začela izvajati v letošnjem študijskem letu v sodelovanju s fakultetami za gradbeništvo in Fakulteto za strojništvo projekt tutorstvo. Študenti želijo izboljšati prehodnost iz prvega v drugi letnik, to pomeni, da se bodo študenti lahko celotno univerzo. Tutorji študenti naj bi bili študentje višjih letnikov in absolventi, ki bi jih predlagale fakultete, nadzor nad njimi pa bi imela matična fakulteta in ŠOUM.

Na ŠOUM so že izdelali prednostni seznam fakultet glede na prehodnost študentov in ugotovili, da je na Fakulteti za gradbeništvo in na Fakulteti za strojništvo prehodnost med najnižjimi, saj jih v drugi letnik napreduje povprečno zgolj tretjina vpisanih. Zato je ŠOUM začel s projektom

prav na teh dveh fakultetah, ki sta sicer pokazali zanj tudi največ zanimanja. Želja ŠOUM je, da študentje ne omagajo na študijski poti ter da dosežejo cilje, ki so si jo zadali. V primeru težav pri študiju pa jim želijo omogočiti dostop do ljudi, ki bi jim znali svetovati, jih usmerjati, motivirati in pomagati. Naloga tutorja študenta je motiviranje študentov prvih letnikov za uspešen študij, prav tako pa seznanjanje s

pastmi in težavami, ki nastajajo med študijem, ter s pričakovani profesorjev in z njihovimi dolžnostmi. Če bo uvedba tutorstva prispevala k izboljšanju študijskih rezultatov, se bodo na ŠOUM zavzemali, da bi se tutorstvo financiralo iz državnega proračuna.

»Osnovno vodilo tutorstva je uspešno študijsko napredovanje, zato želijo ŠOUM z uvedbo tutorstva na fakultetah

Univerze v Mariboru povečati prehodnost iz prvega v drugi letnik in študente dodatno motivirati ter jim svetovati,« je povedal sekretar na oddelku za univerzitetno politiko in izobraževanje ŠOUM Andrej Krček. Projekt tutorstvo bo trajal do 30. septembra 2005, v primeru vidnih uspehov pa ga bodo nadaljevali tudi v prihodnjem študijskem letu.

A. N. R. R.

Svet digitalnih tehnologij

Priredimo vamost v drugem popravku windowsov XP (2)

Varnostni center bdi tudi nad našo protivirusno zaščito. Obvestil nas bo, če nimamo nameščenega protivirusnega programa ali ga ne prepozna. Prav tako bo preverjal njegovo starost in nas opozarjal, da ga je treba posodobljati. To zagotavlja, da bo naš sistem zaščiten pred novimi virusi in črvi, ki se neprenehoma pojavljajo.

Avtomatsko posodabljanje omogoča, da se računalnik avtomatsko poveže na Microsoftovo spletno stran in pobere z nje nove popravke in varnostne dodatke za programe in operacijski sistem ter jih namesti. Za večino bo to sprejemljivo. Če pa hočemo imeti boljši pregled in kontrolo nad popravki, ki se želijo namestiti na naš računalnik, avtomatske nastavitve spremenimo. Pod posodabljanjem v varnostnem centru lahko nastavimo čas in pogostost avtomatske namestitve. Privzet čas namestitve je ponoči, to pa je lahko problem za tiste, ki svojih računalnikov ne pustijo prižganih ves čas. V nastavitvah lahko zahtevamo tudi obvestilo o novih popravkih in našo potrditev za nameščanje, lahko pa avtomatsko popolnoma izklopimo. V tem primeru lahko pridemo sami kadarkoli prek izbire »Windows Update« med programi na spletno stran posodobitev.

Novi popravek za windowse prinaša tudi zaščito pred včasih zelo nadležnim nenadzorovanim odpiranjem oken med brskanjem po internetu z internet explorerjem (»Pop-up Blocker«). Nekateri drugi brskalniki (Mozilla, Netscape, Opera) imajo to zaščito že vključeno. Slaba stran te zaščite je dejstvo, da se lahko prepreči prikaz tudi kakšnega potrebnega dodatnega okna, kot je prijavna forma za vnos dodatnih podatkov. Zaščito lahko izklopimo v internet explorerju v meniju orodja (»Tools«) in izbiro Pop-up Blocker. Tukaj lahko prav tako nastavimo ali odstranimo zaščito samo za določene strani. Zaščita pred nevarnimi vsebinami je razširjena tudi na prikaz posebnih vsebin spletnih strani. To velja predvsem za razne aktivne vsebine, kot so flash, video in podobne komponente, ki so ob nastavitvi popravka precej onemogočene. Zaradi tega lahko trpi vsebina strani, ki ponuja neko posebno funkcionalnost. V takšnih primerih lahko sporočimo programu, katerim spletnim stranem zaupamo in zaščite ne potrebujemo. To prav tako nastavimo v meniju orodja in izbiro internetnih nastavitev (»Internet Options«). Tu izberemo zavihek varnost (»Security«) in varne strani (»Trusted Sites«), kjer lahko dodamo zeleno stran.

Kljub dobrim in slabim posledicam Microsoftovih popravkov se jim zaradi varnosti verjetno ne bomo mogli izogniti. Zato jih poskušajmo čim bolj izkoristiti.

Mag. Matej Gomboš, univ. dipl. inž. rač. in inf.

Ekoturje

Odpadna blata

Pri obdelavi odpadnih voda zgoščujemo in spreminjamo suspendirane in raztopljene snovi v usedljivo obliko, ki jo je mogoče ločiti od tekoče faze. Z odstranjevanjem usedljivih snovi iz odpadne vode pridemo do precejšnjih količin koncentriranega blata. Tekočinska frakcija predelane odpadne vode običajno potuje v nadaljnjo obdelavo ali se zadosno očiščena varno izpušča v površinske vode, nakopičeno blato pa se iz naprave odstranjuje in gre v nadaljnjo obdelavo ali se deponira na posebnih odlagališčih. Odpadno blato je treba obdelati tako, da so zagotovljeni njegovi ekološko spremenljivi parametri: toksičnost, vonj, vsebnost bakterij, nadaljnja razgradnja.

Pri čiščenju odpadnih voda ločimo dve vrsti blata:

- blato - predstavlja nakopičene usedljive trdne snovi, odstranjene iz različnih vrst vod z naravnimi ali umetnimi postopki;
 - aktivno blato - predstavlja nakopičeno biomaso (kosme), ki nastane pri obdelavi odpadne vode z rastjo bakterij in drugih mikroorganizmov, običajno v prisotnosti raztopljenega kisika.
- Poleg trdnih snovi sveže blato običajno vsebuje tudi visok odstotek vode (več kot 90 %), posledica česar so velike količine blata. Zato moramo blato še dalje obdelovati, da iz njega odstranimo vodo ter povzročimo nadaljnjo razgradnjo. Pri kakovostni obdelavi blata se zmanjša njegov volumen. Če so blata namenjena za deponije ali polja, jih je treba prej še stabilizirati, da se zmanjšata vonj in vsebnost gnajočih sestavin in mikroorganizmov in da na deponiji ne pride do gnitja in izluževanja blata.

Končne produkte, ki nastajajo pri tem procesu, poskušamo koristno uporabiti, če je le mogoče ob upoštevanju veljavnih predpisov.

V ekološkem pogledu bi bila najboljša recirkulacija na kmetijske površine, vendar današnja odpadna blata velikokrat niso primerna za to, ker je vsebnost škodljivih snovi previsoka, prav tako pa mora ustrezati bakteriološkemu kriteriju. Te snovi bi s pronicanjem zopet lahko prišle v stik s podtalnico, zato blata deponiramo na komunalnih deponijah ali v skrajnem primeru, če je blato preveč onesnaženo, na posebej urejenih odlagališčih, od tod pa jih lahko prevažamo v termično obdelavo, kjer sta najpomembnejša postopka sežig in sosežig, kot pomembna alternativa pa se pojavlja oksidacija v tekoči fazi.

B. Žajdela, ekoturje@email.si

POMURSKA LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Depresija

Depresija je bolezen, ki negativno vpliva na kakovost človekovega življenja. Vpliva na razpoloženje, mišljenje, vedenje in vodi do socialne osamitve človeka.

Razlikovati je treba med prehodno slabo voljo z žalostnim razpoloženjem in depresijo. Depresivni ljudje ne morejo prisiliti sami sebe, da bi se bolje počutili. Stanje se jim zdi brezizhodno in obupujejo na vsakem koraku. Simptomi se stopnjujejo, povečuje se tveganje za samomor.

Kdo lahko zapade v depresijo?

V depresijo lahko zapade kdorkoli. Nekateri so zanjo občutljivejši in dovzetnejši kot drugi. To velja zlasti za manj samozavestne in labilne osebnosti, ki gledajo na svet pesimistično. Depresija se pogostejše pojavlja v različnih generacijah iste družine, to pa kaže na dedovanje. Mnogi zapadejo v depresijo, kadar so čustveno prizadeti. Depresija se lahko kaže kot posledica načina življenja, stisk, žalovanja, odtujenosti ali neurejenih socialnih razmer. Pogosto postanejo depresivni tisti ljudje, ki trpijo zaradi kroničnih bolezni. Velikokrat pa tudi po akutnih dogodkih, npr. po prebolelem miokardnem infarktu. Depresija se pogosto spregleda pri starejših. Visoka pojavnost depresije je pri starejših osebah v negovalnih ustanovah in domovih. Bolniki in svojci pri starostniku ne prepoznajo prikritih depresivnih simptomov. Prikrivajo depresivno razpoloženje, pritožujejo se nad strahom, tesnobo in telesnimi simptomi (glavobol, bolečine v trebuhu, tiščanje v prsih, nespečnost, utrujenost, zaprtost, ...). Pri ženskah je pojavnost dvakrat pogostejša kot pri moških. Ženske se na težave odzivajo bolj čustveno, s prevzemom kri-

razkrivajo zdravilne skrivnosti

ve in zapiranjem vase. Večino žensk spremljata v reproduktivnem obdobju razdražljivost in depresija. Razpoloženske motnje se kažejo pred menstruacijo, ko se spremeni raven hormonov.

Kako se kaže depresija?

Depresija je bolezen z mnogimi obrazy. Najbolj pogosti simptomi, ki jih lahko opazimo pri bolniku z depresijo, so upočasnenost, žalost, potrnost, nezainteresiranost. Človek je brez prave volje do česar koli. Spremljata ga nemoč in občutek krivde. Je prestrašen, zaskrbljen in razdražljiv. Bolezen se lahko izraža v nespečnosti oz. drugi skrajnosti - čezmernem spanju. Depresivni človek se izogiba stiku z ljudmi, išče samoto, zapira se vase. Zanimarja samega sebe in okolico, v kateri živi. Zmanjšan je seksualni nagon. Bolj ko depresija napreduje, tem bolj človek »tone«.

Brigita Gider, mag. farm.

Varuje srce in ožilje

Za solze, ki običajno spremljajo rezanje čebule, so krive žveplene spojine. Te pomagajo zniževati količino maščob v krvi in preprečujejo poapnitev arterij. Kvercetin zmanjšuje nevarnost za nastanek srčnih obolenj, saj med drugim spodbuja nastanek dobrega holesterola v krvi in znižuje raven slabega. Česen pa vsebuje naravne anilinske lante, ki pomagajo pri redčenju oziroma razmaščevanju krvi (njihovo delovanje je podobno delovanju aspirina).

Iz hladilnika na obraz

Tako kot nam poleti pri hladni pijači iz hladilnika, naši koži ustrezajo ohlajeni preparati. Nekatera ličila se dajo tako tudi laže nanesti, na primer rdečilo za ustnice ali lak za nohte. Tudi losijon za telo, ki smo ga imeli v hladilniku, bo bolj pomiril zaradi sonca razdraženo in opečeno kožo.

Šminke, svinčniki za oči ali obrobe ustnic se na toplem zmehčajo, zato jih težje nanesemo. Torej jih hranimo v hladilniku. Tudi lak za nohte se pri višjih temperaturah hitreje zgosti. Zato strokovnjaki priporočajo, da ga damo dobro zaprtega v hladilnik eno uro prej, preden si bomo nalikovali nohte. Tako ohlajen lak bomo laže nanesli na nohte.

Okrepimo telo!

Jesen poleg pisanih listov in sladkih sadežev prinese tudi kihanje, smrkanje, glavobole in utrujenost. Zdi se, kot da nas tegobe neprestano držijo v primežu vse zimske mesece in izzvenijo šele spomladi. Da nas prihajajoči hladnejši meseci ne bi povsem izželi, moramo poskrbeti za boljšo odpornost. Pijmo dovolj tekočine in se gibajmo na svežem zraku!

Gibajmo se skupaj

Nenehno smo v časovni stiski, pehamo se za materialnimi dobrinami, pozabljamo pa na osnovne vrednote, ki so pogoj za srečno družino.

Zdravje je gotovo ena najpomembnejših, čemur kaže nameniti veliko več pozornosti. Gibanje, rekreacija in šport so lahko v družini močan povezovalni element, ki se obdrži skozi več generacij.

Prijetnejše ohranjanje vitkosti

Ne bo vam treba stradati in se ubadati s strogimi dietami, če boste upoštevali naslednje nasvete:

- zvečer jejte čim manj, ta obrok pa naj vsebuje le beljakovine,
- omejite količino sladkorja, vendar ni treba uživati povsem nesladkane hrane,
- čaj, kavo ali kakav si namesto z običajnima dvema ali tremi žličkami osladite s polovično dozo sladkorja,
- jedi z naravno vsebnostjo sladkorja (sadje) in tistih dovolj aromatičnih ne sladkajte,
- izogibajte se bonbonom, čokoladi, sladkemu pecivu, kremam in namazom,
- če ste ljubitelj čokolade, se enkrat ali dvakrat tedensko »pocrkljajte« s koščkom čokolade, nikakor pa ne s celo tablico,
- namesto kompota, kandiranega ali konzerviranega sadja v

sladkornem sirupu uživajte raje sveže, zamrznjeno ali posušeno sadje,

- namesto sladoleda si privoščite sorbet ali zamrznjeno sadno peno,
- željo po kremnih in čokoladnih rezinah potešite z okusnim tiramisujem,

- upoštevajte, da je tudi moč bogat s sladkorjem (večnamenska prehrana, ki vsebuje veliko sladkorja, mu bolj prijazna),
- v hrani čim bolj uživajte, zato jo dolgo žvečite in obdržite v ustih. Ko vam spolzi po grlo, je užitek konec: ostanejo le se-

Na kaj moramo paziti doma in pri delu

Morebiti bo kakšen nasvet na prvi pogled smešen, vendar boste njegov pomen prav gotovo spoznali takrat, ko boste začutili ostre bolečine v hrbtu.

- Pri umivanju zob stojimo zravnano in se ne sklanjamo nad umivalnik; če pa že, se z eno roko opremo na umivalnik.
- Glavo si umivamo stoje v kabini za prhanje ali kleče v kopalni kadi.
- Čevlje si obuvamo sede ali poklekemo na eno koleno.
- Pri delu s sesalnikom za prah se držimo zravnano in uporabljamo ustrezne podaljške ali poklekemo na eno koleno.
- Pri likanju uporabljamo likalno desko, ki jo nastavimo v višino bokov, z eno nogo stojimo

na pručki ali likamo sede na stolu, ki mu lahko prilagajamo višino.

- Dojenčka previjamo vedno na

normalno visoki mizi, nikoli na postelji ali kavču.

- Pri ročnem pranju manjše stvari operemo v umivalniku. Če

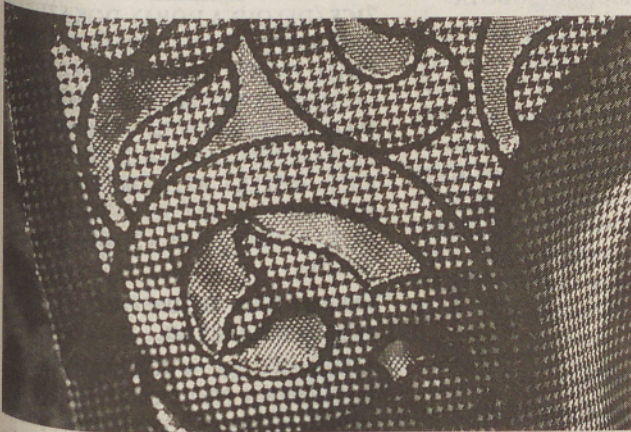
peremo kaj večjega, si na kopalno kad položimo banjo.

- Stranišna školjka naj bo čim višja. Sedimo na robu, za pomoč pri sedanju in vstajanju nam bo na steno dobro pritrjen ročaj.
- Za sedenje uporabljamo ne preveliko visoke stole, po možnosti s stranskimi oporami. Sedenje na nizkih in mehkih temeljih in kavčih je sicer udobno, vendar najslabša možna izbira za varovanje hrbtenice.
- Ležišče mora biti ravno in dovolj trdo, blazina pa nizka in ne premehkha.
- Čevlji naj imajo debel, preden in ne pregledak podplati, preden naj ne bo višja od 5,5 cm.

BESSEDE MODE

Dekorativno

V umetniškem smislu je dekorativno vse, kar izziva oko, kar je čutno lepo in seveda očem ugodno. Dekorativno vrednost ima vse, kar je v likovni strukturi kontrastno, oblikovno čisto, ploskovno, konstrukcijsko ostro in kar se točno ponavlja.

Narava je bogat vir izkušenj in inspiracije. Z njo je povezana tudi dekoracija. Sama beseda dekoracija izhaja iz latinskega »decorare«, ki pomeni prikriti ali prilagoditi se. To zlahka opazimo v naravi, kjer so oblike in barve prilagojene stvarjem in njihovi okolici. V naravi torej dekoracija stvari prikriva ali odkriva in ima zavarovalno funkcijo.

Ornament all okras

Ornament je oblika dekoracije, ki je pogosto v službi slikarstva, kiparstva in arhitekture. Najdemo ga tudi na tkanini, kjer ima pomembno vlogo poudarjanja celote ali povezovanja delov v celoto. Ornament je spremljevalec in tolmač oblike. Poudarja tudi proporc in ritem ter funkcijo oblike. Pogosto oblike izrazi in označuje, v nasprotnem primeru pa je nepotreben in nadležen kot kič. Pri tkanju in pletenju je

ornament prepoznaven z metrično vsebino. Enakomerno križanje in vzlanje niti vzbujata v človeku ornamentalne ideje. Različni načini prepletanja niti ustvarjajo vzorčenje, vzorec pa je v bistvu že okras.

Ker je okraševanje prastara lastnost človeštva, zasledimo ornament v različnih oblikah. Vemo, da je človek krasil vse, kar je napravil, ljubil in cenil, vključno s svojim telesom.

Nakit tako postane pomemben označevalec ne le delov telesa, temveč tudi osebnosti. Nakit je bil in je še vedno v te-

sni zvezi z ljubeznijo. Prav zato ni čudno, da si človek svoje telo ureja tako, da je mikavno. K temu spadajo tudi obleka, pričeska in ličenje.

Ornamenti so tudi dogovorjeni znaki, ki jih ljudje v svojem času in prostoru sprejmejo in razumejo prek konvencionalnih elementov, ki so v skladu z ritmom življenja in mišljenja. So tudi v zavesti ljudi kot del narodnega zaklada, podobno kot sta jezik in pisava. V narodnih ornamentih prevladujejo nageljni, mak, sončnice in tudi pavi ter petelini. Iz geometrije so značilne peterokrake in šesterokrake zvezde, kvadrati, krogi, spirale itd.

Odenimo se v dekorativne tkanine in si nadenimo nakit, s katerim povemo o sebi več. Nikar ne pretiravajmo, saj je to najlažje opaziti.

Tatjana Kalamar Morales, univ. dipl. inž. obl.

Optimizem – pomemben spodbujevalnik

»Naša pot ne vodi po mehki travi, to je gorska steza s številnimi skalami. Vendar pa vodi navzgor, naprej proti soncu.« (Ruth Westheimer)

Optimizem tako kot upanje predstavlja intenzivno pričakovanje, da se bodo stvari kljub oviram in frustracijam dobro iztekle. Če na optimizem pogledamo s stališča čustvene inteligence, je ta sredstvo, ki nas v spopadu s težavami brani pred padci v brezčutnost, brezup in depresijo. Skupaj s svojim »najbližjim sorodnikom« upanjem tudi optimizem prispeva pomemben delež k življenju.

Optimizem lahko opredelimo glede na način, kako si ljudje razlagajo vzpone in padce. Seliman v knjigi Daniela Golemana Čustvena inteligenca pravi takole: »Optimisti si padec razlagajo kot okoliščino, ki jo je mogoče spremeniti, da jo naslednjič, ko se spet znajdejo v njej, lahko premagajo, medtem ko se pesimisti zaradi spodsrljaja kaznujejo in krivijo zanj eno od svojih značajskih potez, zaradi katere so brez moči, da bi kar koli spremenili.« Iz te trditve pa izvirata dva načina, kako se ljudje znajdejo v življenju. Mateja in Sandra sta pred časom izgubili službo. Mateja, ki je po naravi optimist, se je dejavno in polna upanja lotila načrtovanja iskanja nove zaposlitve. Iskala je pomoč, spraševala za nasvete, saj je verjela, da ji bo uspelo. Sandra je običajna v veri, da ne more storiti ničesar, kar bi ji pomagalo premagati oviro, da bi se vnovič zaposlila. Zato si ni prizadevala najti nove zaposlitve, saj je bila prepričana, da je prejšnjo izgubila zaradi osebnih lastnosti, ki jo bodo vedno znova onemogočale.

Optimizem in upanje sta zelo pomembna in je njun vpliv mogoče zaslediti na več področjih, od predvidevanja študijskega uspeha, pri prodaji, športu, umetnosti itn. Leta 1894 so petsto brucev, vpisanih na Univerzo v Pensilvaniji, vključili v preizkuse za ugotavljanje optimizma pri študentih. Ugotovili so, da so preizkusni za ugotavljanje optimizma zanesljiveje napovedali uspeh študentov tega letnika kot pa točke, zbrane pri inteligenčnih testih, in ocene iz gimnazije. Seligman je tudi ugotovil, da zavarovalniški agenti, ki so po naravi optimisti, v začetku svoje poslovne poti, torej v prvih dveh letih, prodajo 37 odstotkov več zavarovalnih polic kot k pesimizmu nagnjeni agenti.

Vidimo, da je optimizem ključen za naš uspeh v življenju. In zakaj je tako? Naše

življenje je sestavljeno iz vzponov in padcev. Čustveni odziv na padec oz. poraz pomembno vpliva na sposobnost, da zbe-

remo dovolj spodbude za nadaljnje delo oz. pot naprej. Če se na poraz odzovemo pesimistično, zaidemo v obup, če pa nanj pogledamo z zornega kota optimista, se v nas rodi upanje.

To, ali je naš pogled na svet pesimističen ali optimističen, je zelo odvisno od temperamenta. Zavedati se je treba, da je mogoče temperament z izkušnjami preoblikovati in da se je optimizma in upanja mogoče naučiti. Psihologi imenujejo sposobnost obvladovanja optimizma in upanja osebna učinkovitost, zaupanje, da imamo premoč nad dogodki v svojem življenju in da smo kos vsem izzivom. S tem ko naprej razvijamo spretnosti, si krepimo občutek učinkovitosti, ki nam zagotavlja večjo fleksibilnost, ko moramo rvegati ali se odzvati različnim izzivom. Ko uspešno premagamo takšne izzive, globoko v sebi stopnjujemo občutek osebne učinkovitosti. To pomeni, da sta naš optimizem in upanje del nas. S tem pa smo si zagotovili, da smo sposobni bolje izkoristiti vse svoje spretnosti in biti uspešni na različnih življenjskih področjih.

Mag. Silmona Šarotar Žižek

Varčevanje z gorivom

Ali bo nafta še dolgo edino avtomobilsko pogonsko gorivo? Bo! Tehnološki razvoj gre namreč le v smeri zmanjšanja emisij izpušnih plinov, pa še to samo na Japonskem in v Evropski uniji. Ob divjanju cen nafte strošek porabe goriva ni več zanemarljiv. In če k ekonomskim prištejemo še ekološke negativne vplive, potem je razvijalcem novih modelov avtomobilov že dolgo jasno, da se bodo morali potruditi pri iskanju alternativnih pogonskih virov.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Naročilo stvari na sejmu

Po navadi je mogoče na raznih sejmih tudi kaj naročiti oz. kupiti. Tako je tudi gospa, ki nas je poklicala, na sejmu naročila kuhinjski aparat, za kar je plačala tudi aro. Ko je prišla domov, je po tehtnem premisleku ugotovila, da aparata ne bi vzela, in se je odločila, da bo pogodbo razdrila in zahtevala vračilo denarja.

To možnost je imela zapisano tudi v pogojih poslovanja podjetja tako, da je bil kakršen koli dvom o tem, da ji denarja ne bi vrnil, povsem odveč. Žal se je zmotila, saj ji je podjetje vrnilo le polovico vplačane are, drugi del pa so zadržali za manipulativne stroške, vsaj tako so pojasnili. Ker se z načinom poslovanja podjetja ni strinjala, nas je prosila za nasvet. Ker gre za pogodbo, sklenjeno zunaj poslovnih prostorov, ima potrošnik pravico, da v petnajstih dneh podjetju sporoči, da odstopa od pogodbe. Podjetje mu mora takoj, ko je to mogoče, vendar pa najkasneje v petnajstih dneh po prejemu sporočila o odstopu, vrniti vsa vplačila. Gospa jih je seznanila z določili Zakona o varstvu potrošnikov in svojo zahtevo po celotnem vračilu are. Že naslednji dan jo je direktor obvestil, da so ji preostanek plačane are že nakazali, saj mu je tržna inšpekcija potrdila navedbe stranke. **Delovni čas pisarne v M. Soboti:** telefonsko svetovanje v ponedeljek, torek, sredo in četrtek od 9. do 14. ure, osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 9. do 14. ure, tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota. **Delovni čas pisarne v Ljutomeru:** telefonsko in osebno svetovanje v četrtek od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III. nadstr.), Ljutomer, tel. (02) 584 90 44 – int. 75.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Pojasnilo

V prejšnji številki Vestnika (4. november) je bila v članku Kako čimbolj zmanjšati stroške ogrevanja zapisana napačna interpretacija podatkov.

V poglavju Koliko porabijo v kurilni sezoni je bil namreč objavljen podatek:

»Doselej obravnavane javne stavbe se ogrevajo s kurilnim oljem (vrtec Radenci in OŠ Kapača) in zemeljskim plinom (OŠ Radenci in Zdravstvena postaja Radenci). Ti so v zadnji kurilni sezoni porabili skoraj 2,4 milijona litrov kurilnega olja, dobrih 45.000 litrov utekočinjenega naftnega plina, blizu 15.000 kubičnih metrov lesa in lesnih ostankov, blizu 640.000 kWh električne energije in več kot 3,6 milijona kubičnih metrov zemeljskega plina.«

Iz zgornjega teksta je namreč mogoče razbrati, da so toliko kurilnega olja, naftnega plina, lesa, elektrike in zemeljskega plina porabili samo zgoraj omenjene javne stavbe.

Pravilno pa je:

Vsi doslej obravnavani porabniki energije v občini (vsa gospodinjstva, doslej analizirane javne stavbe, tri centralne kotlovnice ter vsa večja in nekaj izbranih manjših podjetij) so porabili v zadnji kurilni sezoni skoraj 2,4 milijona litrov kurilnega olja, dobrih 45.000 litrov utekočinjenega naftnega plina, blizu 15.000 kubičnih metrov lesa in lesnih ostankov, blizu 640.000 kWh električne energije in več kot 3,6 kubičnega metra zemeljskega plina (največja porabnika slednjega sta podjetji Radenska Zdravilišče Radenci, d. d., in Radenska, d. d.).

Fazan s suhimi slivami

1200 g fazanovih prsi s kožo, sol, poper, rožmarin, 5 cl olja, 450 g belega radiča, 40 g sladkorja, 20 g masla, 10 cl zelenjavne osnove, 15 cl rdečega vina (modra frankinja), 100 g suhih sliv brez koščic, 5 g škrobne moke

Suhe slive namočimo v vodi. Fazanove prsi pod hladno vodo operemo, osušimo ter natremo s soljo, poprom in rožmarinom. Vse skupaj damo v pekač, pokapljamo z oljem, damo v pečico in pečemo približno 30 minut. Med tem večkrat zalijemo, da se meso ne izsuši. Med tem si pripravimo radič, ki ga operemo in narežemo na široke rezance. V kozici raztopimo polovico sladkorja in dodamo maslo, da se speni. Nato dodamo radič in ga med mešanjem z vseh strani v maslenem karamelu popečemo do rjave barve. Zalijemo z zelenjavno osnovo, solimo in hitro zdušimo. Preostanek sladkorja raztopimo v ponvi, malo karameliziramo in zalijemo z vinom. Dodamo namočene slive, prevremo in zgostimo s škrobno moko, ki smo jo razmešali z malo vode od namočenih sliv. Začnimo s soljo in poprom. Pečene prsi razkosamo, zložimo na krožnik ter obložimo z radičem, slivami z omako in rdečim zeljem v testu.

Rdeče zelje v maslenem testu

250 g maslenega testa, 1 jajce, 400 g rdečega zelja, 120 g čebule, 5 cl olja, 20 g sladkorja, 30 cl rdečega vina, sol, poper

Zelje narežemo na tanke rezance. Čebulo narežemo na kocke in na olju v kozici prepražimo. Dodamo sladkor, premešamo, dodamo narezano zelje, solimo, popramo in zalijemo z vinom. Počasi

dušimo do mehkega. Dušeno zelje ohladimo. Masleno testo na pomokani deski razvaljamo 3 mm debelo. Razrežemo na štiri enake dele. Vsako krpo nadevamo z ohlajenim zeljem, zavijemo, robove stisnemo in damo v pomaščen pekač. Premažemo z razžvrkljanim jajcem in 20 minut pečemo v pečici pri 170 °C.

Šarkelj z bučnim semenom

14 cl mleka, 20 g kvasa, 10 g kristalnega sladkorja, 120 g margarine, 100 g sladkorja v prahu, 1 vanilin sladkor, 1 jajce, 3 rumenjaki, 320 g mehke moke, limonina lupina, ščep soli, 60 g čokolade, 50 g bučnih semen, 50 g rozin

Iz mleka, kvasa in kristalnega sladkorja pripravimo kvasec in pustimo, da vzhaja. Margarina, vanilin sladkor in sladkor v prahu penasto umešamo. Postopoma dodajamo jajce in rumenjake ter ponovno mešamo do penastega. Vzhajani kvasec pomešamo z rumenjakovim maslom, limonino lupino, soljo in moko. Stepamo toliko časa, da se pojavijo mehurčki in dobi testo svetlo lesk. Nato testo pokrijemo in pustimo na toplem vzhajati 30 minut. Testo s kuhaličnico ponovno stepamo. Na koncu dodamo rozine, grobo sesekljano čokolado in prav tako sesekljano bučno seme. Enakomerno pregnetemo. S testom napolnimo pomaščen in pomokan model za šarkelj, sega naj do polovice modela. Na toplem naj še enkrat vzhaja 15 minut. Pečemo 50 minut pri 175 °C. Po potrebi ga pokrijemo z alu folijo, da površina ne bo preveč započena. Ko je šarkelj pečen, še vročega zvrnemo na kuhinjsko desko in potresemo s sladkorjem v prahu. Režemo popolnoma ohlajenega.

Z našega štedilnika

Breda ČASAR,
kulinjski mojster
v M. Soboti

Kostanjeva juha

500 g pečenega olupljenega kostanja, 80 g čebule, 20 g česna, 30 g masla, 80 cl zelenjavne osnove, 20 cl sladke smetane, sol, poper, limonin sok, 100 g zajčjega hrbta brez kosti

Kostanj grobo nasekljamo. Čebulo olupimo in sekanemo na drobne kocke. Česen olupimo in sekanemo. V kozici segrejemo maslo, na njem popražimo čebulo, dodamo česen, premešamo, dodamo tri četrtine kostanja, malo popražimo ter zalijemo z zelenjavno osnovo in sladko smetano. Pokrijemo in počasi kuhamo 20 minut. Nato juho piriramo ter začnimo s soljo, poprom in limoninim sokom. Preostali kostanj hrustljivo popražimo ter na olju v ponvi opečemo z vseh strani, tako da je sredina rožnata. Nato ga narežemo na tanke rezine. Juho nalijemo v krožnik, v sredini zložimo rezine zajčjega hrbta in potresemo s praženim kostanjem.

Prosta delovna mesta – aktualne potrebe na dan 11. 11. 2004

Upravna enota GORNJA RADGONA

DELAVEC BREZ POKLICA

NATAKAR/ICA; določen čas 3 mes, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 1 mes, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin; rok prijave: 12. 11. 2004; RODOS D. O. O. GORNJA RADGONA, LJUTOMERSKA CESTA 28, 9250 GORNJA RADGONA

VZDRŽEVALEC STROJEV

VZDRŽEVALEC KOVINARSKIH STROJEV; nedoločen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo; rok prijave: 20. 11. 2004; PL - SISTEMI D. O. O., PARTIZANSKA C. 42, 9250 GORNJA RADGONA

LIČAR

AVTOLIČAR; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo, DELO JE V PE GORNJA RADGONA; rok prijave: 08. 12. 2004; METTIS INTERNATIONAL D. O. O. MARIBOR PODRUŽNICA GORNJA RADGONA, LJUTOMERSKA CESTA 6, 9250 GORNJA RADGONA

OBLIKOVALEC KOVIN

PREOBLIKOVALEC KOVIN; nedoločen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo; rok prijave: 20. 11. 2004; potrebno število delavcev: 2; PL - SISTEMI D. O. O., PARTIZANSKA C. 42, 9250 GORNJA RADGONA

VARILEC

VARILEC; nedoločen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo; rok prijave: 20. 11. 2004; potrebno število delavcev: 2; PL - SISTEMI D. O. O., PARTIZANSKA C. 42, 9250 GORNJA RADGONA

AVTOLIČAR

AVTOLIČAR; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo, delovne izkušnje 3 leta, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo, urejevalniki besedil - osnovno, DELO JE V PE GORNJA RADGONA; rok prijave: 08. 12. 2004; METTIS INTERNATIONAL D. O. O. MARIBOR PODRUŽNICA GORNJA RADGONA, LJUTOMERSKA CESTA 6, 9250 GORNJA RADGONA

STROJNIK GRADBENE MEHANIZACIJE

STROJNIK - UPRAVLJALEC Z LAHKO IN TEŽKO GRADBENO MEHANIZACIJO; določen čas 3 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 6 mes, oster vid, ročne spretnosti; rok prijave: 27. 11. 2004; PETEK IVAN S. P. ELEKTRO PETEK, ŠRATOVCI 57, 9252 RADENCI

KUHAR

KUHAR - PRIPRAVA HRANE; NATAKAR - STREŽBA HRANE IN PRIJAJČ; alternativna izobrazba: NATAKAR; določen čas 1 leto, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 2 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo, delo s preglednicami - osnovno; rok prijave: 27. 11. 2004; potrebno število delavcev: 2; ZRNIC MARJAN S. P., GOSTILNA VRTNICA, ZGORNJE KONJIŠČE 2, 9253 APAČE

NATAKAR

NATAKAR/ICA; določen čas 3 mes, 20 ur / teden, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 2 leti, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, LAHKO BREZ POKLICA Z IZKUŠNJAMI; VRLINE: PRIJAZNOST,

POŠTENOST DELA PRI BLAGAJNIŠKEM GOTOVINSKEM POSLOVANJU; ZAŽELJENA STAROST DO 25 LET, IZJEMOMA LAHKO VEČ; rok prijave: 13. 11. 2004; KUZMIČ D. O. O. PODJETJE ZA TRGOVINO IN GOSTINSTVO, ČRNCI 67, 9253 APAČE

KV NATAKAR/ICA; določen čas 3 mes, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 1 mes, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin; rok prijave: 12. 11. 2004; RODOS D. O. O. GORNJA RADGONA, LJUTOMERSKA CESTA 28, 9250 GORNJA RADGONA

ELEKTROTEHNIK ELEKTRONIK

VZDRŽEVALEC ELEKTRO OPREME NA STROJIH; nedoločen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, nemški jezik - zadovoljivo; rok prijave: 20. 11. 2004; PL - SISTEMI D. O. O., PARTIZANSKA C. 42, 9250 GORNJA RADGONA

INŽENIR ELEKTROTEHNIKE ZA ENERGETIKO

PROJEKTANT/KA III. ; PROJEKTIRANJE ELEKTRO INSTALACIJ, TEHNOLOGIJO; alternativna izobrazba: INŽENIR STROJNIŠTVA; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; nemški jezik - dobro, urejevalniki besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, delo z bazami podatkov - osnovno, MOŽNOST ZAPOSLOTITVE PRIPRAVNIKA/CE; rok prijave: 12. 11. 2004; ARCONT PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT, D. D., LJUTOMERSKA CESTA 29, 9250 GORNJA RADGONA

Upravna enota LENDAVA

KLJUČAVNIČAR

REZKALEC - REZKANJE NA OBDELOVALNIH STROJIH; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 2 mes, oster vid, ročne spretnosti, hrvaški jezik - zadovoljivo, slovenski jezik - zadovoljivo; rok prijave: 12. 11. 2004; KODBA FRANJO S. P. TOLERANS, DOLNJA BISTRICA 72, 9232 ČRENŠOVCI

STRUGAR

STRUGAR - STRUŽENJE NA OBDELOVALNIH STROJIH; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 2 mes, oster vid, ročne spretnosti, hrvaški jezik - zadovoljivo, slovenski jezik - zadovoljivo; rok prijave: 12. 11. 2004; KODBA FRANJO S. P. TOLERANS, DOLNJA BISTRICA 72, 9232 ČRENŠOVCI

DOKTOR MEDICINE

ZDRAVNIK/ZDRAVNICA V SNMP; alternativna izobrazba: DOKTOR MEDICINE SPECIALIST SPLOŠNE MEDICINE; nedoločen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 4 mes, voz. izpit kat. B, slovenski jezik - zelo dobro, VELJAVNA LICENCA ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE ZA PODROČJE SPLOŠNE MEDICINE, DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE; rok prijave: 12. 11. 2004; ZDRAVSTVENI DOM LENDAVA, KIDRIČEVA ULICA 24, 9220 LENDAVA - LENDVA

DOKTOR STOMATOLOGIJE

ZOBOZDRAVNIK/ZOBOZDRAVNICA; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 4 mes, voz. izpit kat. B, slovenski jezik - zelo dobro, VELJAVNA LICENCA ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE ZA PODROČJE SPLOŠNE MEDICINE, DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE; rok prijave: 12. 11. 2004; ZDRAVSTVENI DOM LENDAVA, KIDRIČEVA ULICA 24, 9220 LENDAVA - LENDVA

Upravna enota LJUTOMER

ELEKTROMONTER

MONTER HLADILNIH NAPRAV, ELEKTROMONTER, MONTER INSTALACIJ; določen čas 6 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 3 leta, voz. izpit kat. B, fizična moč, organiza-

cijske sposobnosti, ročne spretnosti; rok prijave: 12. 11. 2004; PEGAS D. O. O., TRGOVINA IN STORITVE, J. BAUKARTA 16, 9240 LJUTOMER

NATAKAR

NATAKAR/ICA; alternativna izobrazba: POMOŽNI GOSTINSKI DELAVEC; določen čas 3 mes, deljen delovni čas; delovno mesto je prosto; po dogovoru; komunikativnost / delo z ljudmi; rok prijave: 23. 11. 2004; PETOVAR HELENA S. P., DNEVNI BAR URŠKA, RAJH NADE ULICA 22, 9240 LJUTOMER

NATAKAR/ICA; alternativna izobrazba: DELAVEC BREZ POKLICA, POMOŽNI DELAVEC; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo, voz. izpit kat. B, IZOBRAZBA NI POGOJI, MOŽNOST PODALJŠANJA ZAPOSLOTITVE; ZAŽELJEN ŽENSKI SPOL; rok prijave: 04. 12. 2004; STANKOV ŽIVKO-GOSTILNA, VERŽEJ, MLADINSKA 8, 9241 VERŽEJ

EKONOMSKI TEHNIK

SKLADIŠČNIK; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 6 mes, delovne izkušnje 3 leta, organizacijske sposobnosti, ročne spretnosti, angleški jezik - zadovoljivo, urejevalniki besedil - zahtevno, delo s preglednicami - zahtevno, delo z bazami podatkov - zahtevno, poznavanje operacijskih sistemov - zahtevno, IZPIT ZA VILIČARISTA; rok prijave: 14. 11. 2004; CLEANGRAD D. O. O., UL. RADA PUŠENJAKA 1, 9240 LJUTOMER

Upravna enota MURSKA SOBOTA

GRADBENI DELAVEC

POMOŽNA DELA V GRADBENIŠTVU, TEREEN PO SLOVENIJI; nedoločen čas, enoizmensko delo; predvideno plačilo: 130.000 SIT neto; delovno mesto je prosto; takoj; fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, ročne spretnosti, slovenski jezik - osnovno; rok prijave: 20. 11. 2004; ARIFAJ AZDREN S. P. DEGRAD ARIFI MARIBOR, DOBRAVSKA 7, 2001 MARIBOR

ŠIVALEC TEKSTILIJ

LIKANJE, POPRAVILO OBLAČIL, DELO S STRANKAMI (DELO V MURSKI SOBOTO); alternativna izobrazba: ŠIVILJA; določen čas 5 mes, deljen delovni čas; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 2 leti, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti; rok prijave: 08. 12. 2004; GERIČ TOMAŽ S. P., ZADRUŽNA 12, 9232 ČRENŠOVCI

MIZAR

POMOŽNA DELA V MIZARSKI DELAVNICI - POMOČ PRI POSAMEZNIH DELIH, KOT SO KRAJE, SKOBLANJE, REZKANJE LESA, POMOČ PRI DELU S STROJI, LAKIRANJE, LEPLJENJE, MONTAŽA (DELO SE OPRAVLJA V HRASTJE-MOTA OBČINA RADENCI); določen čas 4 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 1 mes, voz. izpit kat. B, fizična moč, oster vid, ročne spretnosti, LAHKO TUDI DRUGI POKLIC; rok prijave: 20. 11. 2004; potrebno število delavcev: 2; HART GRADNJE D. O. O., PUHOVA ULICA 18, 2001 MARIBOR

MIZARSKA DELA - MERJENJE, SKOBLANJE, REZKANJE IN OBLIKOVANJE LESA NA LESNOOBDELOVALNIH STROJIH, LEPLJENJE, BRUŠENJE, BARVANJE, MONTAŽA NA TERNU (DELO SE OPRAVLJA V DELAVNICI HRASTJE-MOTA OBČINA RADENCI); določen čas 4 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 2 mes, delovne izkušnje 3 leta, voz. izpit kat. B, fizična moč, oster vid, ročne spretnosti, POKLICNA ALI SREDNJA ŠOLA; rok prijave: 20. 11. 2004; potrebno število delavcev: 2; HART GRADNJE D. O. O., PUHOVA ULICA 18, 2001 MARIBOR

KLJUČAVNIČAR

VARILEC Z A-TESTOM CO2; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; voz. izpit kat. B, SPREJEMAJO PISNE VLOGE (PROŠNJE) NA SEDEŽ PODJETJA; MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; rok prijave: 20. 11. 2004; potrebno število delavcev: 10; HORVAT ROBERT S. P., TROPOVCI, KOLESARSKA UL. 10, 9251 TIŠINA

ZIDAR

ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE; alternativna izobrazba: ZIDAR ZA ZIDANJE IN OMETAVANJE; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 1 mes, delovne izkušnje 3 leta; rok prijave: 08. 12. 2004; META GRADBENIŠTVO D. O. O., MELINCI 137A, 9231 BELTINCI

DIMNIKAR

KV DIMNIKAR; določen čas 6 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 8 let, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, oster vid, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin, SPREJEMAJO PISNE VLOGE (PROŠNJE), pred oddajo vlog kontaktirajte delodajalca; rok prijave: 16. 11. 2004; ABD DIMNIKARSTVO D. O. O., LENDAVSKA 57, 9000 MURSKA SOBOTA

KV DIMNIKAR; določen čas 6 mes, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 8 let, voz. izpit kat. B, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, oster vid, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin, SPREJEMAJO PISNE VLOGE (PROŠNJE), pred oddajo vlog kontaktirajte delodajalca; rok prijave: 16. 11. 2004; ABD DIMNIKARSTVO D. O. O., LENDAVSKA 57, 9000 MURSKA SOBOTA

VOZNIK AVTOMEHANIKA

VOZNIK; določen čas 6 mes, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo, delovne izkušnje 2 leti, voz. izpit kat. C, E, ADR; KANDIDATI NAJ POKLIČEJO ZA RAZGOVOR; rok prijave: 12. 11. 2004; RITLOP RENATO S. P., RENATO & CO AVTOPREVOŽNIŠKO, MARKOVCI 4, 9204 ŠALOVCI

PRODAJALEC

PRODAJALEC (POMOČ PRI PRODAJI, UREJANJE IZLOŽB IN LOKALA), PRODAJA NAKITA IN POLDRAGIH KAMNOV; določen čas 1 leto, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; takoj; poskusno delo 3 mes, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, ročne spretnosti, TRGOVSKA (ALI USTREZNA) IZOBRAZBA; rok prijave: 12. 11. 2004; SERVOCOM D. O. O. MARIBOR, ULICA HEROJA ŠERČERJA 53, 2000 MARIBOR

NATAKAR

NATAKAR/ICA; alternativna izobrazba: DELAVEC BREZ POKLICA; določen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; LAHKO KATERIKOLI DRUGI POKLIC; ZAPOSLOTITEV ZA TOREK, SREDO IN ČETRTEK; MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; rok prijave: 20. 11. 2004; MEOLIC ZVER DARJA S. P., OKREPČEVALNICA DADA, BAKOVCI, SOBOŠKA UL. 6, 9000 MURSKA SOBOTA

NATAKAR/ICA; določen čas 3 mes; delovno mesto je prosto; po dogovoru; delovne izkušnje 3 mes, LAHKO KATERIKOLI DRUGA IZOBRAZBA; rok prijave: 12. 11. 2004; ŽALIG MIROSLAV S. P., DNEVNI BAR AS, LIPOVCI 15, 9231 BELTINCI

STROJNI TEHNIK

STROJNO KLJUČAVNIČARSKA DELA, ROKOVANJE Z MERILNO TEHNIKO, SAMOKONTROLA OPRAVLJENIH DEL, ROKOVANJE Z RAZMNI STROJI, IZDELAVA KOVINSKIH PREDMETOV, ROČNA ORODJA; alternativna izobrazba: KLJUČAVNIČAR; določen čas, dvo ali več izmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 1 leto, voz. izpit kat. B, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, oster vid, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin, VOJLA DO DELA, TIMSKO DELO; rok prijave: 11. 11. 2004; INOKS D. O. O. ČERNELAVCI, GORIČKA ULICA 150, 9000 MURSKA SOBOTA

EKONOMSKI TEHNIK

ZAVAROVALNI ZASTOPNIK; alternativna izobrazba: TRGOVINSKI POSLOVODJA, GIMNAZIJSKI MATURANT; določen čas 6 mes, gibljiv/nestalen urnik; delovno mesto je prosto; po dogovoru; voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, LASTEN

PREVOZ; NAJMANJ V. STOPNJA IZOBRAZBE KATERIKOLI SMERI; rok prijave: 27. 11. 2004; potrebno število delavcev: 4; ADRIATIC-ZAVAROVALNA DRUŽBA KOPER PE MURSKA SOBOTA, ARHITEKTA NOVAKA 13, 9000 MURSKA SOBOTA

DIPLOMI RANI INŽENIR AGRONOMIJE (VS)

INŠPEKTOR ZA OKOLJE - INŠPEKTOR III. - OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA; RAZPISNI POGOJI SO NAVEDENI V URADNEM LISTU RS Z DNE 5. 11. 2004; alternativna izobrazba: UNIVERZITETNI DIPLOMI RANI BIOLOG; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; delovne izkušnje 5 let, voz. izpit kat. B, madžarski jezik - tekoče, slovenski jezik - tekoče, urejevalniki besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, SPREJEMAJO PROŠNJE Z DOKAZILI; PRIDOBILJENI IZOBRAZBI, KOPIJA VOZNIŠKEGA DOVOLJ. IN DELOVNE KNJIGE ŽICE (DELOVNA DOBA), DOKAZILO O DRŽ. IZPITU IZ JAVNE UPRAVE IN STROJ. IZPITU ZA INŠP., IZJAVO O IZPOLN. POGOJEV IZ 2. ODST. 88. ČLENA ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENCIH; rok prijave: 12. 11. 2004; MIN. ZA OKOLJE, PROSTOR IN ENER., INŠPEKT. RS ZA OKOLJE, PROSTOR, EN. OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA, Kardoševa ulica 2, 9000 MURSKA SOBOTA

UNIVERZITETNI DIPLOMI RANI INŽENIR STROJNIŠTVA

ORGANIZACIJA IN VODENJE PROJEKTOV, ZNANJE PROJEKTIRANJA KOVINSKIH KONSTRUKCIJ, ORGANIZACIJA DELOVNIH SKUPIN, ROKOVANJE Z MERILNO TEHNIKO, PODLAGA ZA NABAVO MATERIALA, FLEKSIBILNOST DELA; alternativna izobrazba: DIPLOMI RANI INŽENIR STROJNIŠTVA (VS); določen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 3 mes, delovne izkušnje 3 leta, voz. izpit kat. B, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, oster vid, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin, vodenje večjih skupin, urejevalniki besedil - zahtevno, delo s preglednicami - zahtevno, poznavanje računalniških omrežij - zahtevno, poznavanje operacijskih sistemov - zahtevno, DOBRE IDEJE IN IZVIRNOST RAZMIŠLJANJA, ORGANIZIRANOST, TEŽNJA PO DATNEM IZOBRAŽEVANJU, PRISTAJLJIVOST KEGA DELA, POMOČ SODELAVCEM, ZELO DOBRO ZNANJE NEMŠKEGA ALI ANGLEŠKEGA JEZIKA; rok prijave: 11. 11. 2004; INOKS D. O. O. ČERNELAVCI, GORIČKA ULICA 150, 9000 MURSKA SOBOTA

UNIVERZITETNI DIPLOMI RANI PRAVNIK

PRAVNIK/PRAVNICA; določen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; poskusno delo 6 mes, delovne izkušnje 3 leta, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, angleški jezik - dobro, urejevalniki besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, SAMO STROJNO OPRAVLJANJE ZAHTEVNOSTI, STROKOVNIH NALOG, OPRAVLJENJE VOSODNI IZPIT, DELOVNE IZKUŠNJE S PODROČJA DEL. RAZMERIJ, MOŽNOST ZAPOSLOTITVE ZA NEDOLOČEN ČAS; rok prijave: 12. 11. 2004; MURA EFD D. D., PLESE 2, 9000 MURSKA SOBOTA

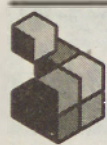
PRAVNIK/PRAVNICA, PRIPRAVNIK; določen čas 1 leto, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; komunikativnost / delo z ljudmi, angleški jezik - dobro, urejevalniki besedil - osnovno, delo s preglednicami - osnovno, delo z bazami podatkov - osnovno; rok prijave: 11. 11. 2004; MURA EFD D. D., PLESE 2, 9000 MURSKA SOBOTA

UNIVERZITETNI DIPLOMI RANI INŽENIR ARHITEKTURE

UNIV. DIPL. INŽ. ARHITEKTURE; alternativna izobrazba: UNIVERZITETNI DIPLOMI RANI INŽENIR STROJNIŠTVA; nedoločen čas, enoizmensko delo; delovno mesto je prosto; po dogovoru; delovne izkušnje 2 leti, voz. izpit kat. B, fizična moč, komunikativnost / delo z ljudmi, organizacijske sposobnosti, oster vid, ročne spretnosti, vodenje manjših skupin, zahtevni jezik - dobro, urejevalniki besedil - zahtevno, STROKOVNI IZPIT NA IZS OZ. ZAS. POOBlašČENI PROJEKTANT IZS OZ. ZAS. rok prijave: 04. 12. 2004; RAJNIK OTOK P. RATING MURSKA SOBOTA, ŠERČERJEVO NASELJE 18, 9000 MURSKA SOBOTA

VESTNIK

Mnogim je v tolažbo to,
da se plinom vdajajo,
če je kdo labilen tič,
k sebi zvabi ga hudič.

izber.si

Mali oglasi poslej tudi na spletnem portalu izber.si!

 - Ugodne cene oglasov na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Male oglase sprejemamo vsak delavnik od 9. do 14. ure, v ponedeljek do 18.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 831 18 98 ali po e-pošti: oglasi.vestnik@p-tmf.si ali na spletnem mestu izber.si.

>> Izber.si oglasi, označeni s to ikono, so objavljeni tudi na spletnem mestu www.izber.si, kjer si lahko ogledate tudi seznam daljši opise oglaševanega predmeta ali storitve.

Prejeli smo

Ravnatelj »ni ukinil« šolske avtobusne proge

V Barometru, Vestnikovi rubriki, je bilo zapisano (ni pomembno na čitavo pobudo), da sem bolj ali manj samovoljno in tudi na pobudo občine Razkrižje ukinil eno šolsko progo. Bralci morajo spoznati celotno zgodbo, zato podatke navajam malo podrobneje.

Že v lanskem šolskem letu smo se dogovarjali z ustanoviteljico, občino Razkrižje, o šolskih prevozihi, ki so, po zadnjih podatkih, v letu 2003 obremenili občinski proračun za 3,2 milijona tolarjev. Poskušali smo vso zadevo zaključiti tako, da bo predvsem varno za učence. Tako smo lani izvajali prevoze štirikrat dnevno: 2x zjutraj in 2x po pouku, ne oziroma na oddaljenost od šole. Prevoze je koristilo cca. 40 učencev.

Vsi, ki smo zaposleni v šolstvu, bolj ali manj dobro vemo, kdo so upravičenci do šolskih prevozov. To so učenci 1. razreda devetletke in vsi ostali učenci, ki so oddaljeni več kot 4 kilometre od šole. Takšnih učencev je na naši šoli izredno malo.

Z novim šolskim letom smo prevoze pričeli z zgolj dvema vožnjama: 1x zjutraj in 1x po pouku. Takoj je nastal velik »revolt« staršev in po treh dneh smo prevoze pomaknili na običajno obliko: 2x zjutraj in 2x po pouku. Starši so tudi na prvem skupnem roditeljskem sestanku izražali nezadovoljstvo, ki je bilo naperjeno zoper vodstvo šole in samo organizacijo šolskih prevozov. Vse starše želim obvestiti, čeprav sem od začetka tega šolskega leta to opravil že nekajkrat, da nisem pravi naslov za stresanje jeze glede izvajanja šolskih prevozov. Finančno jih pokriva občina Razkrižje, oni razpisujejo in potrjujejo izvajalca prevozov in tudi spreminjajo možnost izvajanja le-teh glede na finančno obremenitev občinskega proračuna.

Trenutno izvajamo »okrnjene« šolske prevoze: 1x zjutraj (učenci, ki nimajo predure, koristijo bi vanje v organiziranem jutranjem varstvu) in 2x po pouku. Moram priznati, da so kritike staršev neupravičene, saj se vodstvo šole v navezi z občino Razkrižje zelo trudi ugoditi prošnjam, pobudam, ne pa tudi neprehtnim zahtevam le-teh. Tudi trenutni prevozi so še vedno začasni, dokler ne ugotovimo dejanskega stanja na terenu (koliko učencev vstopa oziroma izstopa na kateri postaji). Prav gotovo pa ne bomo mogli ugoditi vsem prošnjam in zahtevam staršev, ki bi želeli enostavno, da se njihove otroke pripelje domov, kadar bi to oni želeli. Potem lahko izvajamo šolske prevoze v razmaku ene ure skozi cel šolski dan.

Veliko je bilo spregovorjenega tudi na temo varnosti, ki jo mora in tudi jo zagotavlja šola sama, prav gotovo pa k temu veliko pripomore tudi občina. Kar je v naših močeh, storimo sproti, nekatere zadeve pa ostajajo v pristojnosti institucij, kamor ne seže niti naš glas.

Vsem staršem v zaključku sporočam, da nismo in ne ukinjamo šolskih prog, temveč samo ratio-

naliziramo možnost izvajanja teh. V upanju, da nam to v najkrajšem možnem času uspe, bomo vsi skupaj veseli strpnosti in razumevanja. Revolti, takšni ali drugačni, s teh ali katerih drugih strani, ne prinašajo nič dobrega. Vredno pa se je potruditi in razumeti dejstva, ki morebiti pred časom niso bila nikoli izpostavljena, s tem pa tudi ni bilo dežurnih krivcev.

Bojan Macuh, ravnatelj OŠ Razkrižje

Menedžerji o medijih – mediji o podjetjih

Novinarji menedžerjem

Iskreno smo po več kot desetih letih trdega dela veseli, da so menedžerji najbolj zadovoljni prav s poročanjem Kanala 10 in da smo se končno našli tudi na straneh lokalnega tednika. Na Vestnikovi šesti strani (dne 21. oktobra 2004) med drugim tudi piše, citiram: »Žal pa v Pomurju še vedno nimamo regijske televizijske postaje in bojim se, da bo to vlogo prevzela RTS.«

Rada bi pojasnila, da je TV Idea – kanal 10 pomurska regionalna televizija, saj je njen program viden na območju Prekmurja in Prlekije. Toda letos se je v času pridobivanja statusa televizije posebnega pomena morala preimenoovati v lokalno televizijo zato, ker na območju Pomurja ne živi toliko prebivalcev, kot jih za regionalne zahteva Zakon o medijih v 77. členu, ki pod točko 1 določa:

»Lokalni televizijski program je program, ki je namenjen prebivalcem ene ali več lokalnih skupnosti oz. območja, na katerem živi največ deset (10) odstotkov prebivalstva Republike Slovenije ...«. Gre torej za pravni nesmisel, ki dokazuje, kakšen je odnos prestolnice, v katere ministrskih kabinetih in gospodarskih interesnih združenjih nastajajo neživiljski zakoni in neuporabni pravilniki »strokovnjakov«, do regij, kot je naša. V slovenskem parlamentu prejšnjega sklica so poslanci vladajoče stranke celo preprečili sprejem zakona o regijah. Eden od nekdanjih pomurskih poslancev, ki je zdaj veleposlanik, pa je s svojim odhodom iz parlamentarne dvorane povzročil, da za medije pomemben zakon, ki bi uravnovesil razmerja med nacionalno in regionalnimi oziroma lokalnimi televizijami, ni bil sprejet.

Kar se tiče prizadevanj RTS, da bi za vsako ceno prišla v soboški kabelski sistem, pa ni bojazni, da gledalci zato ne bi spremljali lokalnega, saj jih Mariborska kronika gotovo ne zanima tako, kot jih dogajanje v domači pokrajini. In to na obeh straneh reke Mure, kjer je viden program TV Idea na kanalu 10. Zato tudi dejansko smo regionalna televizija, čeprav imamo uradno le status lokalne – televizije posebnega pomena. Edine v Pomurju, ki pa žal nima v zakonu določenih odstotkov prebivalstva Slovenije.

Brigita Bavčar, odgovorna urednica
TV Idea – kanal 10

motorna vozila

CITROEN AX 1,1 i, FERST, letnik 1994, prodam. Tel.: 041 744 717. m20406

GOLF II, letnik 1988, 1,3, na bencin, registriran, prodam. Tel.: 041 604 962. zvečer. m20408

CITROEN XSARO 1.4, LETNIK 1997, prevoženih 93.000 km, klima, prodam. Tel.: 031 831 812. m20411

živali

PRAŠIČE, TEŽKE OD 130 DO 200 kg, kupim. Tel.: 031 520 288. m20410

srečanja

VAS JE STRAH SAMOTE V DOLGIH JESEN-SKIH VEČERIH? Nevezani pridite v »ZDRAVILNI DOTIK«. Primerne partnerje za občasna srečanja ali resno zvezo smo našli že več sto osebam in tudi za vas ga imamo. Tako bo vaše samote konec. Želimo posredovalnica v »Zdravilnem dotiku« Majda Šiftar, s. p., Gederovska 14 Črnelavci, tel.: 521 14 28, 041 285 615. M20424

posesti

HIŠE, KLETI, PARCELE ZA VAS kupimo/prodamo: M. SOBOTA-ČENTIBA-ZDRAVILNIŠČA z okolico ali v Kopru. Vabimo vas tudi v ŽENITNO POSREDOVALNICO: KOPER-M. Sobota. SONJA Angelca, s. p., Prekmurske čete 110, Črenšovci, tel.: 031 520 135, www.beli-grad.4t.com. m20328

KUPIM ZEMLJIŠČE, NAJRAJE NA GORIČKEM, del zazidljiv, voda, elektr. GSM: 040 369 433. m20426

POSLOVNE PROSTORE NA PETANJCIH 65a damo v najem. Tel.: 041 705 065. m20393

STANOVANJSKO HIŠO, takoj vseljivo v Lemerju, prodam. Tel.: 041 516 855, popoldan m20396

SOBO v bližini Ekonomske šole v M. Soboti, s souprabo kopalnice, dajo v najem. Tel.: 051 369 883. m20399

Ko je hudo, me pokliči!

telefon
Samaritan
080 1113

POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT - TRGOVINO v ulici Juša Kramarja 19 v Črenšovcih prodam. Tel.: 02 570 17 60. m20405

VINSKO KLET Z VINOGRADOM ali SADO-VNJAKOM, k. o. Bogojina - Filovci, kupim. Tel.: 031 281 623. m20415

Prodamo stanovanja v centru Šavei: od 47 m2 do 125 m2, podaljšana 3. gr. faza (tlaki, strop, vse inštalacije do stanovanja), klet, urejeno parkirišče, cena 600 eur/m2 (oz. tolarska protivrednost) plus 8,5 % DDV, inf.: Dill, d. o. o., Slovenska 39, 9000 Murska Sobota, GSM: 031 668 749, tel.: 02/530 47 40. m20417a

MAČKOVCI – prodamo starejšo kmečko hišo, prtično, podkleteno, za adaptacijo ali nadomestno gradnjo, s poslopjem, skupna velikost 174 m2, starost pribl. 54 let, elektrika, vodnjak, parcela 2919 m2, cena 4.800.000,00 sit, šifra 8260, inf.: 031 668 749, 02/ 530 47 40, Dill d.o.o., Slovenska 39, 9000 Murska Sobota m20417

Prodamo poslovni objekt, gostinski lokal in trgovina, velikost 270 m2, zemljišče 3580 m2, leto izgradnje 1931, adaptacija 1981–1988 inf.: Fintrade Consulting, d. o. o., Tržaška ul. 132, 1000 Ljubljana, GSM: 041 707 347. m20417

NA GORIČKEM prodajo hišo s kmetijskim poslopjem in nekaj zemlje. Tel.: 041 567 436. m20418

OPREMLJENO STANOVANJE V BAKOVCIH damo v najem. Tel.: 041 334 581. m20422

V OKOLICI RADENCEV PRODAMO NEZAZIDANO STAVBNO ZEMLJIŠČE, 17 arov, na lepi lokaciji. Tel.: 041 399 981. m20423

KUPIM STANOVANJE v Murski Soboti. GSM: 040 369 433. m20427

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR STEYR 8130 prodam ali zamenjam. Tel.: 041 560 199. m20387

PLUG REGENT, dvobrazdni, navadni, s predplužniki, malo rabljen, prodam. Tel.: 041 543 684. m20414

MULČER TZ 225 in cepilec za drva prodam. Tel.: 041 328 410, 538 14 74. m20409

BRANE, predsetvenik 220 Becker, nemški, Monosem, 4-redni, z dognovajnikom, 2 kotilna boksa za svinje prodam. Tel.: 557 12 42. m20389

PRODAM ŠKROPILNICO, 200 litrov. Tel.: 031 540 700. m20412

KUPIM teleta za nadaljnjo rejo. Tel.: 041 282 110. m20413

kmetijski pridelki

KUPIJO ZADNJI NAKLADALNIK hlevskega gnoja, trosilnik hlevskega gnoja in čistilno za gnojevko Ukrajina. Tel.: 041 667 637. m20391

ZELJE – VARAŽDINSKO IN RDEČE – kupo no prodam. Po želji brezplačno namestimo. Tel.: 541 22 03, Martin Duh, Melinci 142. m20403

razno

HIŠNI »ŠANK« z nadgradnjo, 1,6 m, 8000 SIT, in elemente za les. hišno ograjo prodam. Tel.: 041 606 167. m20383

ŠTEDILNIK NA DRVA prodam. Tel.: 041 328 232. m20384

4 ZIMSKE GUME S PLATIŠČI 185-75-13, 4 za ford fiesto prodam. Tel.: 529 12 15. m20416

PSIČKA, kokeršpanjelka, rjave barve, majhne rasti, stara 10 let, iz Murske Sobote, se je izgubila. Najditelj dobi lepo nagrado. Tel.: 522 10 37. m20421

delo

SI-GRAD GRADBENIŠTVO, Ermer Čehić, s. p., Razlagova 22, Maribor, za nedolga časa zaposli več zidarjev, tesarjev in po-možnih gradbenih delavcev. Vloga za delo na naslov podjetja. Za dodatne informacije pokličite 041 939 810. m20382

IŠČEMO zastopnike za prodajo kmetijske mehanizacije – traktorjev na terenu. Za zeleni so ljudje z izkušnjami in znanjem v traktorskih. Tel.: 03 425 76 81, Interces-sio, d. o. o., Kraljevičeva Marka 19, 2000 Maribor. m20407

Ljubiteljstvo konj ni dobičkonosno, je pa lepo

Ves prosti čas za kasača

Štefan Zadravec pobudnik ustanovitve konjeniškega kluba v Lipi

Štefan Zadravec iz Lipe se ukvarja s kmetijstvom na domači kmetiji. Pred sedmimi leti se je odločil, da bo kupil mlado kobilo in jo redil zgolj ljubiteljsko oziroma zato, kot je sam povedal, ker na vsako kmetijo sodijo tudi konji.

Štefan ima danes v hlevu dve kobili pasme ljutomerski kasač. Prizadeva si, da bi v Lipi ustanovili konjeniško društvo oziroma klub. V registrirano društvo bi se lahko vključili rejci konj iz okolice, ne le iz obči-

ne Beltinci, kjer je vedno več rejcev pretežno toplokrvnih pasem. Te pasme konj so primernejše za športno jahanje, saj so lažji in v teku hitrejši kot hladnokrvne pasme kmečkih konj.

Rejci iz okoliških krajev so med seboj že povezani in sodelujejo. Štefan je zastopnik rejcev konj iz Ižakovca, Melinca in Lipe. Tako bo na jurjevo konec meseca aprila na njegovi parceli v Lipi žegnanje konj in pričakujejo tudi druge konjenice.

V teh treh vaseh je vsega skupaj kar 12

konj. Štefan organizira, da se njihova »konjenica« udeležuje festivalov, sprevedov in drugih prireditev, kamor jih povabijo. Na srečanjih jezdi ali pa se peljejo v dvosedu. Tako v nekdanjih kmečkih oblačilih na konjskem hrbtu prikažejo življenje v preteklosti, ko so bili konji nepogrešljivi na vsaki večji kmetiji.

Kot nam je še povedal, članom v društvu ne gre za zaslužek na račun konjev, saj jih redijo le iz ljubiteljstva.

Bojan Zadravec

V SPOMIN

12. novembra bo minilo leto žalosti od takrat, ko nas je za vedno zapustil naš dragi

Aleksander Kozar

iz Murske Sobote

Vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, mu v spomin poklonite cvetje ali prižgete svečo ter ga ohranjate v lepem spominu – prisrčna hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

Slavko Stajanko

s Cankove

Mineva leto žalosti, odkar te ni, a spomin nate z nami živi.

Iskrena hvala za vsako lepo misel, za položen cvet in prižgano svečo na njegovem preranem grobu.

Vsi njegovi

izber.si

Izber.si – Veselovnenki portal malih oglasov
Odslej lahko na spletno stran svoj mali oglas za eno od slovenskih časopisov, pregledujete tam objavljeno ponudbo, prebrskate rumeno stran, ter pustite, da vas pritegnejo najnovejši kadrovske oglasi. Brezplačno po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udeleženo.

SODELUJEJO:

DELO NOVICE
NOVI TEDNIK

 primorske
novice

VESTNIK

GORANSKI GLAS

TEDENIK

*Ko življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot;
a žarek je usahnil;
ostala je le bolečina
in tiha solza večnega spomina.*

ZAHVALA

26. oktobra 2004 se je po daljši bolezni v 85. letu starosti izteklo življenje našemu dobremu možu, očetu, staremu očetu, dedku, tastu in sorodniku. K večnemu počitku je odšel

Emil Pinter

iz Nemčavec 34

Z žalostjo in bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno ali pisno izražena sožalja, darovane vence, cvetje, sveče in prispevke v humanitarne namene.

Hvala vsem, ki ste prišli in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala dr. Rupertu Muhru za pomoč pri zdravljenju njegove bolezni.

Zahvaljujemo se tudi duhovnikom Leonu Novaku in Simonu Severju za pogrebni obred ter pokojnikovim prijateljem - pevcem za odpete žalostinke.

Hvala tudi govornikom Štefanu Barbariču in Filipu Matku za ganljive besede slovesa ter domačim pogrebem in pogrebništvu Banfi za izvedbo pogreba. Za izrečeno sožalje se posebej zahvaljujemo kolektivu OŠ Šalovci in učencem podružnične šole Markovci, delavcem kolektiva Telekom Slovenije iz Murske Sobotice ter predstavnikom KS Nemčavci in Rdečega križa.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemoči vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

V 68. letu je po hudi bolezni umrl naš dragi mož, oče in dedi

Martin Jerič

iz Rakičana, Št. Kovača 4

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in dobrotelne namene ter nam pisno in ustno izrazili najgloblje sožalje. Hvala govornikom g. Casarju, g. Karoliju in g. Viragu za poslovične besede.

Lepa hvala zdravnikom in zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka v Rakičanu.

Posebej se zahvaljujemo lovsem Lovske družine Rakičan in sosednjim lovskim družinam, lovskemu pevskemu zboru in lovskim rogištom.

Vsi njegovi

Mnogo prezgodaj nas je zapustil

Milan Tomac

univ. dipl. inž. strojništva
roj. 1. 7. 1942 v Srednji Bistrici

Od njega se bomo poslovili v petek,
12. 11. 2004, ob 15. uri iz vežice svetega Nikolaja
na Plečnikovih Žalah v Ljubljani.

Zbogom, drago mu Prekmurje!

Vsi njegovi

Piran, Ljubljana, Srednja Bistrica, 8. 11. 2004

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre, le daleč je ...
in čaka, da snidemo se spet ...*

V SPOMIN

Marija Tkalec

iz Črenšovec
1941–1996

Ivek Tkalec

1972–1994

Za vsako dobro misel, za vsak zastal korak, za vsak položen cvet in vsako prižgano lučko – vam iskrena hvala!

Vsi vajtni

ZAHVALA

V 69. letu starosti
nas je zapustil
dragi mož, oče,
dedi in sorodnik

Vendel Kepe

iz Tomšičeve 56 v Murski Soboti

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom za darovano cvetje, sveče in svete maše, otroškemu dispanzerju v Murski Soboti, gospodu duhovniku, cerkvenim pevcem in pogrebništvu Komunala za lep pogrebni obred.

Vsem hvala!

*Žalujemoči: žena Marija,
hčerka Majda z možem Štefanom,
sin dr. Vladimir, vnukinja Maja s Tinom
in vnuk Boštjan*

ZAHVALA

Vsem, ki ste bili z nami ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

Veronike Sedonja

roj. Balaško
iz Rakačana
iskrena hvala.

Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, nam pa pisno ali ustno izrekli sožalje.

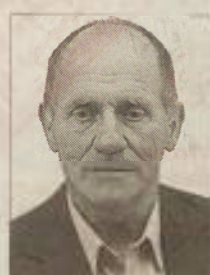
Hvala vsem, ki ste namesto cvetja darovali prispevke za obnovo župnijske cerkve sv. Nikolaja v M. Soboti in kapele v Rakičanu.

Iskrena hvala govorniku g. Casarju za tople poslovilne besede in častitemu g. župniku Horvaru za sočutno voden obred in sveto mašo.

Hvala pevcem za odpete pesmi in odigrano poslovično melodijo. Hvala pogrebnoemu podjetju Banfi za lepo opravljene storitve.

Še posebej se zahvaljujemo družini Čuka za vso pomoč.

*Žalujemoči: sin Ludvik, hčere Erika, Helena in Marjeta
z družinami in drugo sorodstvo*

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usthajo življenjske moči.
Ne trpiš več, zdaj počivaš,
sedaj te nič več ne boli,
a dom je mrzel, prazen,
odkar te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 76. letu nas je po hudi bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče, tast, dedek, brat in stric

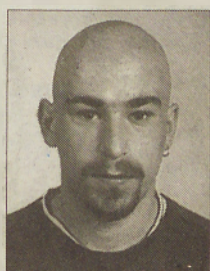
Ignac Vučko

iz Gaberja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in za nove orgle, nam pa izrekli sožalje.

Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za besede slovesa.

Žalujemoči tvoji najdražji

*Nikoli pozabljen ne boš,
bolečina je velika, a pred vsemi skrita.
Ob tvojem preveranem grobu se vsa
bolečina izda. Ne vidijo te naše oči,
a v spominu lepem živiš le ti.*

ZAHVALA

Z žalostjo in bolečino v srcu sporočamo, da nas je brez slovesa tragično zapustil še komaj 22-letni sin, brat, stric in bratranec

Jože Kerec

od Grada

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti, darovali cvetje in sveče, nam pa izrekli sožalje.

Še posebno se zahvaljujemo sosedom Fujsovim in štrošičevim ter Rafaelu in Ceciliji za tolažilne besede in vso pomoč.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

*Žalujemoči: ata in mama, sestra Sabina z možem Borutom
in sinom Amadejem, boter Janez z družino,
stric Franc z družino in drugo sorodstvo*

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko vas zamenja.
Ni več vašega smehljaja,
utihnil vaš je glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja, draga mama,
babica, prababica, tašča,
kjer sredi tišine spite, a v naših srcih
še vedno živite.*

ZAHVALA

V 76. letu nas je zapustila

Marta Toplak

iz Velike Polane 8

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Posebej hvala g. župniku, pevcem, govornici in gospodu za odigrano Tišino.

Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat – iskrena hvala!

Žalujemoči vsi njeni

*Oh, kako boli, ko vidiš,
kako iz dneva v dan
usthajo življenjske moči.
To veš ti in vemo mi,
ki smo bili s tabo
tvoje zadnje dni.
Ne trpiš več, zdaj počivaš.
Sedaj te nič več ne boli.
A dom je mrzel, prazen,
odkar te več med nami ni.*

V SPOMIN

Te dni bo minilo eno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

Janez Škrilec

iz Moravskih Toplic

Vsem, ki se ga spomnite, postavite ob njegovem grobu, prižgete svečko ali mu namenite lepo misel – srčna hvala.

*Žaluojača žena Nada, hčerka Jasmina
in sin Denis ter drugo sorodstvo*

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17.
TEL.: (02) 51 48 046, FAX: (02) 52 51 370, 9000 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimir Hozjan s. p. Sulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMUNALA
podjelle, s. o. o.
Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 KM.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

elektronska srečka

Petica

Na prodajnih terminalih
bencinskih servisov **PETROL**

BELTINCI
Panonska 2b
GORNJA RADGONA
Ljutomerska 36

LENDAVA
Kolodvorska 8
MURSKA SOBOTA
Tišinska 29d

Stave, Polo in Eklub

sedaj tudi v vaši trafiki **3DVA**

MURSKA SOBOTA
Tržnica

Priložnost

Prosta delovna mesta za vaš denar

Iz široke palete varčevalno-naložbenih možnosti vam ponujamo priložnost za vpis v naložbeno življenjsko zavarovanje.

NLB Naložba Vita 6

- Minimalno vplačilo v enkratnem znesku: **1.000 EUR** v tolaški protivrednosti, preračunani po prodajno podjetniškem tečaju NLB na dan vplačila.
- Naložbeno obdobje: **do 30. decembra 2014**
- Vpis: **od 2. novembra do 3. decembra 2004** z možnim predčasnim zaključkom.

NLB Naložba Vita 6 vas štiti v primeru nepredvidenih dogodkov. Vaša družina ali drugi upravičenci, ki jih sami izberete, bodo v primeru zavarovalnega dogodka upravičeni do izplačila vsaj 100% vplačne premije, tudi če bo vrednost police takrat morebiti nižja. Obiščite naše svetovalce v poslovalnicah Nove Ljubljanske banke.

Zavarovalnica, ki sklepa zavarovanje:

NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d., Ljubljana

Zavarovanje trži:

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana, ki pri tem nastopa kot zavarovalni posrednik.

NLB Naložba Vita 6 ni depozit in ni vključena v sistem zajamčenih vlog. NLB Naložba Vita 6 je naložbeno življenjsko zavarovanje, pri katerem je donos v celoti odvisen od gibanja vrednosti enot investicijskega sklada. Vračilo najmanj vplačane premije ob izteku zavarovanja je naložbeni cilj; upravljavca investicijskega sklada. Tveganje, da bo znesek izplačila naložbenega življenjskega zavarovanja lahko nižji od zneska vplačila v naložbeno življenjsko zavarovanje prevzema vlagatelj.

NLB Vita, življenjska zavarovalnica d.d., Ljubljana jamči za izplačilo vsaj v višini zavarovalne vsote v primeru nastanka zavarovalnega primera med trajanjem zavarovanja.

www.nlb.si

ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Zaposlite svoj denar

LJUDSKA UNIVERZA MURSKA SOBOTA

9000 Murska Sobota, Slomškova 33, tel.: 02 536 15 60

vas vabi v

JEZIKOVNE TEČAJE ZA ODRASLE

**NEMŠČINA • ANGLEŠČINA
FRANCOŠČINA • ŠPANŠČINA
ITALIJANŠČINA**

Prijave in informacije vsak delavnik
od 8.00 do 18.00, Slomškova 33, tel. 536 15 60.

**ODPRITE NAŠA VRATA.
STOPITE V SVET ZNANJA NA
LJUDSKI UNIVERZI MURSKA SOBOTA**

Avtohiša Kolmanič & Dokl, d. o. o., razpisuje prosto delovno mesto:

AVTOMEHANIČ - DIAGNOSTIK

Pogoji:

- šola za avtomehaniko ali avtoelektrikarja ali strojnega tehnika,
- zaželeno vsaj 3 leta delovnih izkušenj,
- zaželeno znanje anglesčine ali nemščine,
- vozniški izpit B-kategorije.

Ponujamo:

- zaposlitev za nedoločen čas,
- stimulativen OD,
- možnost napredovanja.

Prijave z življenjepisom pošljite do 19. 11. 2004 na naslov:
Avtohiša Kolmanič & Dokl, d. o. o., Industrijska 1, 9000 M. Sobota.

TIFFANY

Umetno steklarstvo in
kovaštvo, Bohar, s. p.
Trimlini 64/2, Lendava
Tel.: 040 673 640

GOTOVI IZDELKI IN IZDELAVA PO NAROČILU

- elementi za kovane ograje
- kovane ograje
- inoks ograje
- kovano pohištvo
- manjši kovani izdelki

**UNIKATNI
IZDELKI!
UGODNO!**

- stekleni umivalniki
- ogledala
- peskano steklo
- skleda, pladnji, pepelniki
- vitraži in fuzijske zasteklitve oken - vrat
- čistilni komplet za ognjišča in prenos drv

**STE BILI POŠKODOVANI
V PROMETNI
NEZGODI?**

PORAVNAVA

ŽELITE PRIMERNO DENARNO ODŠKODNINO?

PE MURSKA SOBOTA, Staneta Rozmana 18

BREZPLAČNA
TEL. ŠTEVILKA: **080 13 14**

IZPOSOJA - VN TRANSPORTER T4 1 + 8 SEDEŽEV
PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL, PO VAŠIH ŽELJAH, KONKURENČNIH CENAH IN MOŽNOSTJO UGODNEGA FINANCIRANJA.

STARO ZA NOVO, STARO ZA STARO, ODKUP VOZIL

Spanik
Prodajni salon:
NORŠINSKA ULICA 8
MURSKA SOBOTA,
TEL: 02 534 84 96

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POŠOJILA!

BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POŠOJILA

garancije: osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30

LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

RELAX TURIZEM

JESENSKE MINI POČITNICE NA SLOVENSKI IN HRVAŠKI OBALI

CENOVNE BOMBE IN JESENSKA POTOVANJA

LAST MINUTE ponudba

Obiščite RELAX Turizem, Slovenska 25, M. Sobota, tel: 02 530 37 80

**JESEN V PRIJETNIH
TERMALNIH BAZENIH**

**KOPANJE S KOSILOM
ZA SAMO 2.100 SIT**

TERME LENDAVA
www.terme-lendava.si **SAVNE * KOPELI * MASAŽE ...**

FLAMINIS

Pol habenice

Pol Yaris

Druga polovica kupnine lahko odplačate med obročne.

Toyota Yaris. Pol plačate zdaj, pol čez eno leto. Brez obresti.

Flaminis d.o.o., tel. 02 531 46 40
Ljubljana, tel. 9000 Murska Sobota
www.flaminis.si

OMEGA d.o.o.

CENTRALNI SESALNI SISTEMI
ČISTILNA TEHNIKA
GLOBINSKI SESALNIKI
PROFESIONALNO ČIŠČENJE

(02) 56-11-762

OMEGA d.o.o., Ljutomerska 28, G. Radgona

KURILNO OLJE, PREMOG

**Ugodne cene in
možnosti plačila!**

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

**MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana**

**UGODNA GOTOVINSKA
POŠOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV**

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

Mercator Center

Plesje 1, Murska Sobota

PRIREDITVE V NOVEMBRU 2004

**sobota, 13. november
dopoldan**

**Zabavna prireditve
Z glavo na
zabavo**

Pridružite se Generaciji Nulanula, skupini talentiranih posameznikov, ki za odlično zabavo ne potrebujejo alkohola! Vabimo vas torej na novo žurko z najbolj trezno ekipo žurkejev, ki jo sestavljajo raper Pižama, kantavtor Peter s kitaro, čarodej in požiralac ognja Sam Sebastijan, D.J. Zok, animatorji in številni drugi. Skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS Slovenije bodo izvajali preventivne aktivnosti pod prepoznavnim imenom "Vozimo pametno". Brezplačno boste lahko opravili preizkus alkoholiziranosti, sodelovali v poučni anketi s tematično alkoholiziranosti, sodelovali v prometno varnostjo, sodelovali v zabavnih nagradnih igrah in po načelu "zabava za vse, nagrade le za trezne".

Vabljeni!

Mercator Center, najbližji sosed

Na kratko

Kamovci

V vasi Kamovci so montirali 18 energetske varčnih svetilk cestne razsvetljave. Doslej je bil razsvetljen le tipični vaški zvonik. Z zgraditvijo javne razsvetljave se je povečala prometna varnost v kraju. Naložba je znašala 4,7 milijona tolarjev, sredstva pa je zagotovila Občina Lendava. J. Ž.

Murska Sobota

Po podatkih Območne službe Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje Murska Sobota je pri uradih za delo v Gornji Radgoni, Ljutomeru, Lendavi in Murski Soboti do konca letošnjega oktobra zaprosilo za republiške štipendije 5.053 dijakov in študentov. Letošnje število prosilcev je nad številom zadnjih let, saj je bilo v letu 2001 teh 4.824, v letu 2002 pa 4.736 in v lanskem letu le 4.599.

Med letošnjimi vlogami je 4.416 vlog za republiške in 637 za Zoisove štipendije. Po besedah Brigite Martinec Novak so do konca oktobra rešili že 3.861 letošnjih vlog za republiške in 632 vlog za Zoisove štipendije. Na območju Pomurja je v mesecu septembru prejelo republiške štipendije 3.239 mladih. Med njimi je bilo 2067 dijakov, drugo so bili študentje. Po zadnjih podatkih Območne službe Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje Murska Sobota je prijavljenih 9.014 iskalcev zaposlitve. Med nezaposlenimi Pomurci prejema 1.010 denarno nadomestilo in 474 denarno pomoč. F. Kl.

Poročili so se

V oktobru so se na območju Upravne enote Murska Sobota poročili:

Leon Kotoričević, strojni tehnik, iz Otovce, in Mateja Reček, trgovska poslovodkinja, iz Kume; Janez Žižek, prodajalec, iz Gančan, in Bernardka Balaško, strežnica, iz Rakičana; Andrej Belovič, komercialist, iz Ljubljane, in Katarina Zyer, komercialistka, iz Ljubljane; Boris Gomun, univ. dipl. ekonomist, iz Murske Sobotice, in Nataša Jerebic, univ. dipl. psihologinja, iz Murske Sobotice; Borut Horvat, čevljar, iz Turnišča, in Melita Krauthaker, zdravstvena tehničarka, iz Beltince; Emil Kovač, delavec, iz Vanče vasi, in Aleksandra Levačič, natakaraica, iz Vanče vasi; Boris Horvat, delavec, s Pušče, in Zora Deutsch, gospodinja, iz Jenersdorfa; Ženavce v Avstriji; Zlatko Bedernjak, strojni tehnik, iz Gomilice, in Jasmina Horvat, trgovska poslovodkinja, iz Lipe; Bojan Vereš, absolvent, iz Gančan, in Sandra Škafar, študentka, iz Izakovec; Tomislav Kepe, kmetovalec, iz Dolge vasi, in Silvana Križanič, študentka, iz Lipe.

V mesecu oktobru so se na Matičnem uradu v Gornji Radgoni poročili in dovolili objavo v sredstvih obveščanja:

Janez Škrobar, krovec, in Sabina Spešič, natakaraica, oba iz Črnce; Vinko Kremlj, slikopleskar, in Barbara Peteršinek, šivilja, oba iz Plitvičkega Vrha; David Kovač, univ. dipl. ekonomist, iz Črešnjevca in Ivona Mikulič, vzgojiteljica, iz Ivanovca.

Ljutomer

Poročila sta se Miran Majerič iz Veščice pri Ljutomeru in Zdenka Horvat s Hotize ter Jožef Močnik iz Stare Nove vasi in Lidija Srba iz Veščice pri Ljutomeru.

Lendava

V mesecu oktobru sta se v Lendavi poročila Daniel Jože Kippen, mehanik vozil in vozilnih sredstev, iz Lendavskih Goric 219/B in Manuela Glamocik, natakaraica, iz Kamovec 41.

Mladoporočencem čestita in želi vse najboljše na skupni življenjski poti tudi Vestnik!

Šport do tod in tam

Rokoborba – Na mednarodnem turnirju v italijanskem Roveretu, kjer je sodelovalo 97 tekmovalcev iz 4 držav, je bil član RK Murska Sobota Mitja Fajš (do 54 kg) tretji, Andrej Fajš (do 47 kg) pa četrti. M. J.

Tenis – Na ljubljanskem občinskem prvenstvu je sodelovalo 27 igralcev v treh starostnih kategorijah. Do 25 let: 1. Primož Kolbl, 2. Borut Karba, 3. Aleš Kustec; od 26 do 45 let: 1. Edo Petek, 2. Srečko Štuhec, 3. Andrej Horvat; 56 let in starejši: 1. Tone Ficko, 2. Dušan Šošarič, 3. Predrag Kaurin. N. S.

Šah – Na oktobrskem hitropoteznem turnirju ŠD Radenska-Pomgrad je sodelovalo 17 šahistov. V 13. kolih je največ zbral Zupe (12), sledijo pa B. Kovač, 11, Buzeti in I. Kos, po 9,5, M. Kovač, D. Hari in J. Vučko, po 8, itd. M. J.

Šah – Na mesečnem hitropoteznem turnirju ŠD Lendava je nastopilo 9 igralcev. Oktobersko zmago je slavil Zlatko 6,5 točke. Sledijo: V. Baša, 5,5, Šušteršič, 5, D. Baša, 4,5 itd. F. B.

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

ČETRTEK, 12. november - 00.00 SNOP - 05.00 Vedro v dobro jutro! - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Vrtnarski nasvet - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Od petka do petka - 12.30 Propagandna oddaja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Obiskujemo pomurske domačije - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romske 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagraduje - 18.30 Radijski knjižni sejem - 19.00 Mladi val - 19.00 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša in Timon) - 19.00 Poročila - 19.15 Mladi val - 20.00 Glasni televizor, Bojan Peček - 24.00 SNOP

SOBOTA, 13. november - 05.00 Dobro jutro - 09.15 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Lepa se z nami: Martin se bliža - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedna sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Krst mošta, Bojan Rajk - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s prijatelji in pozdravi - 20.00 Slovenija, od lepote tvoje, Bojan Rajk - 24.00 SNOP

NEDELJA, 14. november - 05.00 Vedro v dobro jutro! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o pomurcu Slovencah (Silva Eory) - 08.00 Misl in misel, duhovna misel pomurških duhovnikov -

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Daleč proč - Zreška pomlad
2. Vem mi in zaupaj - Kvintet Dori
3. Večna zarja - Rubin
4. To je tisto pravo - Zvončki
5. Vem mi - Pogum

LESTVICA OBOMURSKE GLASBE

1. Izpolnjene oblube - Jasna
2. Leti leti lastavica - Metulj
3. Paradižnik - 2 metra pomladi
4. Lani, Šumaker - Drago
5. Vrnili se bom - Bojan Kaluderovič

LESTVICA: pesem - Moira

1. Gigan - Langa

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Laura Jud, Kroška 39, 9000 Murska Sobota.

Priloge kupone pošljite do ponedeljka, 15. novembra na naslov: Murski val, Ulica arhitekta 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 46 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBOMURSKE GLASBE:

ime in priimek

08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Breda Breznik Farkaš, zdravnica - www.murski-val.com, gumb Kontakt v živo in 537 17 10 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke, Naj domačija, šport in Na narodni farmi - 14.00 Mura : Olimpija, prenos nogometa - 19.00 Poročila - 20.00 Furjanek (Kdo je Jože Činč?) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 15. november - dežurna novinarka Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma Benko in Boštjan Rous) - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Ponedeljkova tema in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Vaš sosed, znanstvenik! Branko Žunec - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Oaj, kak san zlufto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Kak je indak fajn bilou! (Milan Zrinski) - 21.05 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOP

TOREK, 16. november - 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Terenski raport - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurških avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena skozi naočnike Boštjana Rousa - 24.00 SNOP

SREDA, 17. november - 05.00 Vedro v dobro jutro, Peurača, Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izzivi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brule Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Pütra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagraduje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 18. november - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šomna - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOP

Kulturni koledar

OTVORITEV LJUTOMER

V petek, 12. novembra, ob 18. uri bo v galeriji Anteja Trstenjaka otvoritev razstave del, podelitev nagrad in plaket udeležencem III. bienala slik malega formata.

MURSKA SOBOTA

V petek, 12. novembra, ob 19. uri bo v PIŠK razstava mladinskih literarnih del, ki so izšla v letu 2003 in so kandidirala za nagrado večernica. Razstavo je pripravila višja knjižničarka Vesna Radovanovič.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V petek, 12. novembra, ob 16.30 in 20. uri bo v dvorani OŠ III zabavnoglasbena prireditev Zaigrajmo in zapojmo po domače.

- V petek, 12. novembra, ob 19. uri bo v kinodvorani letni koncert Prekmurske godbe Bakovci pod vodstvom dirigenta prof. Željka Ritlopa. Kot gostje bodo nastopili člani Mešanega pevskega zbora Štefana Kovarja iz Murske Sobote in člani društva Slavček iz Beltinca, ki bodo prikazali ljudski običaj krsta mošta.

- V soboto, 13. novembra, ob 19. uri bo nastopila v hotelu Diana skupina Veški dečki s cimbalistko Anjo.

- V soboto, 13. novembra, ob 21. uri bo v MIKK-u prvi del koncerta Mali veliki MIKK-ov oder, kjer se bodo predstavile skupine: Projekt Massage (Radenci), Kleemar (Murska Sobota), Soundtrade (Cankova) in Hexenbrutal (Beltinci). Drugi del koncerta bo naslednjo soboto!

- V soboto, 13. novembra, ob 22. uri bo nastopila v Prireditvenem centru Mešič skupina Big Foot Mama s predskupino Poslednji kongres. Afterparty bo s skupino Thunderstorm.

- V ponedeljek, 15. novembra, ob 21. uri bo v MIKK-u koncert skupin Enon iz ZDA (electro indie pop) in Man Zero iz Hrvaške (noise ambient post rawk). Glasbo vrti Jerinho!

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

V petek, 12. novembra, ob 19. uri bo v osnovni šoli dobredelni koncert, ki ga organizira Karitas, kjer bodo nastopili: pater Janez Ferlež, pihalni orkester Sv. Jurija ob Ščavnicah, skupina Srce in mlada dekleta Talita Kum. Zbrani prostovoljni prispevki bodo namenjeni za nakup elektronske lupe, ki jo potrebuje močno slaboviden 7-letni deček.

BORECI

V petek, 12. novembra, ob 20. uri bo v gostilni Zorko predstavitev nove zgoščenke Dež de ša! kolektiva A Propos.

FIKŠINCI

V petek, 12. novembra, ob 22. uri bo v disku Sling's club live act Qualia feat. MC Little-A.

ŽEROVINCI

V petek, 12. novembra, ob 22. uri bo nastopil v disku Planet Party Vlado Kalember.

LENDAVA

V soboto, 13. novembra, ob 19. uri bo v koncertni dvorani koncert ansambla Ghymes ob njegovi 20-letnici.

KRIŽEVCI

V soboto, 13. novembra, ob 20. uri bo nastopila v vaški dvorani skupina Blue Planet.

LJUTOMER

V soboto, 13. novembra, ob 22. uri bo nastopila v disku Orogen skupina Atomik Harmonik.

NEDELICA

V soboto, 13. novembra, ob 22. uri bo nastopila v gostilni Pri studencu skupina Crvena jabuka.

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 11. novembra: ob 18.00 ameriška komedija Princeskin dnevnik 2, ob 20.00 ameriška akcijska shriljivka Stranski učinki.

Petek, 12. novembra: Danes ni predstav!

Sobota, 13. novembra: ob 15.45 ameriški znanstvenofantastični film Harry Potter in jetnik iz Azkabana, ob 18.00 Princeskin dnevnik 2, ob 20.00 Stranski učinki.

Nedelja, 14. novembra: ob 15.45 Harry Potter in jetnik iz Azkabana, ob 18.00 Princeskin dnevnik 2, ob 20.00 Stranski učinki.

Sreda, 17. novembra: ob 18.00 in 20.00 ameriška romantična komedija Od deklice do bejbe.

Ljutomer

Sobota, 13. novembra: ob 19.30 ameriška grozljivka Vas ob gozdu.

Nedelja, 14. novembra: ob 17.30 in 19.30 ameriška komedija Moja mala navihanka.

Gornja Radgona

Petek, 12. novembra: ob 18.00 ameriška risanka Kravja farma, ob 20.00 ameriška akcijska shriljivka Ubila bom Billa 2.

Nedelja, 14. novembra: ob 17.30 Kravja farma, ob 19.30 Ubila bom Billa 2.

Kulturni koledar

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

- Do ponedeljka, 15. novembra, še traja razpis za MIKK-ov program v letu 2005, ki je namenjen predvsem mladinskih programom in projektom na področju glasbe, gledališča, filma, likovne umetnosti, fotografije, predavanj na različne teme ...

- V četrtek, 11. novembra, ob 11. uri bo pred Zvezdo prireditel Martinovanje.

- V četrtek, 11. novembra, ob 17. uri bodo v predprostoru grajske dvorane igralne urice za otroke.

VELIKA POLANA

V nedeljo, 14. novembra, ob 14. uri bo na parkirišču pred občinsko stavbo prireditev Martinovanje. V programu sta krst mošta in nastop etnoskupine Zadnji moment, zadruga za razvoj podeželja Pomelaj pa bo pripravila domače dobrote in predstavila izdelke domače obrti.

LENDAVA

- V nedeljo, 14. novembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu otvoritev Tedna vseživljenjskega učenja, ki ga pripravlja Društvo za zdravo življenje Mavrica iz Lendave.

- V torek, 16. novembra, ob 18.30 bodo v Centru interesnih dejavnosti vaje in srečanje tečajnikov Hatha-Yoge.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 15. novembra, ob 19. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava O, krasni dnevi avtorja Samuela Becketta v izvedbi Drame SNG Ljubljana in režiji Mete Hočevar. V glavnih vlogah nastopata Štefka Drolc in Danilo Benedičič. Ponovitev predstave bo v torek, 16. novembra, ob 19. uri.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA

- V petek, 12. in v soboto, 13. novembra, bo vseslovensko srečanje slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede 2004. Začetek srečanja bo v petek ob 10. uri v restavraciji hotela Diana, ob 11. uri pa bodo pisatelji začeli z obiskom pomurških osnovnih in srednjih šol. V soboto ob 9. uri se bodo odpravili na ekskurzijo Popotovanje h Kocbeku, Dajnku in Golarju.

- V petek, 12. novembra, ob 20. uri bo v grajski dvorani podelitev večernice 2003, ki jo letos prejme Slavko Pregl za delo Srebro iz modre špilje.

LENDAVA

V torek, 16. novembra, ob 19. uri in 10 minut bo v centru Banffy literarni večer, ki ga vodi Velimir Turk.

SV. TOMAŽ

V petek, 12. novembra, ob 19. uri bo v prostorih šole literarni večer, kjer bodo nastopili: pesnica Marjana Korotaj, dijakinja Anja Majcen in glasbena skupina Srce.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

V petek, 12. novembra, ob 15. uri bo v kongresni dvorani hotela Diana simpozij na temo Struktura junaka v mladinski književnosti v okviru srečanja Oko besede.

LENDAVA

- V soboto, 13. novembra, ob 10. uri se bo začelo v centru Banffy izpopolnjevanje o pojavu novih možnosti in izzivov po vstopu v EU, ki ga prireja sklad Szazadveg Politiikai Iskola in Life - Društvo mladih Lendava.

- V torek, 16. novembra, ob 18. uri bo v centru Banffy predavanje Samomor kot del kulture? psihiatra dr. Roberta Oravecza.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Do konca februarja 2005 je na ogled tudi arheološka razstava Neskončen dihi.

- V predprostoru grajske dvorane je na ogled retrospektivna razstava Vilka Gerleca.

- V prostoru Železotehne (Lendavska 3) je do konca leta na ogled fotografska razstava na temo Sto let Železotehne.

- V Galeriji je na ogled Evropski trienale male plastike s tokratno temo Preporod statute. Do 31. decembra razstavlja trideset umetnikov iz 25 držav.

- V izloženem prostoru podjetja Fering, d. o. o., v Slovenski ulici je do konca novembra prvič na ogled prodajna razstava izvirnih »željank«² z barvnimi nitkami avtorja Franca Čizmazije iz Bakovec.

- V trgovini Mass v BTC-ju je na ogled razstava del članov Fotokluba Murska Sobota na temo Slovenija v EU.

LENDAVA

- V sinagogi je v stopniščnem delu na ogled zbirka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarza.

- V prostorih gradu je do 22. novembra na ogled razstava Izbor iz zbirke umetniških tekstilij Galerije iz Sombotele/Szombathelya.

- V prostorih CIPS-a si lahko do 15. novembra ogledate razstavo ob 40. obletnici športnega sodelovanja med SZ Lendava in SZ Zala.

VERŽEJ

V prostorih Salezijanskega zavoda je do 30. novembra na ogled razstava likovnih del udeležencev medobmočne likovne kolonije na temo Reka povezuje.

MORAVSKE TOPLICE

V galeriji Ajda v Naravnem parku Terme 3000 razstavlja do 12. novembra svoja dela Cvetka Vidmar iz Maribora.

LAUFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Breaking The Visual, ki jo pripravljajo deset umetnikov iz Avstrije, Slovenije, Velike Britanije, ZDA, Bolgarije in Francije. Ogledate si lahko tudi stalno razstavo Slovenci na avstrijskem Štajerskem - Romi v Sloveniji - nemško govoreči v Sloveniji.

GORNJA RADGONA

V galeriji kulturnega doma si lahko ogledate likovno razstavo Likovnega društva Gornja Radgona.

RADENCI

V muzeju Radenske je do 5. januarja na ogled razstava likovnih del z 9. likovne kolonije 2004. Razstavo pripravlja Likovno društvo Kabinet 1.

KANČEVCI

V domu duhovnosti si lahko do 4. decembra ogledate razstavo kvačkarnih izdelkov po metodoloških osnutkih avtorja Ivana Halca iz Filovca.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI

V večnamenskem prostoru župnišča je na ogled razstava 130 let reje kasačev in kasaških dirk v Ljutomeru.

Delimo vstopnice za kino

Prvi del filma o agentu Jasonu Bourne se je imenoval Kdo je Bourne oziroma The Bourne Identity. Našo nagrado prejme Maja Kavaš, Noršinci 11c, 9221 Martjanci. Čestitamo! Naše naslednje nagradno vprašanje pa se glasi: **Kdo igra glavno vlogo v filmu Stranski učinki?**

Kupon št. 46 - odgovore pošljite do torka, 16. novembra, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

11. november, četrtek,	MARTIN
12. november, petek,	EMIL
13. november, sobota,	STANISLAV
14. november, nedelja,	NIKOLAJ
15. november, ponedeljek,	POLDE
16. november, torek,	JERICA
17. november, sreda,	GREGOR

16. novembra bo sonce vzšlo ob 7. uri in 4 minute, zašlo pa ob 16. uri in 29 minut. Dan bo tako že krajši od deset ur in pol. 12. novembra ob 15. uri in 28 minut bo na nebu nastopil mlaj.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 10. novembra 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,0640	239,7834	240,5028
Hrvaška	HRK	191	1	31,5522	31,6471	31,7420
Madž.	HUF	348	1	0,9745	0,9774	0,9803
Švica	CHF	756	1	156,4658	156,9366	157,4074
V. Brit.	GBP	826	1	343,5816	344,6154	345,6492
ZDA	USD	840	1	185,3785	185,9363	186,4941

VANĀK tu VICI

Mnenja

Bog je ustvaril žensko in za mnenje k svojemu delu zaprosil kiparja, slikarja in arhitekta.

»Lepa je,« je rekel kipar, »ampak malo bolj bi bila lahko zaobljena v bokih in prsih!«

»Lepa je,« je potrdil slikar, »toda malo bolj rumena bi bila lahko v obraz!«

»Kaj pa je to?« se je začudil arhitekt. »Saj to ni po predpisih! Prostor za igro je tik ob sanitarnem vozlu!«

Slikovno gradivo

Razočarana žena je napisala pismo v rubriko Kramljamo s psihologom:

»Prosim, svetujte mi, ali imam vzrok za razvezo zakona zaradi krutosti.

Vsak dan, ko se mož vrne iz službe domov, najprej poljubi psa, nato šele mene.«

»Težko bi vam odgovorili, dokler ne pošljete svoje fotografije,« se je glasil odgovor.

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Vietnamske svinje
v Budincih

Če pridete na obisk k Vukanovim oz. Horvatovim v Budince, vam bodo skoraj gotovo omenili, da imajo pri hiši tudi vietnamske svinje. In kdo ne bi bil radoveden, da bi si jih ogledal ter povprašal, kakšne so, kaj jedo, kakšno korist ima lahko njihov lastnik ... Marija nam je povedala, da sta par takšnih svinj dobila z možem Ludvikom za darilo v Priekiji. Rekli so jima, da te svinje jedo tako rekoč vse, kar jim ponudiš, zelo hitro rastejo (do največ 70 kilogramov), njihovo meso pa je dobro za klobase. Poleg tega so krotke, tako da se otroci lahko z njimi igrajo. Da je res tako, sta nam pokazala Marijina sinova Goran in Denis. Pujsa Mikija, tako so mu dali ime, sta brez skrbi spustila na dvorišče in ga božala kot kakšno igračko. Mikijeva »ženka« Pikica pa je ostala v hlevu pri svojih petih mladičih. Kogar zanimajo, se lahko oglasi pri njih. Če bi bilo treba, pa bi Miki zunaj pazil tudi na krave, da se ne bi preveč oddaljile. J. G.

Tradicijska
Lovski
krst

Lovska družina iz Brezovec je pripravila v soboto čisto pravi krst za dva pripravnika. Krst sledi na koncu enoletnega obdobja, ko morajo kandidati za nove lovce opraviti teoretični in praktični del pripravniškega izpita.

Šele nato lahko gredo sami na lov. Vendar pred tem sledi še tradicionalni obred znotraj družine, ko stari lovci sprejmejo »zelence«. In kako to poteka? Kandidati se morajo najprej predstaviti zbrani družini lovcev. Vsak ima tudi dva mentorja, ki mu ju družina dodeli za enoletno pripravništvo. Skupaj odgovarjajo na bolj ali manj šaljiva vprašanja, seveda pa se napačni odgovori strogo kaznujejo. Ponavadi s čisto pravim »špricerjem«. Pri krstu je navzoč tudi boter, ki si ga pripravnik sam izbere. Celotno dogajanje budno spremlja tričlanska sodniška komisija, ki vneto beleži pravilne in napačne odgovore, hkrati pa odreja kazni.

Med krstom kandidati sedijo na klopi in odgovarjajo izpraševalcem. Ko je to za njimi, sledi končno dejanje. Vsakega kandidata po-

Na koncu vsi zbrani lovci pri krstu s palico udarijo pripravnika. Ta mora ta čas tiščati glavo v fazanovo ali zajčovo zadnjico. Pozor, če boste morda prisotni ob obredu. Udarijo ga lahko le lovci. Če storite to vi, vas čaka enaka usoda kot pripravnika. Udarci so močni ...

sebej položijo na klop, glavo mu potisnejo zajcu, če tega ni, pa fazanu v zadnjico, in tako se lahko začne tepež, kjer lovci udarijo s pali-

co svojega novega člana po zadnji plati. Ko je to mimo, je »zelenec« sprejet v lovsko družino.

A. B., foto: J. Z.

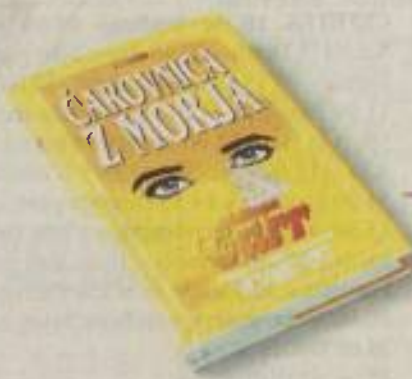
Lani dvojčka, letos trojčki

K Totovim v Domanjševce se je pred 28 leti priselil na dom žene Darinke (spoznala sta se na delu v Avstriji) Jožef Kolar iz Žepovec. Medtem sta prevzela kmetijo.

Obdelujeta okrog 3,5 hektarja svoje ter 1,5 hektarja najete zemlje. Glavni vir prihodkov so krave dojilje, trenutno jih imata štiri, redita pa tudi svinje. Pred štirimi leti sta kupila v Peskovcih brejo telico Bistro. Z njo sta zelo zadovoljna, saj je res dobra mlekarica. Na dan daje po 22 litrov mleka. Pred kratkim pa ju je presenetila še s prirastkom – skotila je namreč tri teleta. S tem je prekosi-kravo Lindo, ki je lani rodila dvojčka. J. G.

PRAZNUJETE?

www.vestnik.si

Vestnik vam poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. oktobrom in 15. januarjem, podarja knjigo Victorie Holt ali Vestnikov dežnik.

Po darilo pridite v naročniško službo, Ul. arh. Novaka 13, M. Sobota.

Znan reevangelizator in misijonar g. Čiglar se pripravlja na prejavalski podvig. Odločil se je za prevod vseh del Kleina starejšega iz prekmurščine v kleno kranjščino. Predstavitelj predenega opusa bo na Repjavi.

Priprave na Martinove pojedine so na vrhuncu. Vabila za slovesne pojedine na sedežih zavetnika, ki mošt spreminja v vino, so že poslana.

Poseben bal za martinovo se pripravlja v Ljutomeru. Tako so svetniki z županom na čelu povabili vso elito in ekscelence na poseben bal v Jeruzalem. Na balu se bo plesalo in krstilo vse sodobne vinske sorte, razen šipona. Zaščitniki vinske sorte šipon pa oziroma člani društva šipon so se odločili, da bodo to vino s častitljivim rimskim imenom po častili in tudi krstili posebej v ožjem društvenem krogu.

V radenski občini imajo kar nekaj problemov z občinskimi vo-ljaki na krožiščih. Očitno se je zaradi neuravnotežene obremenitve kolo upognilo v osmici, zato zdaj iščejo balanse, ki to kolo na vrtljaku uravnoveže in spravil nazaj v center.

Vojaki, ki so bili na preizkusu novih oblačil, tega dogodila nikakor ne morejo porabiti in na vdušeno čakajo na nove uniforme, ki jih po posebnem filozofskem (šola še ni znana) navdihu šivajo v Muri. Še posebno s težkim srcem naj bi na uniforme čakali tisti, ki so preizkušali posamezni model na koncu vrste. Ti namreč ne vedo, ali bodo k hlačam dobili tudi naramnice.

Na soboškem občinskem do-rišču so nekoliko zaskrbljeni, saj bodo na parkirišču ostali brez drugega črnega mercedesa. In to v zelo kratkem času. Kako bo ta udarec vplival na ugled občine, še ni znano. Znano pa je, da je umik prvega sredi poletja povzročil velike spremembe.

Kot vse kaže, hladna jesen in nova imena radenskih vodov bodo dajajo veliko upanja za nove poslovitve, prej naj bi se dogajalo obratno. Še malo, pa v Radenci ne bo ostalo drugega kot cipe-lišča in cevovodi, ki bodo vodili radenske pitne vode v Laško.

Pri Sv. Jurju se se niso odločili, kaj početi z velikimi denarji in spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč za potrebe avtoceste. Očitno je, da denarja ne bodo vložili v popravilo cest in dovoznih poti. S tem bi namreč terega obrtnika odrekli veliki težavi.

O jadranju pomurskih menest-jev Modri dirkač še ni poročal. Prav tako ne poročajo, kaj trenutno počne svetovni inženir, prav obvladovanje novinarjev. Prav tako ni poročila o obisku pri- tencialnem ministru za zdravje.

BESEDA NI KONJ

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu
naročniku, ki se na
časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

c) po položnici - trimesečno